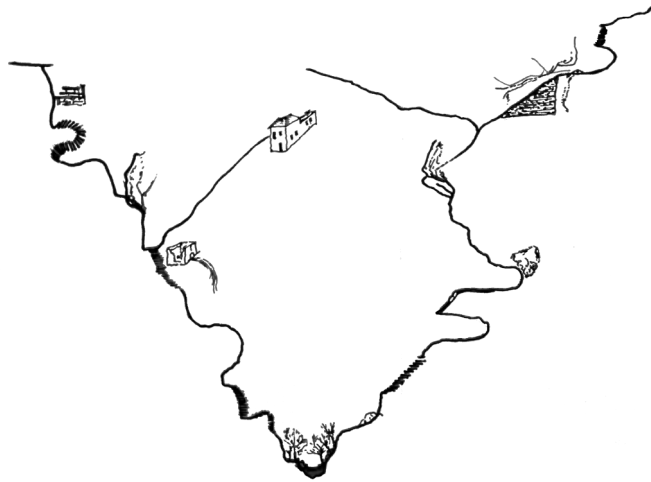

Puntea

Ροές υπό εκτροπή

Σημειακές παρεμβάσεις επί του μονοπατιού
Συρράκου – Καλαρρυτών του δήμου Βορείων Τζουμέρκων

Παναγιώτης Ι. Κοντάκος, Μαρία-Νεφέλη Μπενέκου

Επιβλέποντες: Ιωάννης Βλάχος, Απόστολος Πάνος

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε όλους όσους συνέβαλαν με τον τρόπο τους για την εκπόνηση της εργασίας. Η βοήθεια τους ήταν πολύτιμη. Ιδιαίτερα, ευχαριστούμε τους επιβλέποντές μας, Γιάννη Βλάχο και Απόστολο Πάνο, για την υποστηρικτική τους παρουσία και τις επικοδομητικές συζητήσεις. Αναλυτικότερα, στο τέλος του τεύχους.

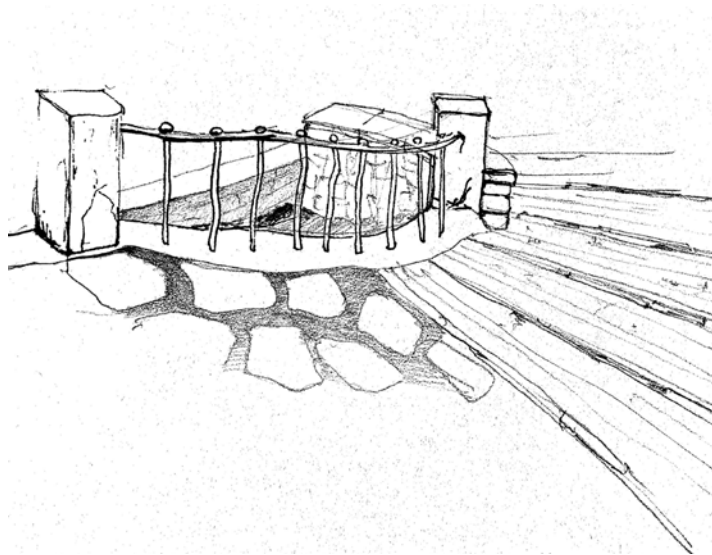
We would like to thank everyone who contributed in their own way to the completion of this work. Their assistance was invaluable. In particular, we would like to thank our supervisors, Giannis Vlachos and Apostolos Panos, for their supportive presence and constructive discussions. A more detailed acknowledgment can be found at the end of this volume.

Puntea

Flux Diversion

Spatial interventions on the path Syrrako - Kalarrites of the municipality of North Tzoumerka, Greece

Panagiotis I. Kontakos, Maria-Nefeli Benekou
Supervisors: Ioannis Vlachos, Apostolos Panos

Περιεχόμενα/ Contents

Ανάλυση / Analysis	13
Ιδέα / Concept	55
Πρόταση / Proposal	61
Γέφυρα / Bridge	69
Νερόμυλος 1 / Watermill 1	81
Νερόμυλος 2 / Watermill 2	93
Μονοπάτι νερόμυλων / Watermills' trail	107
Σημείο Παρατήρησης 1 / Observation Point 1	113
Σημείο Παρατήρησης 2 / Observation Point 2	125
Κιγκλίδωμα / Railing	137
Ευχαριστίες / Acknowledgements	144-45
Βιβλιογραφία / References	146-47

Πούντεα: γεφύρι – βλάχικα Ηπείρου
Πούντα: οικισμός Λακωνίας

Εν είδει περίληψης, αυτό που πρωτίστως έχει σημασία είναι η αποδοχή της αναγκαιότητας μιας απόπειρας σχεδιασμού για εμάς τους ίδιους και η φιλοδοξία να αποτελέσει αυτή η απόπειρα το ξεδίπλωμα μιας κοινής υπόθεσης και αιτίας για τον τρόπο ανάγνωσης τόπων και τοπίων.

Ως τόπος ορίζεται το μονοπάτι μεταξύ του Συρράκου και των Καλαρρυτών του δήμου Βορείων Τζουμέρκων. Μία πρώτη ανάγνωση είναι ότι στη διαδρομή αυτή συναντώνται βιοτεχνικά κτίσματα που συνδέονται με την αξιοποίηση της δύναμης του νερού αλλά και γεφύρια που εξυπηρετούν στη σύνδεση τόπων πάνω από αυτό. Η διαδρομή αυτή μας δείχνει στην ουσία τη σχέση που ανέπτυσαν οι προβιομηχανικές κοινωνίες με το φυσικό περιβάλλον και αναδεικνύει την αρμονική και διαλεκτική σχέση ανθρώπου και φύσης.

Πέρα από το ενδιαφέρον της αναγνώρισης – ανάγνωσης μιας βασικής λειτουργικής υποδομής και των κτισμάτων του σε ένα ευρύτερο αρχιτεκτονικό πλαίσιο, το οποίο προτρέπει τόσο στην καταγραφή όσο και στην διευκρινιστική παρέμβαση, η εργασία εκτρεπόμενη από τη διαρκώς ανατροφοδοτούμενη εμπειρία της προσωπικής μας ενασχόλησης με το μονοπάτι Συρράκου-Καλαρρυτών, επιχειρεί επίσης την εννοιολογική μετατόπιση και ανατροφοδότηση της ίδιας της ιδέας του μονοπατιού από την ιστορία του. Μια ιστορία που δεν αναπτύσσεται μόνο γραμμικά επί αυτού, αλλά συνδιαλέγεται διαρκώς με το περιβάλλον του, τον τόπο του ή αλλιώς τον καταγωγικό του μύθο.

Από το μύθο στην ιστορία, από την ιστορία στην καταγραφή, και από εκεί στην θεωρία και την πρακτική, χωρίς απαραίτητα τη γραμμική πορεία αυτών, το κοινό έδαφος στο οποίο πατάει η διερεύνηση, δημιουργεί ένα πεδίο συγκρότησης συστημάτων σκέψης, το οποίο είναι ικανό να συμπαρασύρει αρχιτεκτονικές πρακτικές.

Η απόπειρα λοιπόν που γίνεται είναι η εγκατάσταση μίας νέας ανάγνωσης, ενός εργαλείου, το οποίο όμως δεν αποτελεί τίποτα περισσότερο και τίποτα λιγότερο από τον μετασχηματισμό των ήδη ειπωμένων (επινόηση).

Για να είναι παραγωγική μία ανάγνωση και για να έχει λόγο ύπαρξης, οφείλει πρώτα και κύρια να μετασχηματίζει το αντικείμενό της.

Ας προσπαθήσουμε να επινοήσουμε νέα πάθη, ή να αναπαράγουμε τα παλιά με την ίδια ένταση.

Τι μπορώ να δω; Τι μπορώ να πω σήμερα;

Λέξεις κλειδιά: μονοπάτι, βαδίζω, εκτροπή, νερό, πέτρα, τομή, ανάγλυφο, πάτημα, αιώρηση, απέναντι, μηχανισμός, νερόμυλος, διάγραμμα, ικρίωμα, σύστημα, υλικότητα, μνήμη, Ήπειρος

Puntea: bridge – Vlach dialect
Pounta: settlement in Laconia, Greece

Above all, what is primarily important, is the acceptance of the necessity for an attempt to design, and the aspiration that this attempt will be the unfolding of a common cause for the way we understand space and the order of things.

The place (topos) is defined as the hiking trail between Syrrako and Kalarrites in the municipality of North Tzoumerka. Initially we notice that on this route there are abandoned buildings connected to the use of the power of water, but also bridges -constructions that are used to overpass water streams. This route basically shows us the relationship that pre-industrial societies developed with the natural environment and emphasizes the harmonical and dialectical relationship between man and nature.

Beyond the interest of recognizing a basic functional infrastructure and its buildings in a wider architectural context, which immediately not only records and clarifies intervention but also alters the constant feedback experience of our personal involvement with the Syrrako - Kalarrites path, our interest tries to show the temporary change and feedback of the very idea of the path, that derives from its own history (will to remember). A story that does not only develop directly on it, but is linked with its environment (topos) or the origin of the myth.

From myth to history, from history to observation, and from there to theory and practice, without necessarily the direct course of these, the common ground on which the investigation is based on, creates an apparatus, which is capable of generating architectural practices.

So the attempt that is made is the installation of a new language, of a tool, which is however nothing more and nothing less than the transformation of what has already been said (invention).

For a reading to be productive and to have a reason for existence, it must be first and foremost capable of transforming its own content.

Let us try to invent new passions, or reproduce the old ones with the same intensity.

Keywords: path, stream, diversion, water, stone, intersection, levitate, mechanism, watermill, diagram, scaffold, system, materiality, memory, Epirus

Η Πίνδος και τα Τζουμέρκα

“Απότομοι και οδοντωταί αι κορυφαί των Τζουμέρκων
εγείρουν στην καρδιά των θεατών το τραχύ και άγριον
ορεινόν αίσθημα, παρόμοιον με αυτό που εγείρει η θέα
μυστηριωδών πύργων του Μεσαίωνα...”

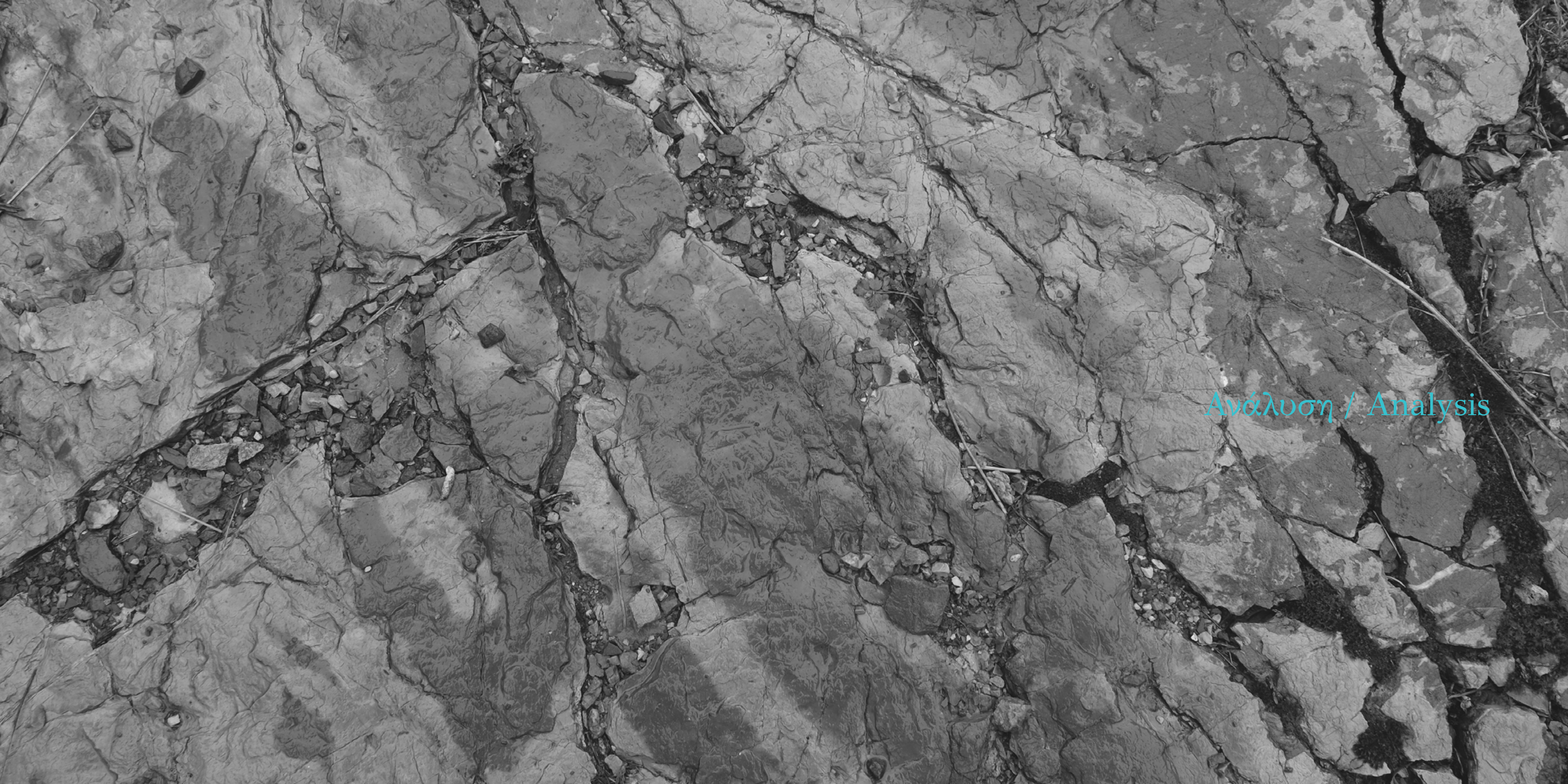
— Κ. Κρυστάλλης

Pindos and Tzoumerka

“The steep and jagged peaks of Tzoumerka awaken in the
hearts of onlookers the rugged and wild mountain feeling,
similar to that evoked by the sight of mysterious towers
from the Middle Ages...”

— K. Krystallis

Ανάλυση / Analysis

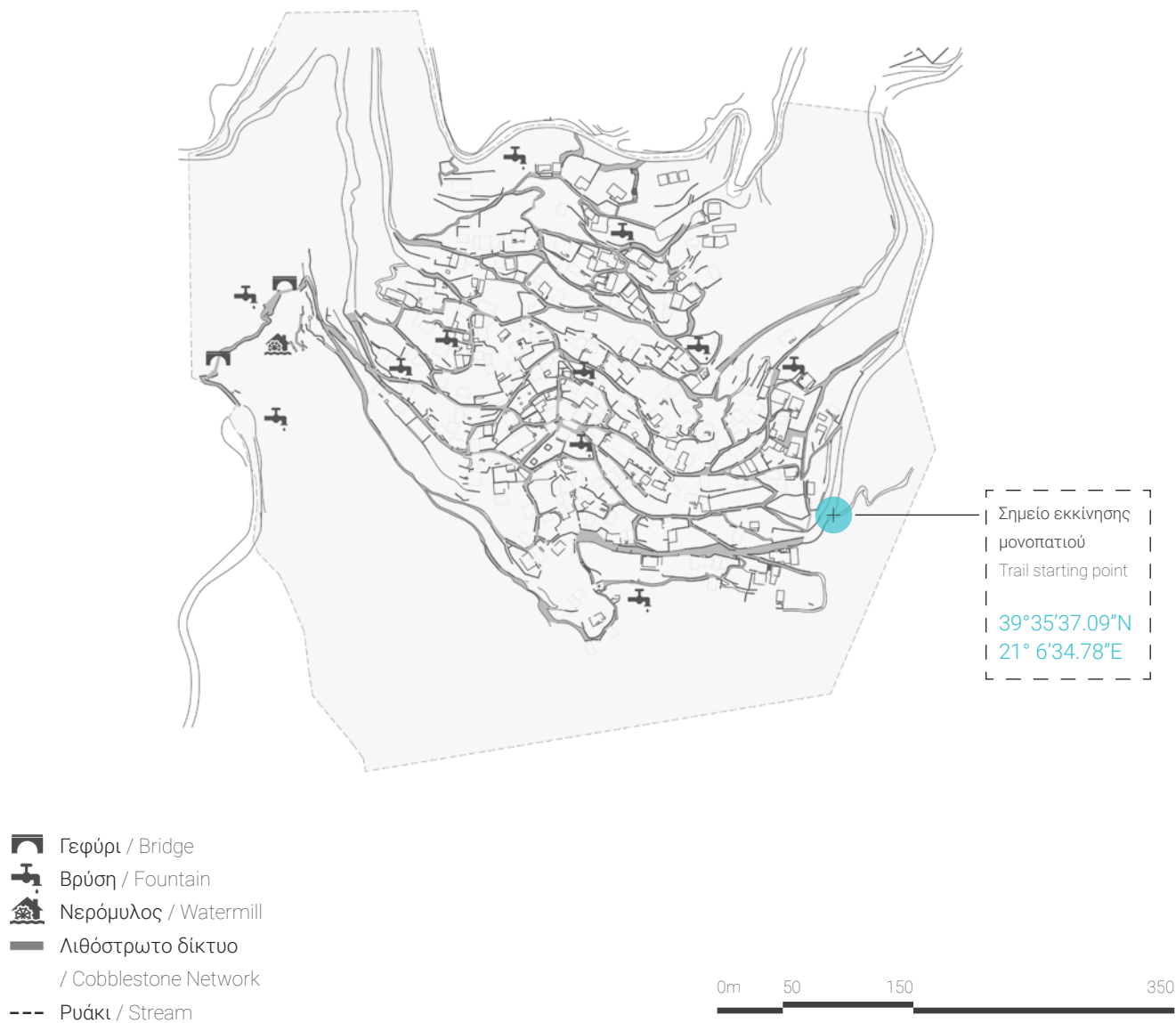
Συρράκο / Syrrako

Συρράκο

Ονομασία:

- Από τα πολλά νερά που συρρέουν στο χωριό
- Όνομα γιαννιώτη ιδιοκτήτη του χωριού Συρράκο
- Σαράκον και όχι Συρράκο από τη σάρικα ή σάρικο, το φλοκάτο ύφασμα που βγάζει το χωριό
- Σαράκου ή Σεράκου, βλάχικη λέξη και σημαίνει φτώχεια και γυμνότητα
- η λέξη "Σεράκου" παράγεται από την κουτσοβλάχικη λέξη "sarac" που σημαίνει φτωχός τόπος, άγονο και πετρώδες μέρος

Παραδοσιακός οικισμός:
(Δ-594 α/ 13.11.1978, Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.) και
χαρακτηρισμένος ως τόπος ιδιαίτερου φυσικού
κάλλους (ΥΑ ΥΠΠΕ/Φ31/3824/182/22-7-1975- ΦΕΚ
929/Β/5-9-1975)

Υψόμετρο: 1.150μ
Πληθυσμός: 40 κάτοικοι (2001)
Απόσταση από Ιωάννινα: 52 χλμ
Τοποθεσία: [39.5943251](#), [21.1073561](#)

Syrrako /ˈsi.ra.ko/

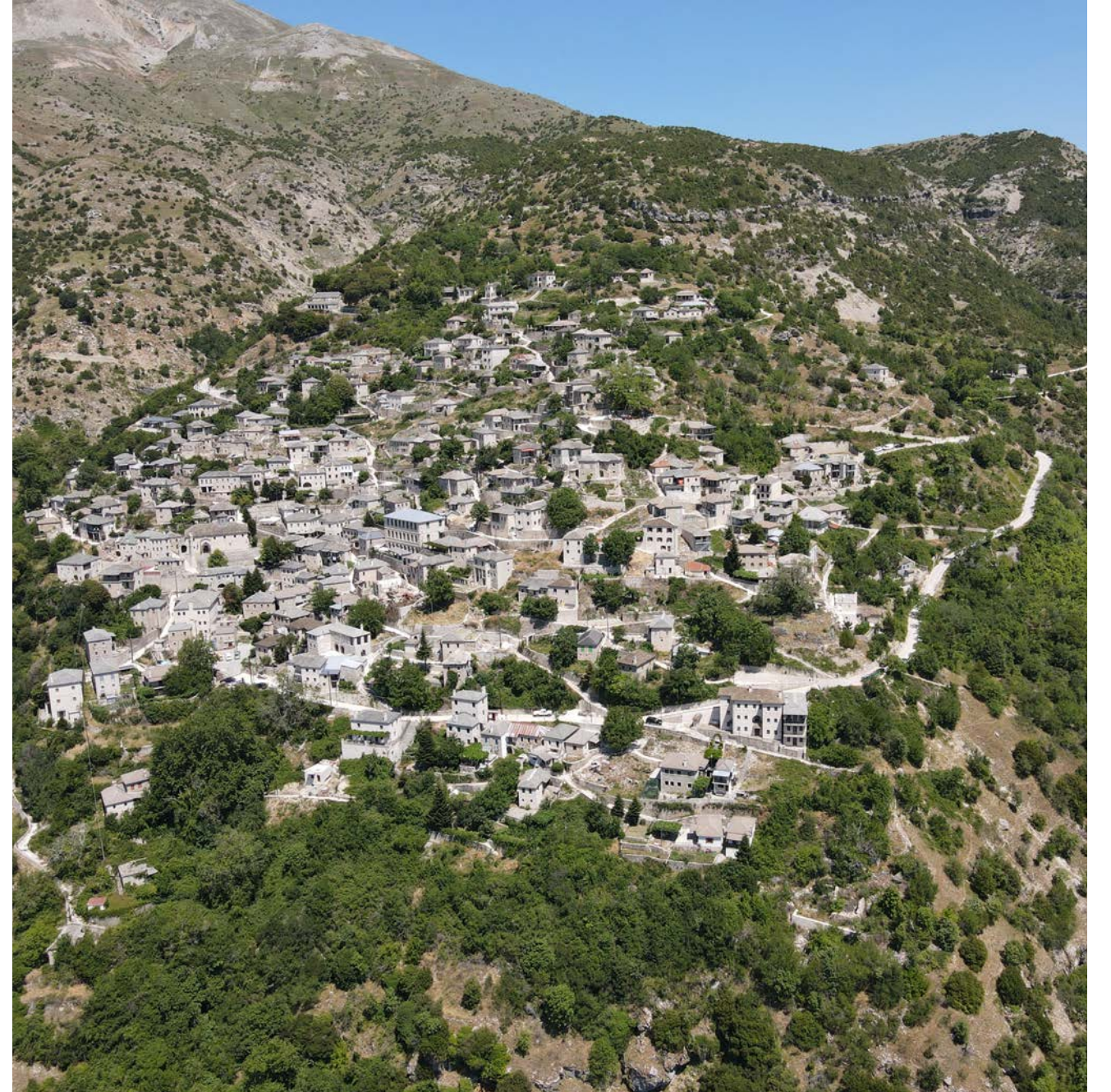
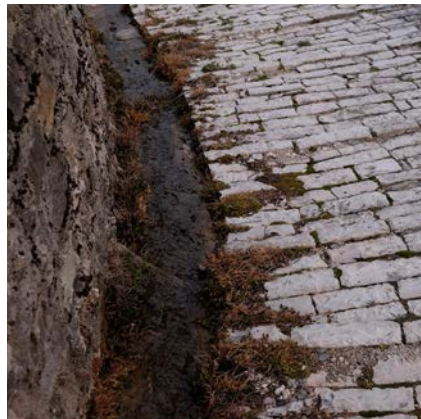
Name origins:

- From the many streams that converge in the village
- Named after a landowner born in Syrrako
- Derived from "Saracon" or "Syrako," referring to the "sarika" or "sariko," a type of woolen fabric produced in the village.
- From "Sarako" or "Serako," a Vlach word meaning poverty and barrenness.
- The term "Serako" comes from the Aromanian (Vlach) word "sarac," meaning a poor, barren, and rocky place.

Traditional settlement:
Declared a traditional settlement (D-594
a/13.11.1978, Ministry of Environment, Urban
Planning, and Public Works) and designated as
a place of exceptional natural beauty (Ministerial
Decision ΥΠΠΕ/Φ31/3824/182/22-7-1975 -
Government Gazette 929/B/5-9-1975).

Altitude: 1.150m
Population: 40 (2001)
Distance from Ioannina: 52 km
Location: [39.5943251](#), [21.1073561](#)

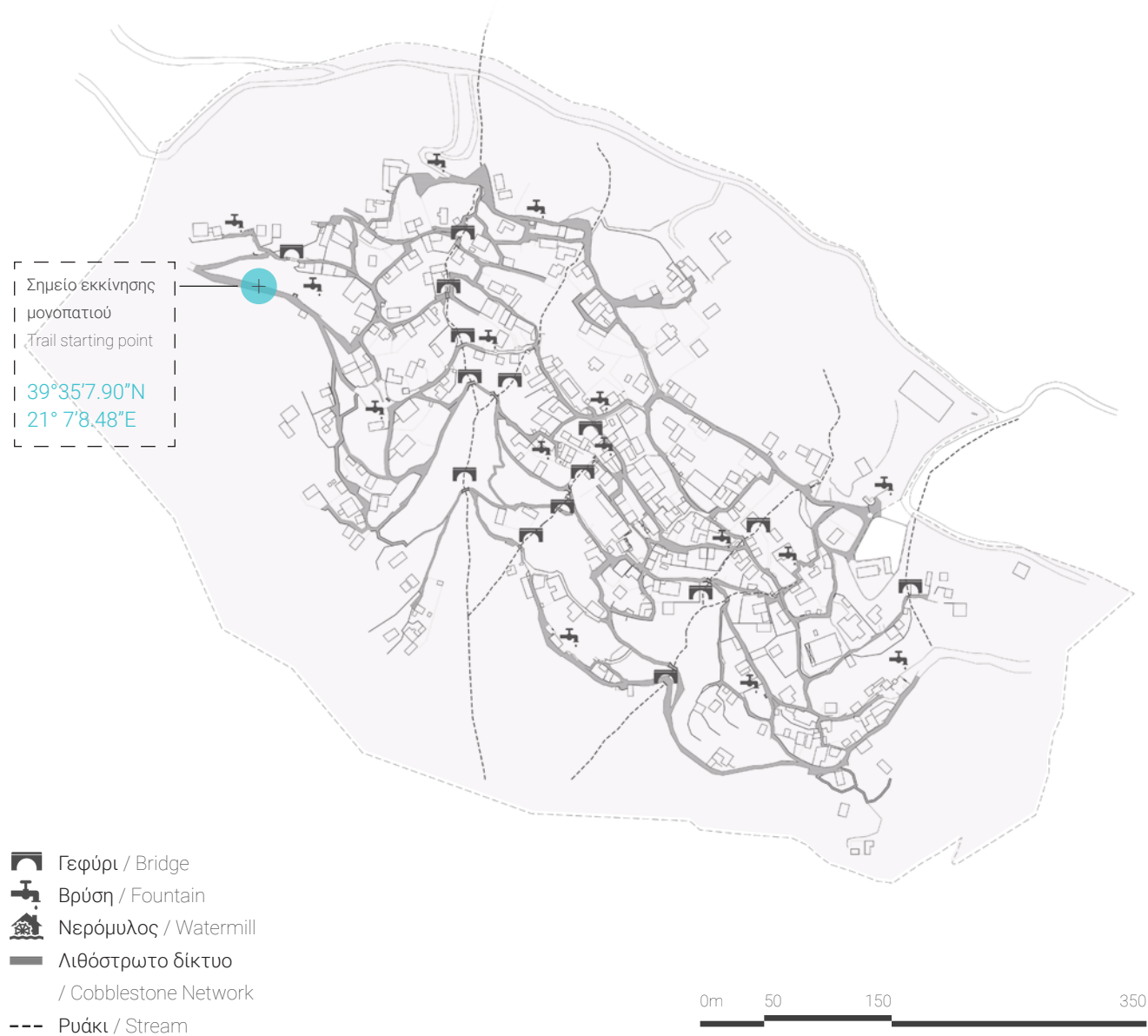
Καλαρρύτες / Kalarrites

Καλαρρύτες

Ονομασία:

- Η λέξη "calar" σημαίνει ιππέας, έφιππος, καβαλάρης (πληθ. calari) + επίθεμα -ίτες.
- Η συνηθισμένη γραφή Καλαρρύτες οφείλεται σε παρετυμολογία, δηλαδή σε εσφαλμένη συσχέτιση με το επίθετο "καλός" και τα παράγωγα του αρχ. "ρέω" (όπως ρυτός, ρευστός, τρεχούμενος)

Παραδοσιακός οικισμός:
(Δ-594 α/ 13.11.1978, Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ)

Υψόμετρο: 1.120μ
Πληθυσμός: 89 κάτοικοι (2001)
Απόσταση από Ιωάννινα: 72 χλμ
Τοποθεσία: [39.5849145](#), [21.1219713](#)

Kalarrites
/ka.la'ri.tes/

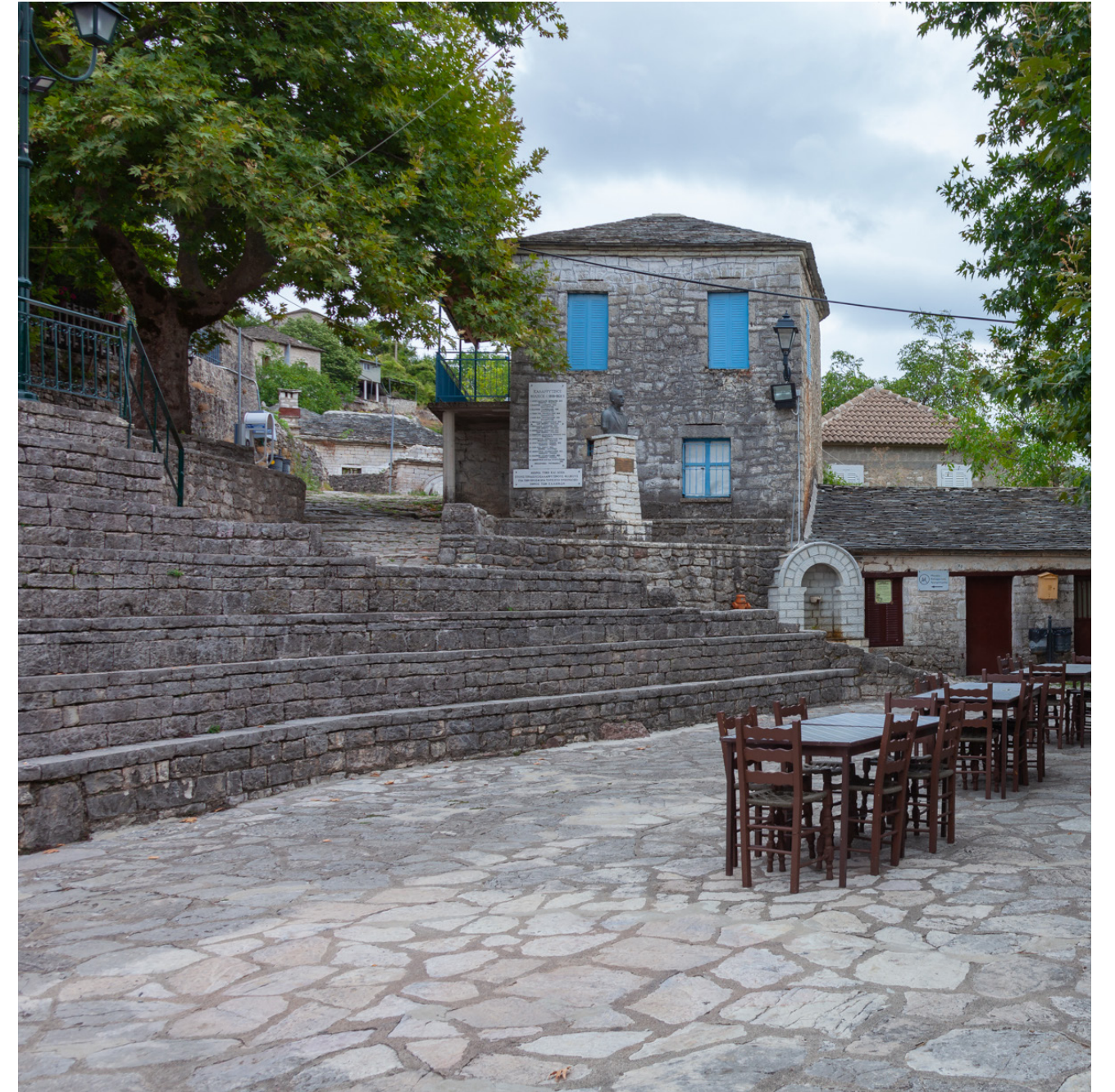
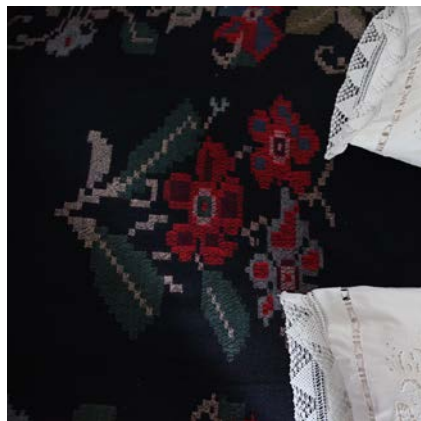
Name origin:

- The word "calar" means horseman, rider, or cavalier (plural: calari) with the suffix -ites.
- The common spelling "Καλαρρύτες" is due to folk etymology, meaning an incorrect association with the adjective "καλός" (good) and derivatives of the ancient Greek verb "ρέω" (to flow), such as ρυτός (fluid), ρευστός (liquid), and τρεχούμενος (running).

Traditional settlement:
Declared a traditional settlement (D-594 a/13.11.1978, Ministry of Environment, Urban Planning, and Public Works).

Altitude: 1.120m
Population: 89 (2001)
Distance from Ioannina: 72 km
Location: [39.5849145](#), [21.1219713](#)

Ποταμός Χρούσιας / Crhousias River

1. Καλαρρύτες Ποταμός
Kalarritikos River
2. Συρράκο
Syrrako
3. Καλαρρύτες
Kalarrites
4. Δέλτα ποταμού Αράχθου
Arachthos River Delta

0m 300 600 1000 1500 2000

Χρούσιας

Παρακλάδι του Καλαρρύτικου ποταμού
(μήκος 80χλμ), ο οποίος εκβάλλει στον Άραχθο

Υψόμετρο: 959μ

Chrousias
/ˈxru.si.as/

A tributary of the Kalarrytikos River (80 km in length),
which flows into the Arachthos River.

Altitude: 959m

[...] Κοίτα,
Το δέντρο, το παράπετο της ταράτσας,
Το οροπέδιο, σαν να 'ταν ζωγραφισμένο στο κενό,
Οι μάζες του καθαρού σαπφείρινου μες στη χαράδρα,
Ίσα που τρεμοπαίζουν, ανάκληση ίσως
Από άλλα δέντρα και άλλες πέτρες στο ποτάμι.
Κοίτα! Με όλα σου τα μάτια δες! [...]²

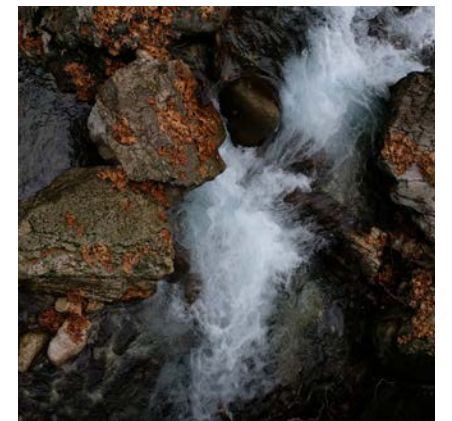
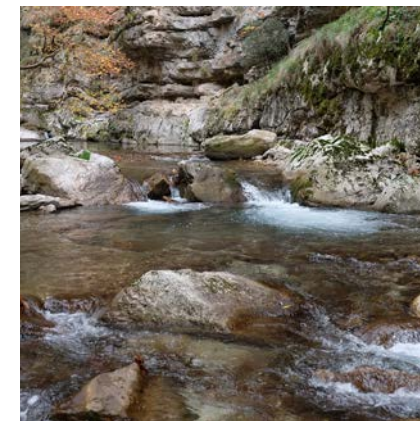
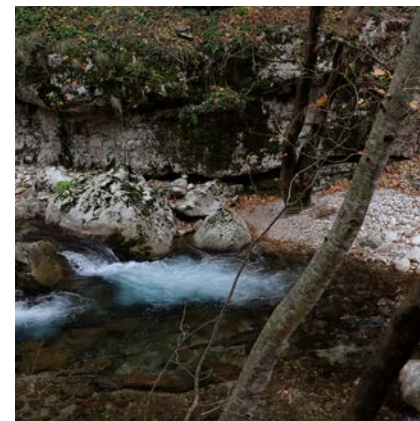
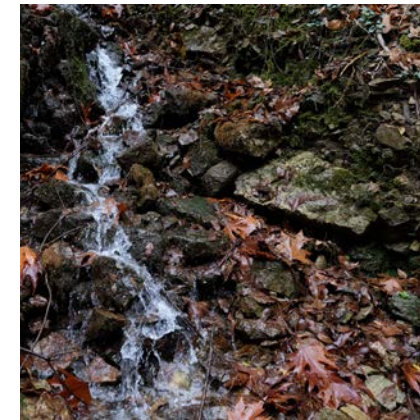
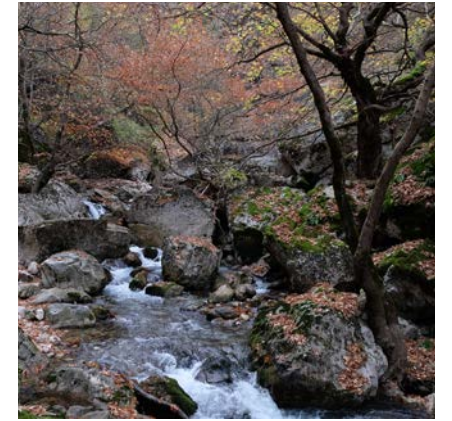
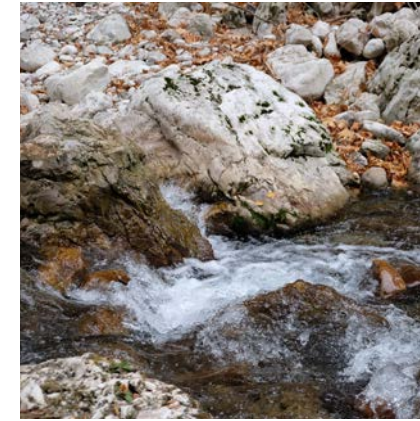
— Ιβ Μπονφουά

[...] Look,
The tree, the parapet of the terrace,
The plateau, as if painted in the void,
The masses of pure sapphire within the gorge,
Barely trembling, perhaps a recollection
Of other trees and other stones in the river.
Look! See with all your eyes! [...]

— Yves Bonnefoy

² Yves Bonnefoy, "Το Ποτάμι" στην ποιητική συλλογή
Σε Αναζήτηση Τόπου, επιμ. και μτφρ. Θανάσης
Χαντζόπουλος, εκδ: Στερέωμα, Αθήνα 2023 σ. 57.

² Yves Bonnefoy, "The River" in the poetry collection In
Search of Place, ed. and trans by Thanasis Chantzopoulos,
Stereoma Publications, Athens, 2023, p. 57.

Μονοπάτι / Hiking Trail

Όρος Λάκμος (Περιστέρι) - GR2130007

NATURA 2000

Έκταση: 20344.99 ha (1 ha = 10.000m²)
Υψομετρικό Εύρος: 707 m – 2295 m
Περιοχή: Θεσσαλία - Ήπειρος
Καθεστώς Προστασίας: SCI (Sites of Community Importance) - SPA (Special Protection Areas)
Χαρακτηριστικά Τοπίου: Βραχώδεις Εκτάσεις, Δρυοδάση & Δάση Ελάτης

Κωδικός: GR2130007

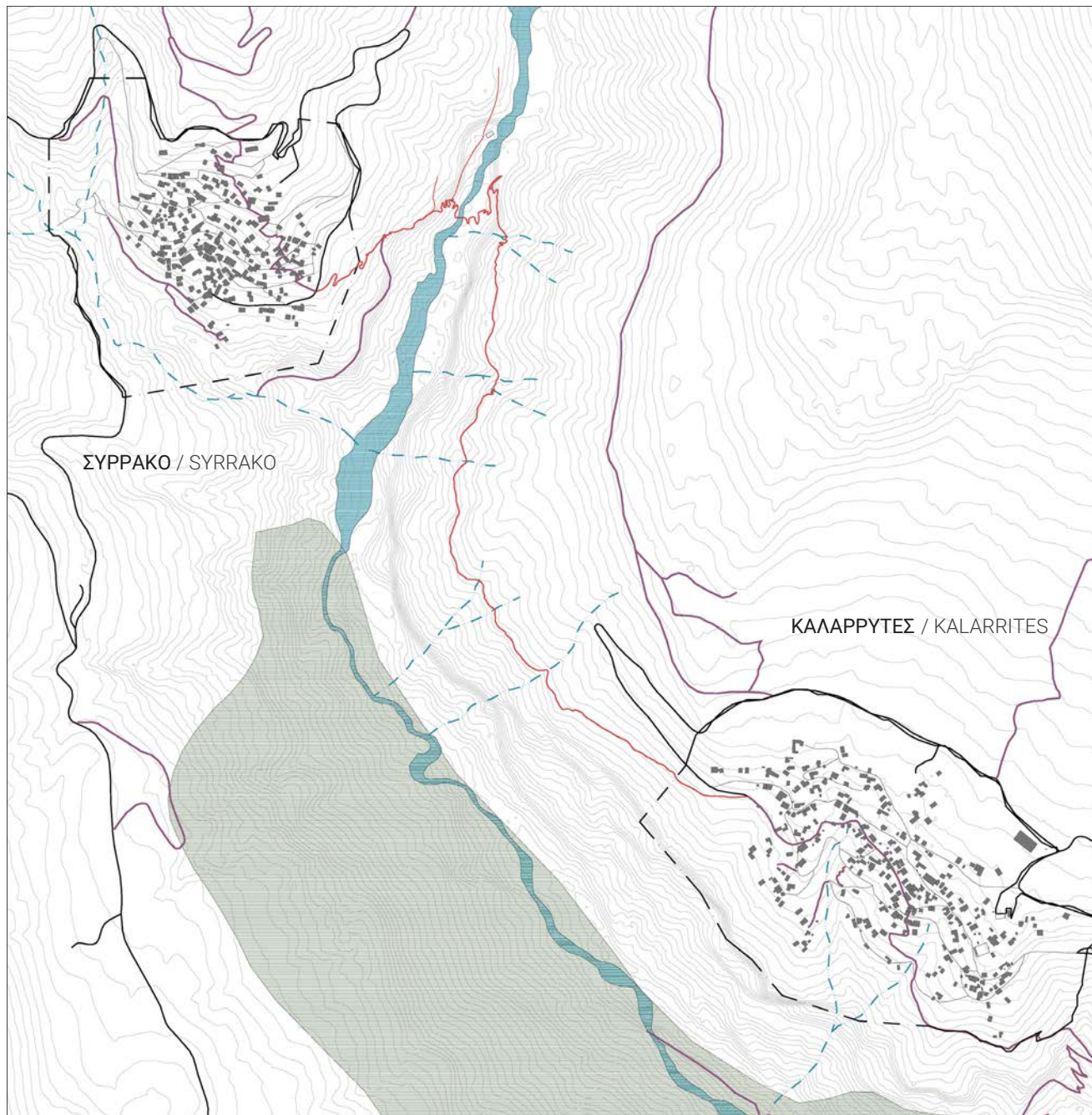
Mount Lakmos (Peristeri) - GR2130007

NATURA 2000

Area: 20,344.99 ha (1 ha = 10,000 m²)
Altitude Range: 707 m – 2,295 m
Location: Thessaly - Epirus
Protection Status: SCI (Sites of Community Importance) & SPA (Special Protection Areas)
Landscape Features: Rocky areas, oak forests, and fir forests

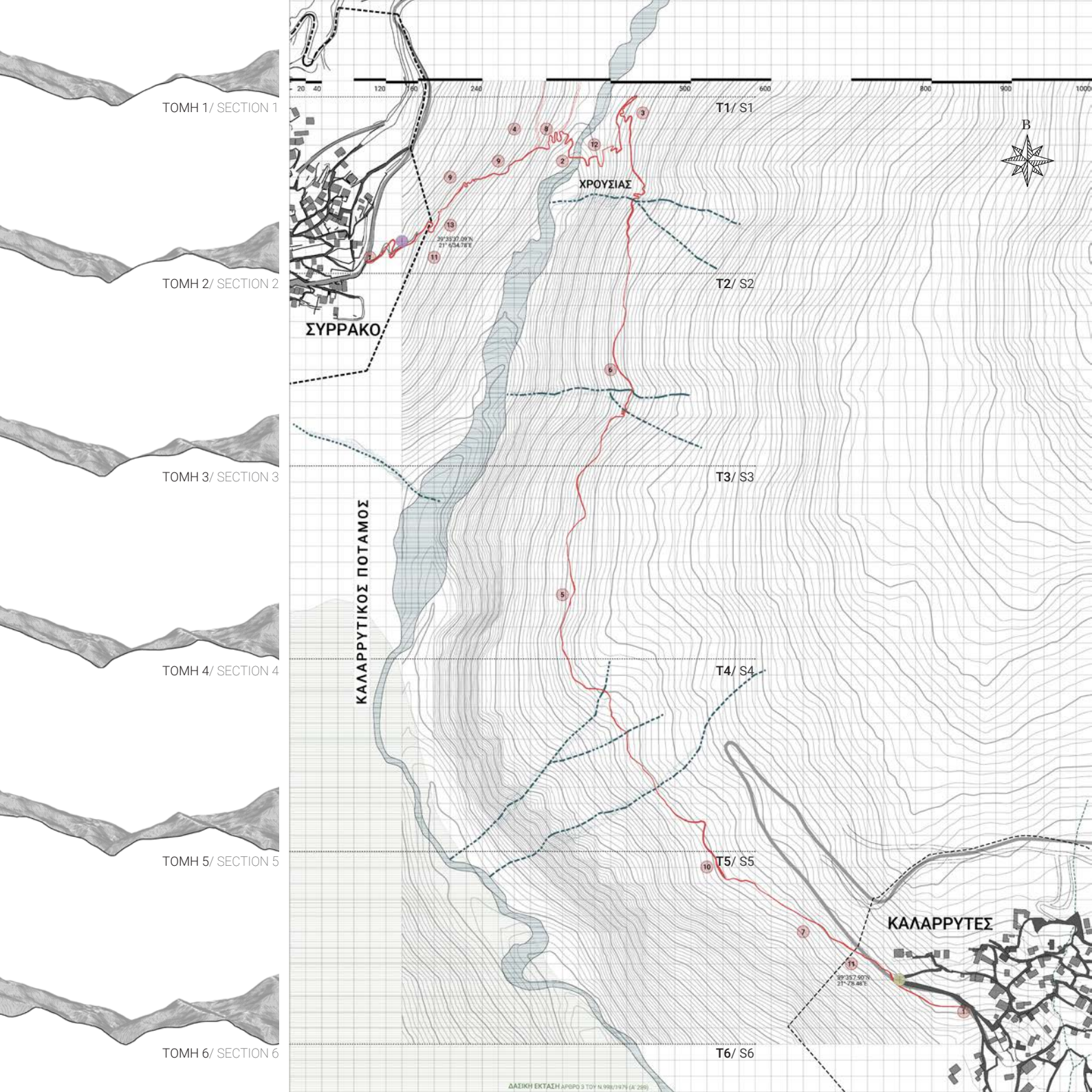
Code: GR2130007

- Όρια οικισμών
Settlement delimitation
- Οδικό δίκτυο
Road network
- Ορειβατικές διαδρομές
Hiking routes
- Μονοπάτι παρέμβασης
Intervention trail
- Ρυάκια
Streams
- Ποτάμι
River
- Δασική έκταση
Forest area

Μονοπάτι Συρράκο - Καλαρρύτες Ο1

Τμήμα του Εθνικού Δικτύου Μονοπατιών σύμφωνα με την Ελληνική Ομοσπονδία Ορειβασίας.

Το Εθνικό Μονοπάτι Ο1 συνδέει το μονοπάτι Ε6: [Kilpisjärvi (FIN) – Kopenhagen (DK) – Goslar (D) – Koper (SLO) – Alexandroupolis (GR). Μήκος: 6.300 km] με το Ε4: [Tarifa (E) – Grenoble (F) – Budapest (H) – Beograd (SRB) – Sofia (BG) – Larnaca (CY). Μήκος: 11.800 km].

Ξεκινά από το Μέτσοβο και το βουνό Περιστέρι και καταλήγει στο χωριό Γαρδίκι, περνώντας από τα χωριά Συρράκο, Καλαρρύτες και Ματσούκι και από το βουνό Κακαρδίτσα. Προβλέπεται να συνεχίσει για Ελάτη Τρικάλων.

1. Διαγραμματικές τομές
2. Γενικό Τοπογραφικό

Πηγή υποβάθρου ισοδιάστασης 4μ:
Γεωγραφική Υπηρεσία Στρατού (Γ.Υ.Σ.).
Τετραγωνισμός στο σύστημα γεωγραφικών
συντεταγμένων Ε.Γ.Σ.Α '87

Syrrako - Kalarrites Trail O1

A section of the National Trail Network, as designated by the Hellenic Federation of Mountaineering & Climbing.

The National Trail O1 connects the E6 trail: [Kilpisjärvi (FIN) – Kopenhagen (DK) – Goslar (D) – Koper (SLO) – Alexandroupolis (GR), length: 6,300 km] with the E4 trail: [Tarifa (E) – Grenoble (F) – Budapest (H) – Beograd (SRB) – Sofia (BG) – Larnaca (CY), length: 11,800 km].

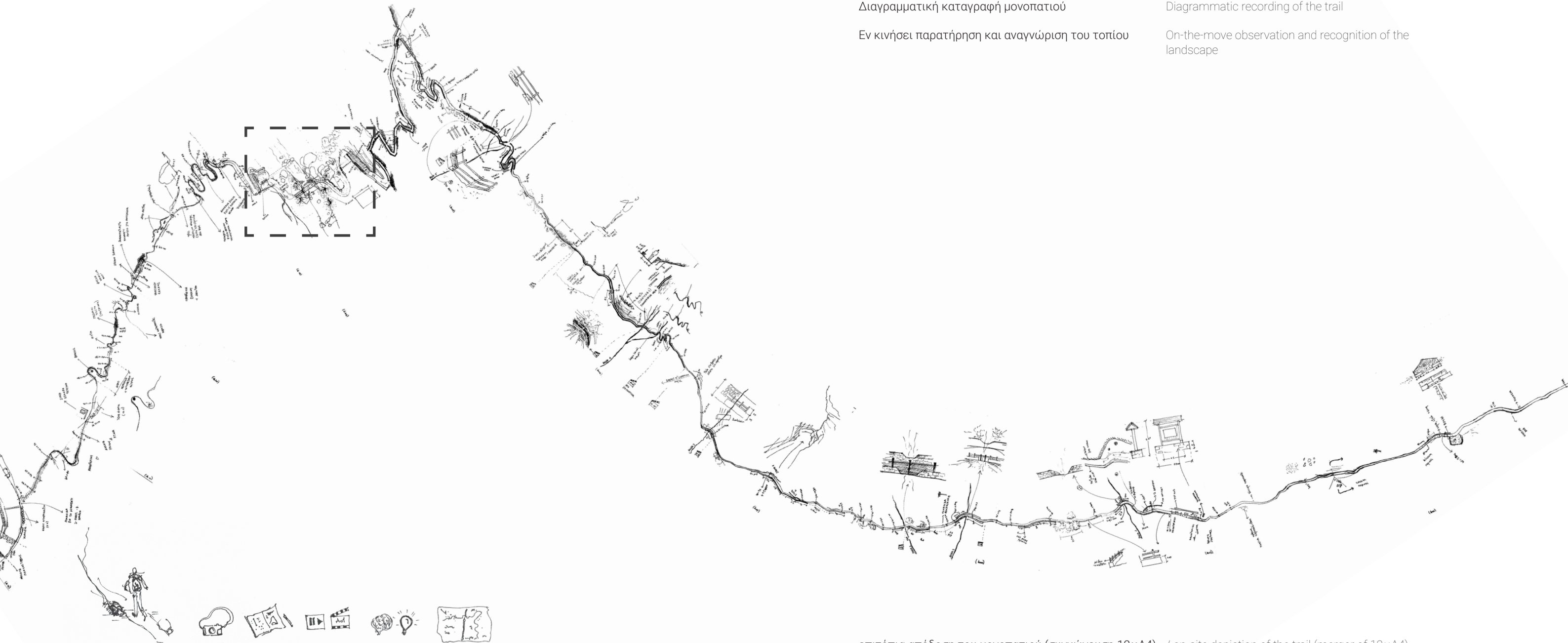
It starts from Metsovo and Peristeri Mountain, ending in the village of Gardiki, passing through the villages of Syrrako, Kalarrytes, and Matsouki, as well as Kakarditsa Mountain. There are plans to extend it towards Elati, Trikala.

1. Diagrammatic Sections
2. General Topographic Map

Background source with 4m contour intervals:
Hellenic Military Geographical Service (HMGS).
Grid reference in the Hellenic Geodetic Reference
System EGSA '87

Διαγραμματική καταγραφή μονοπατιού

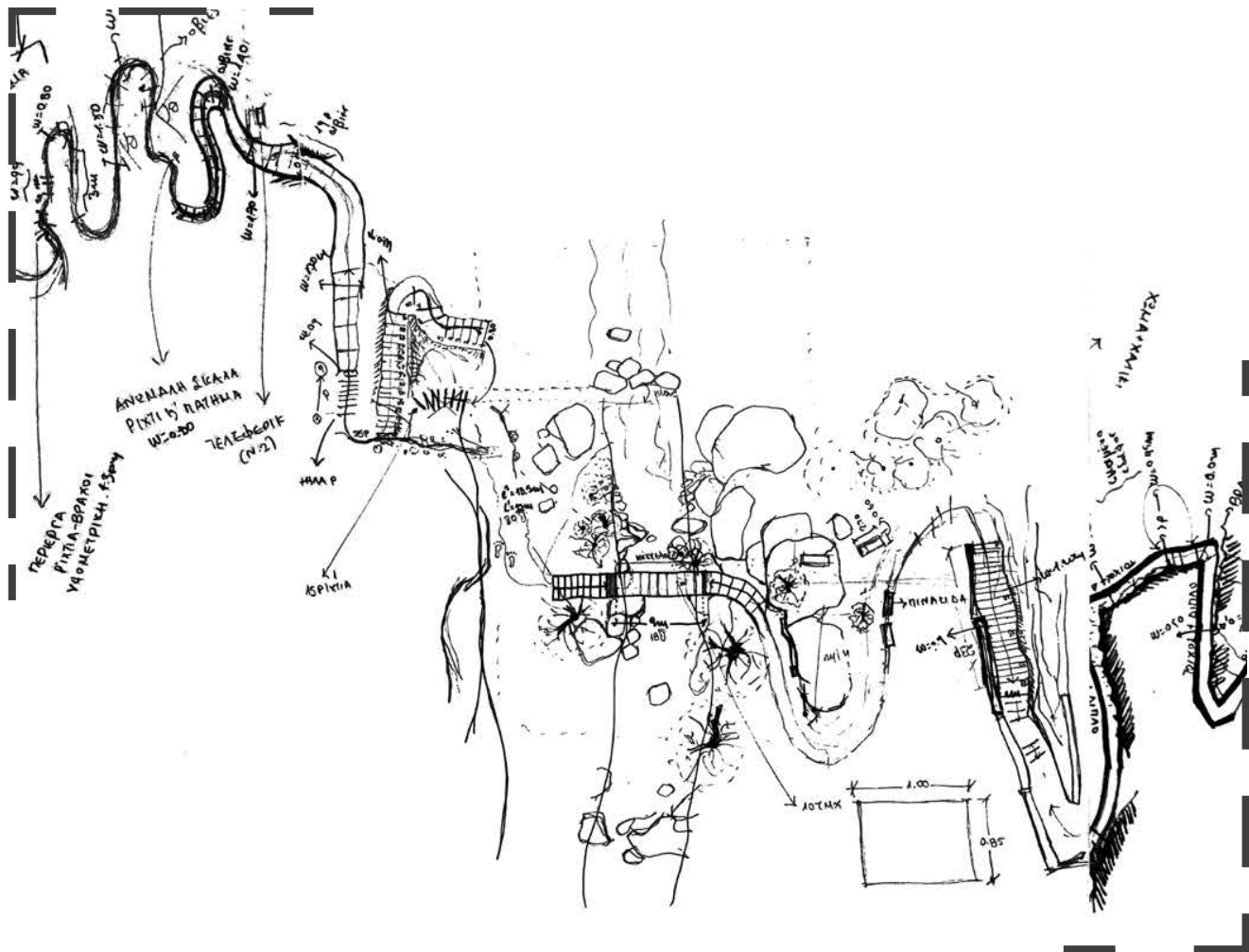
Εν κινήσει παρατήρηση και αναγνώριση του τοπίου

Diagrammatic recording of the trail

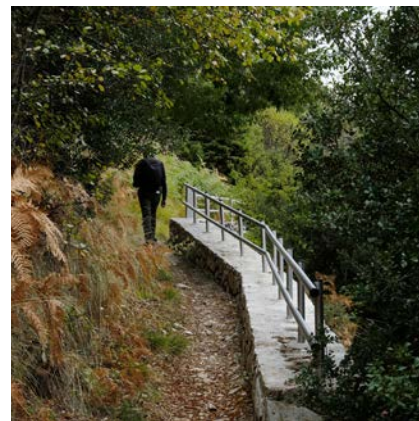
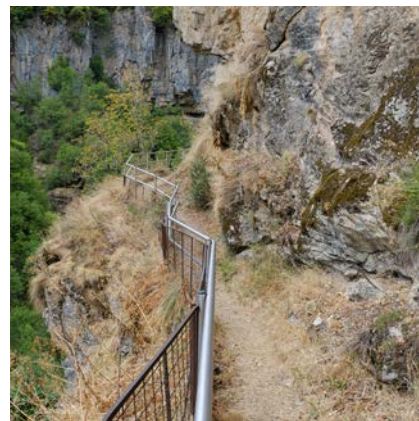
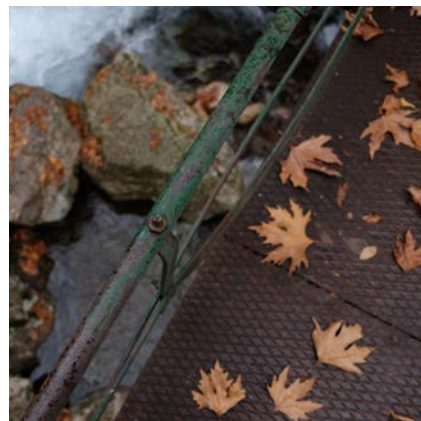
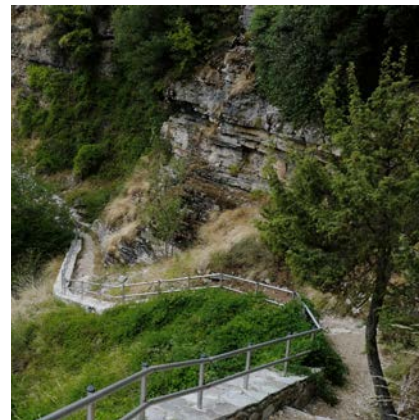
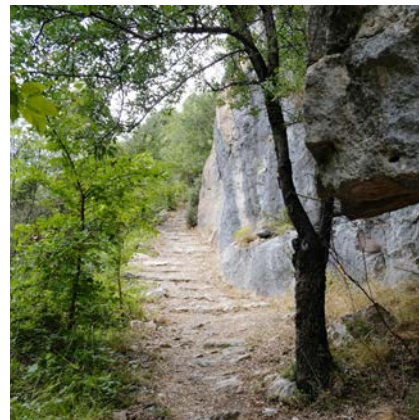
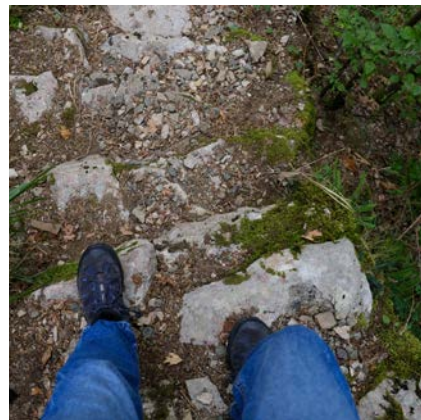
On-the-move observation and recognition of the landscape

επιτόπια απόδοση του μονοπατιού (συχώνευση 12xΑ4) / on-site depiction of the trail (merger of 12xΑ4)

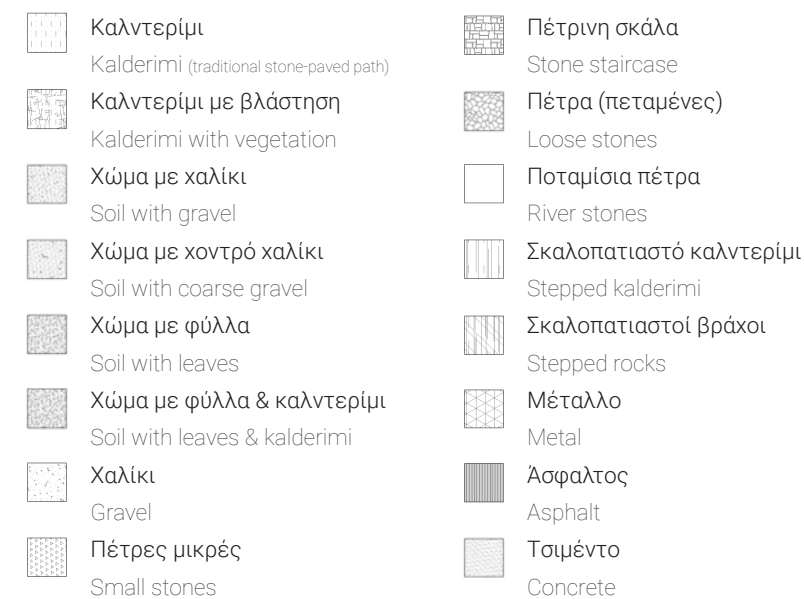
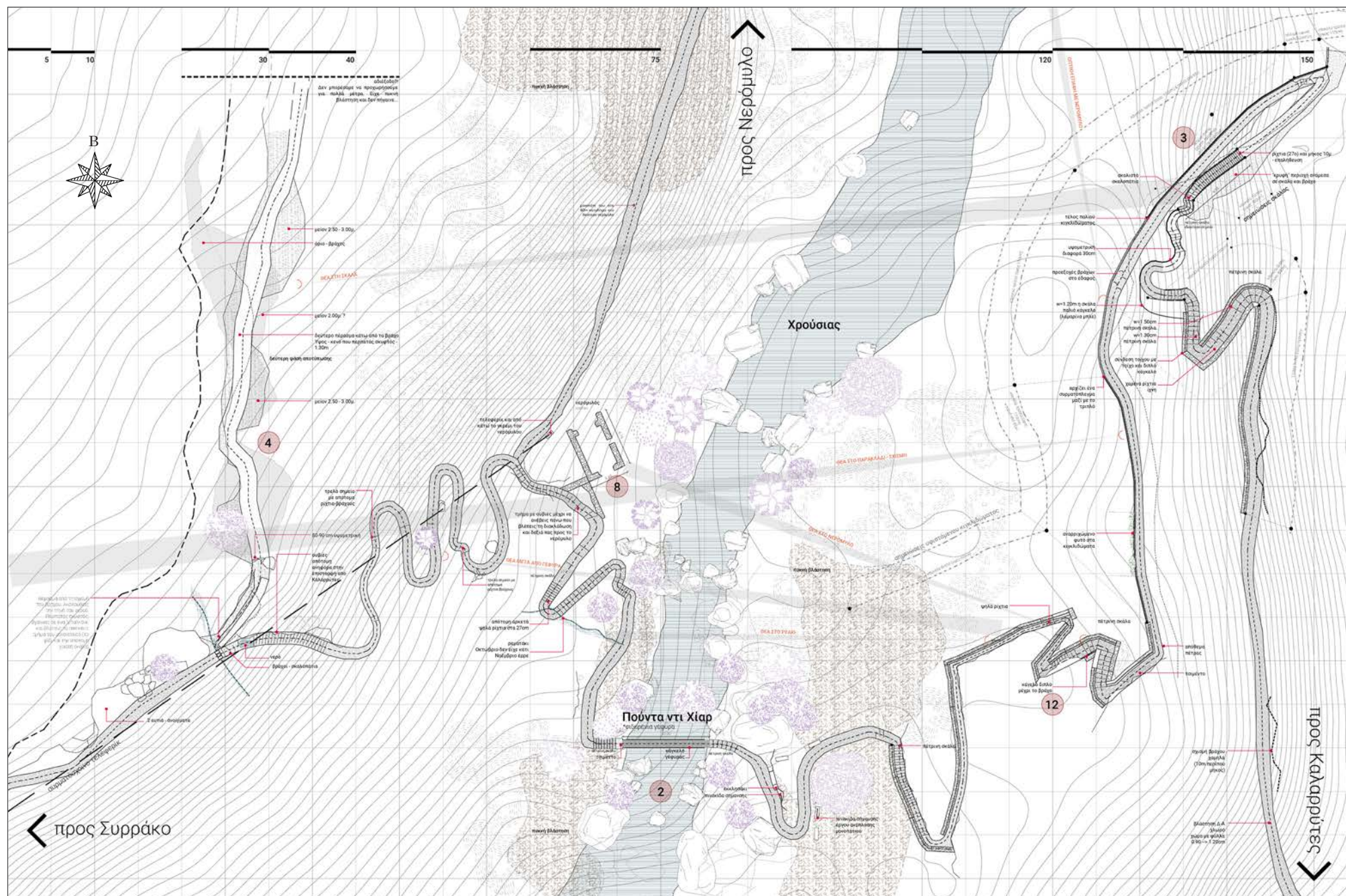

τμήμα γέφυρας (αληθινό μέγεθος 1 x A4) / bridge section (original size 1 x A4)

Ιδέα / Concept

δίκτυο οικισμών Δήμου Βορείων Τζουμέρκων / settlement network of the Municipality of Northern Tzoumerka

Η Διαδρομή “Τα Πέτρινα Κτίσματα του Νερού” περιγράφει ένα πολιτισμικό μονοπάτι που ακολουθώντας το ο επισκέπτης εισάγεται στον κόσμο της προβιομηχανικής κοινωνίας, στις δομές της οικονομίας και της τεχνολογίας της. Η διαδρομή έχει ως κεντρικό θεματικό άξονα τα **βιοτεχνικά κτίσματα** που συνδέονται με την αξιοποίηση της **δύναμης του νερού** (νερόμυλους, νεροτριβές, μαντάνια, βρύσες, πηγές και καταρράκτες) αλλά και τα κτίσματα εκείνα που **γεφύρωναν τις αντικριστές όχθες των ποταμών** και διευκόλυναν την επικοινωνία, δηλαδή τα γεφύρια. Η διαδρομή αυτή μας δείχνει στην ουσία τη σχέση που ανέπτυξαν οι προβιομηχανικές κοινωνίες με το φυσικό περιβάλλον, τον τρόπο που ιδιοποιούνταν τους πόρους του και εξασφάλιζαν την επιβίωση και αναπαραγωγή τους. Στην ουσία αυτή η διαδρομή αναδεικνύει την αρμονική και διαλεκτική σχέση ανθρώπου και φύσης. Στην περιοχή των Τζουμέρκων το άφθονο νερό συνιστά συστατικό και προσδιοριστικό στοιχείο του ορεινού τόπου. Τα δύο άλλωστε μεγάλα ποτάμια, ο Άραχθος και ο Αχελώος αποτελούν για τους Τζουμερκιώτες τα όρια του τόπου τους. Γενικότερα τα νερά των μεγάλων και των μικρότερων ποταμών (π.χ. του Χρούσια, του Καλαρρύτικου, του Μάτσουκιώτικου), οι πηγές, οι καταρράκτες αποτελούν σημείο αναφοράς για να προσδιορίσουν τόπους, δραστηριότητες, σχέσεις. Πλάι σε αυτά τα νερά οι κάτοικοι ανέπτυξαν, για την εξασφάλιση της επιβίωσης τους και της αυτάρκειάς τους σε αγαθά, βιοτεχνικά, μεταποιητικά κτίσματα που λειτουργούσαν με την δύναμή του νερού (νεροτριβές, μαντάνια, νερόμυλοι). Παράλληλα έχτιζαν τα κατεξοχήν **κτίσματα του νερού**, τα γεφύρια που ένωναν όχθες και διευκόλυναν τις σχέσεις επικοινωνίας.¹

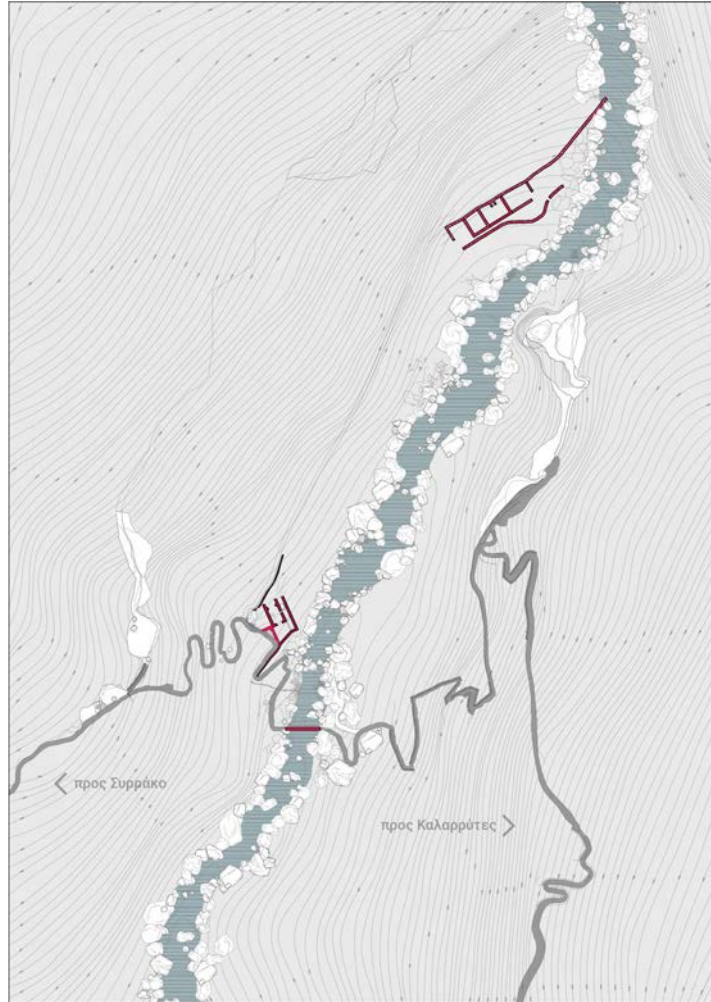
¹ Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Θεσσαλία – Στερεά Ελλάδα – Ήπειρος 2007-2013». n.d. Τα Πέτρινα Κτίσματα του Νερού. Αδημοσίευτη έκθεση.

The route “The Stone Water Structures” describes a cultural trail that immerses visitors in the world of pre-industrial society, introducing them to its economic structures and technological advancements. The central theme of the route revolves around **craft structures** that harnessed the **power of water**, including watermills, fulling mills, wool-beating workshops (mantania), fountains, springs, and waterfalls. It also features bridges, which **connected opposite riverbanks**, facilitating communication and movement. This route essentially reveals the relationship between pre-industrial societies and the natural environment, showcasing how these communities utilized local resources to ensure their survival and sustainability. Ultimately, it highlights the harmonious and dynamic interaction between humans and nature. In the Tzoumerka region, the abundance of water is a defining characteristic of the mountainous landscape. The two major rivers, Arachthos and Acheloos, mark the natural boundaries of the region for its inhabitants. More broadly, rivers both large and small (such as Chrousias, Kalarritikos, and Matsoukiotikos), along with springs and waterfalls, serve as key landmarks for identifying places, activities, and relationships. Alongside these waters, local communities developed various craft and processing structures powered by water to ensure their self-sufficiency and survival. These included fulling mills, wool-beating workshops, and watermills. At the same time, they built the iconic **water-related structures**: bridges, which connected riverbanks and facilitated communication and trade.

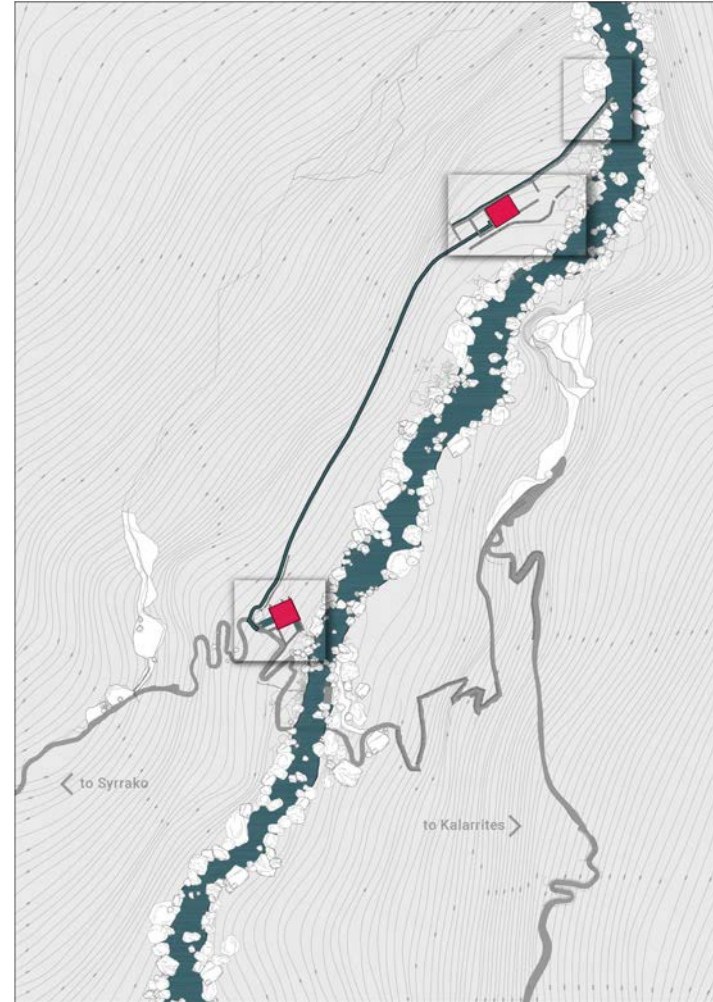
¹ Operational Program “Thessaly - Central Greece - Epirus 2007-2013.” n.d. The Stone Water Structures. Unpublished report.

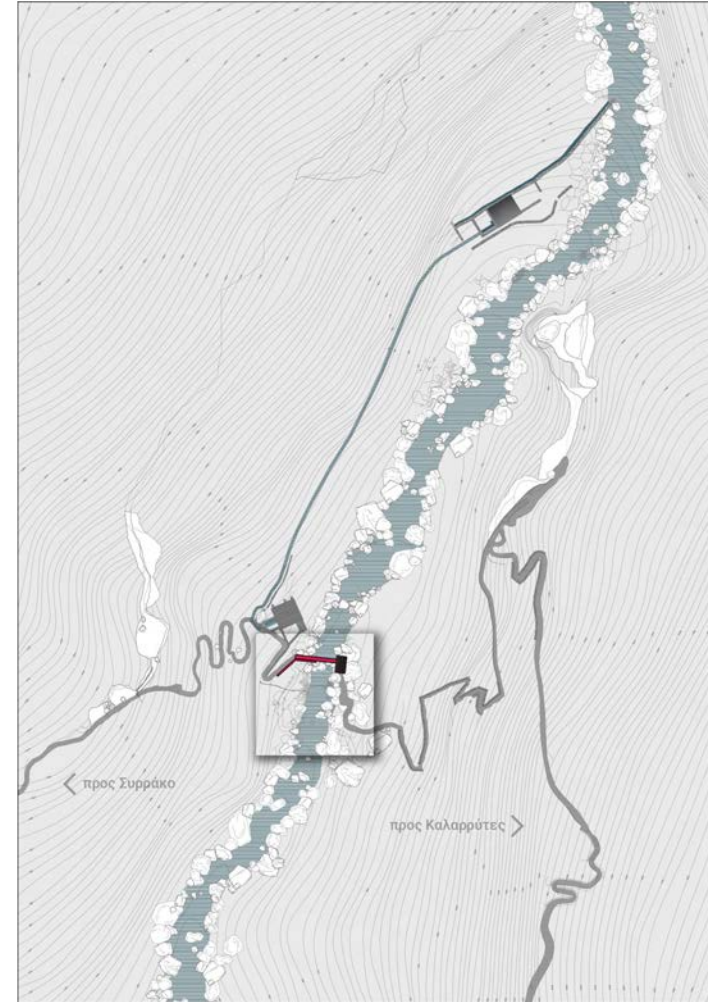
πέτρινα κτίσματα του νερού / stone water structures

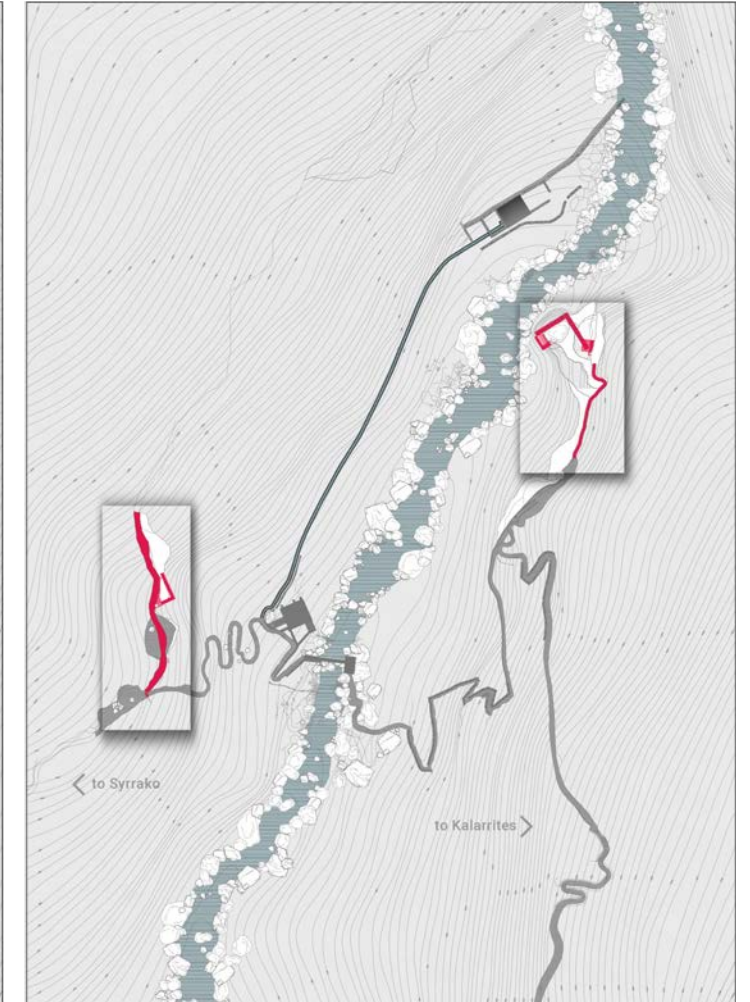
εκτροπή νερού / water diversion
ενεργοποίηση νερόμυλων / activation of the watermills

μετατόπιση γέφυρας / bridge relocation

εκτροπή μονοπατιού / trail diversion

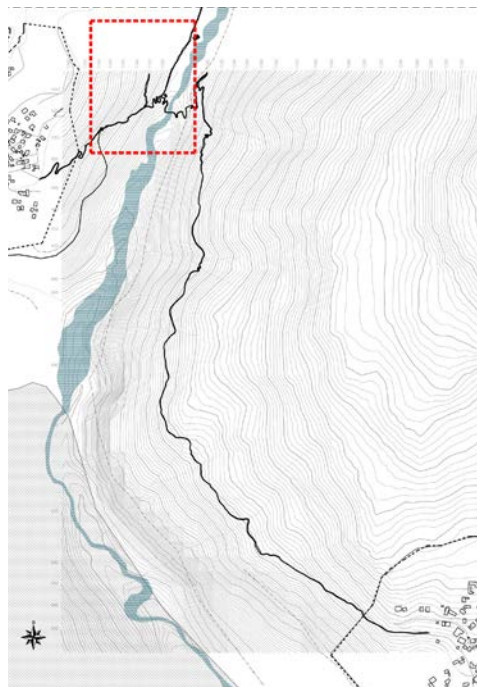

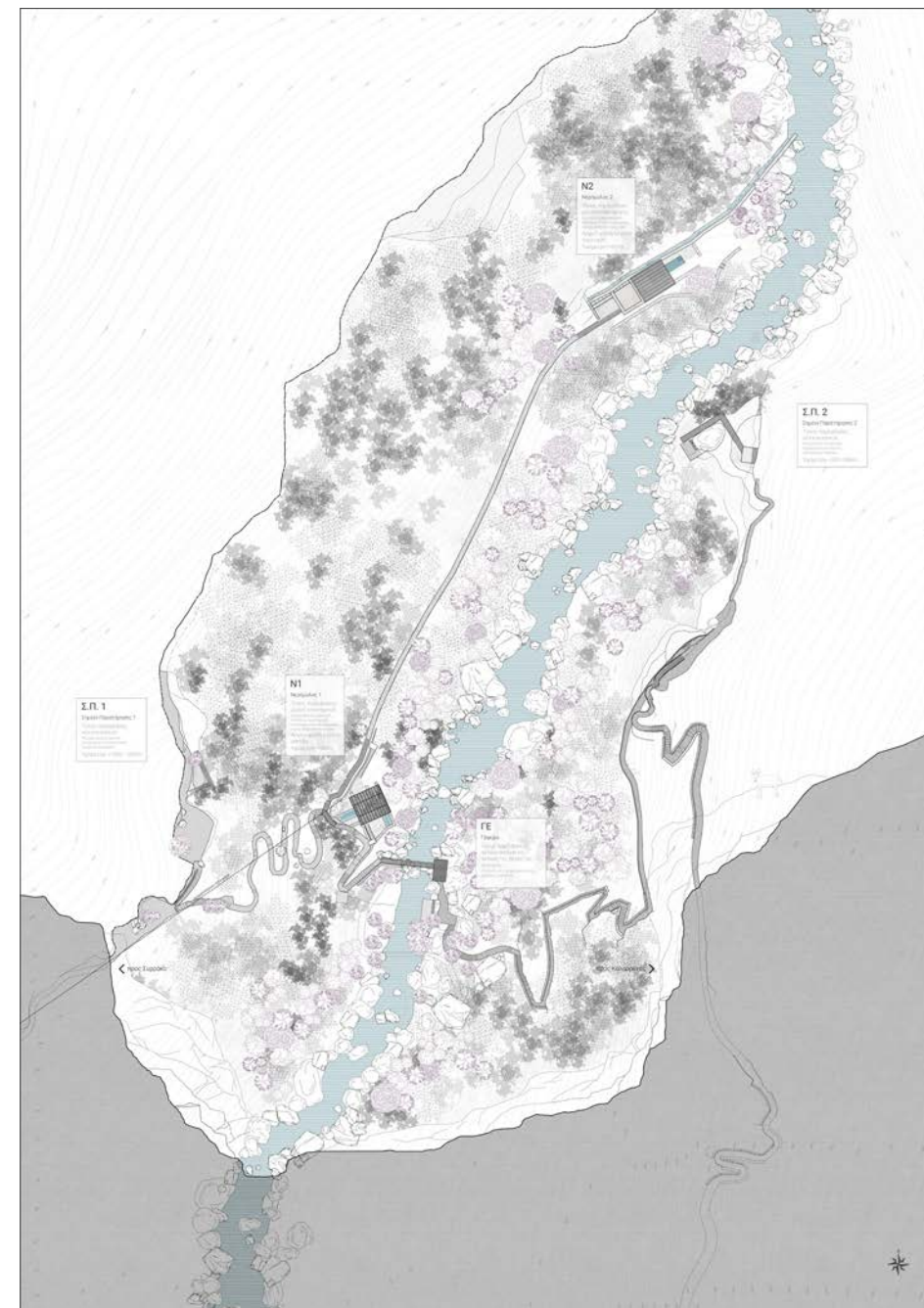
Πρόταση / Proposal

περιοχή παρέμβασης / intervention site

0m 100 200 500

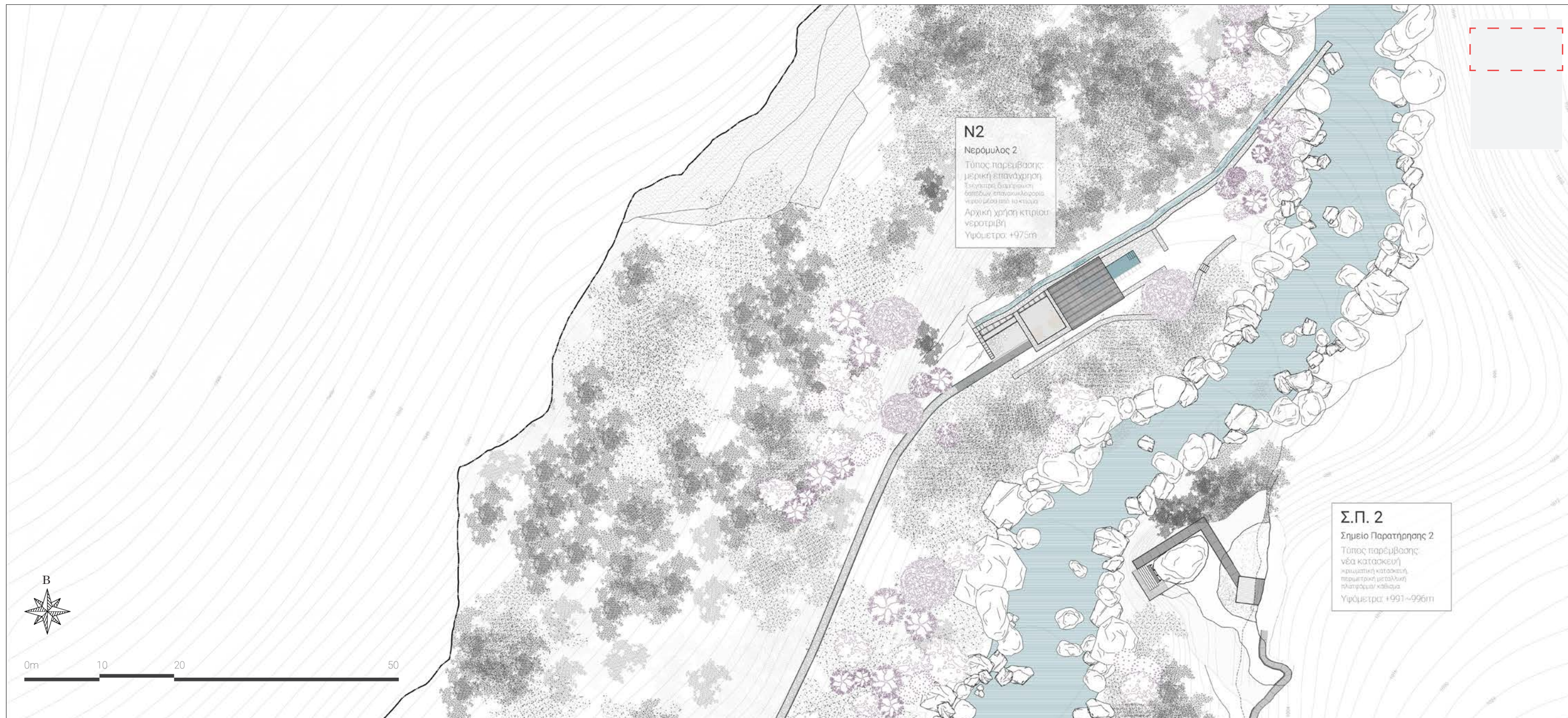
masterplan

0m 10 20 50

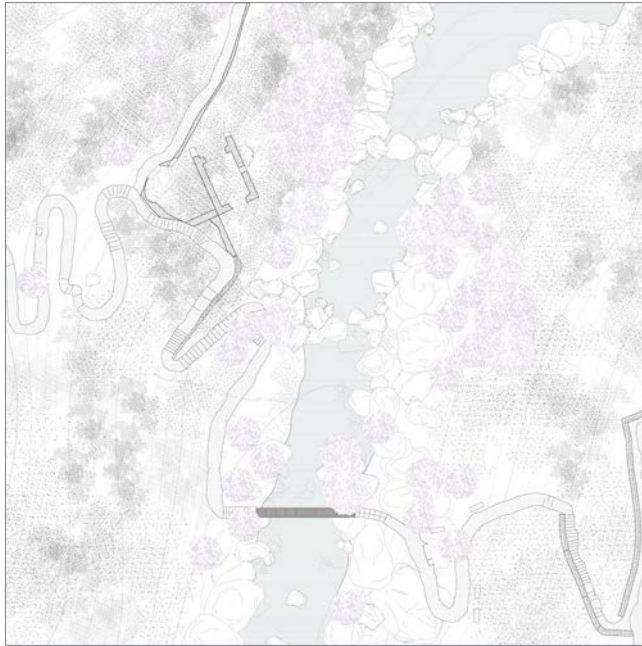

Γέφυρα / Bridge

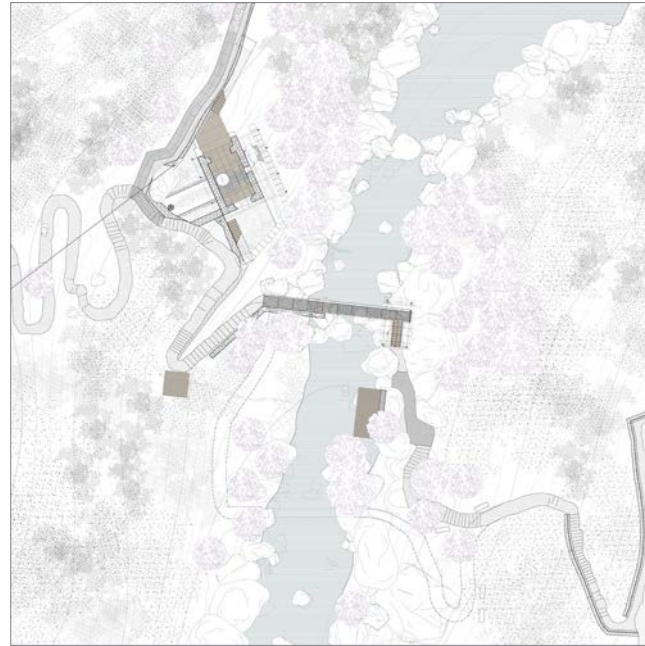

υφιστάμενη κατάσταση / current situation

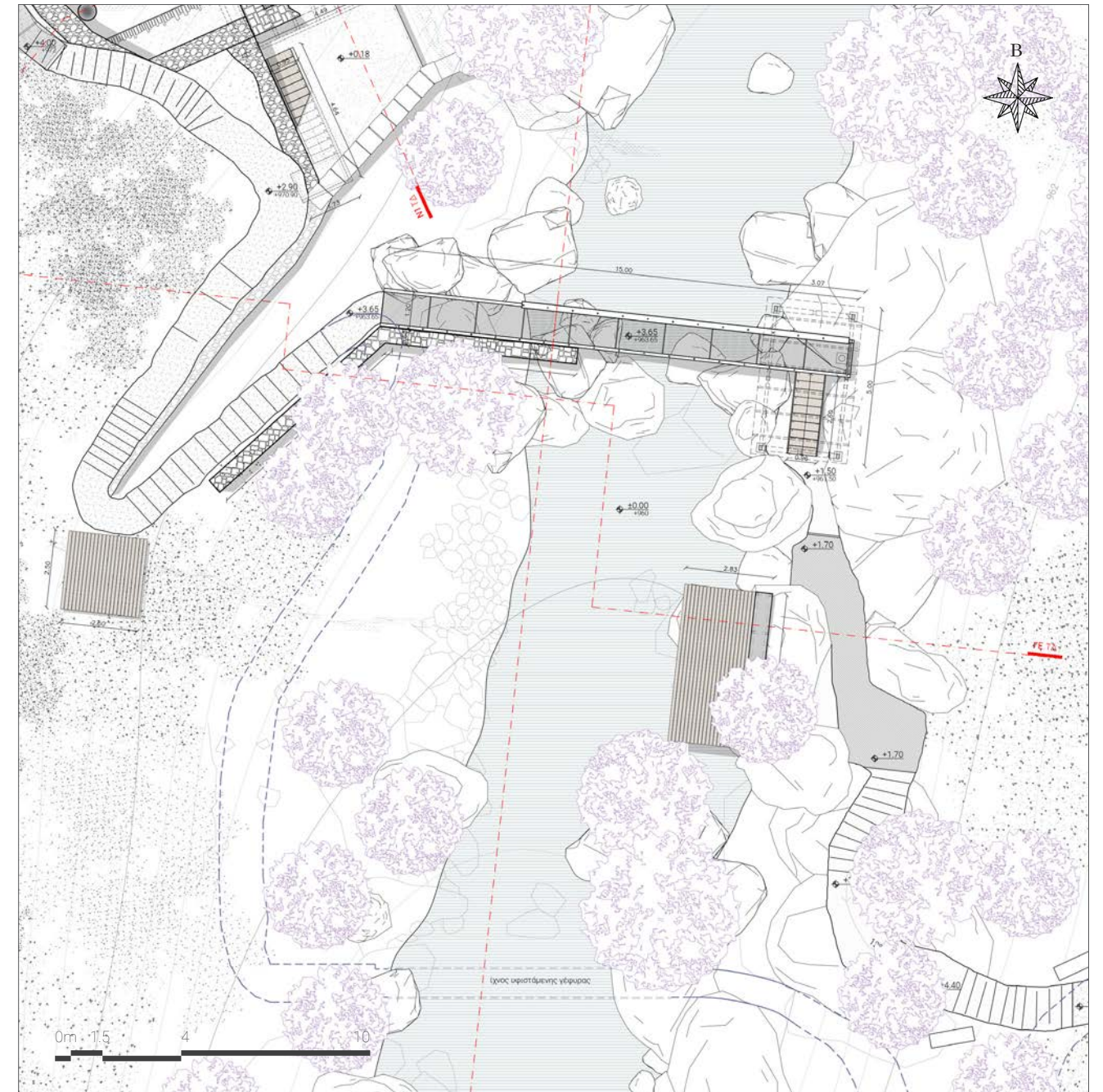

πρόταση / proposal

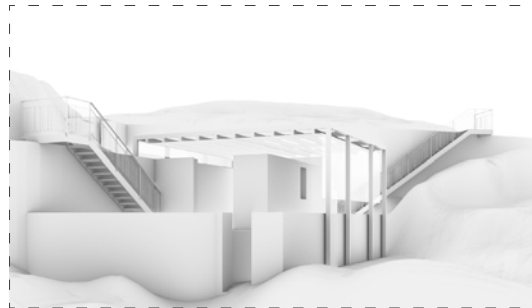
Τύπος παρέμβασης:
αντικατάσταση και αλλαγή
της θέσης της γέφυρας
Σημείο πληροφοριών, νέο
τμήμα μονοπατιού,
εξέδρες/καθιστικά

Type of intervention:
replacement and relocation
of the bridge
Info point, new trail section,
platforms/seating areas

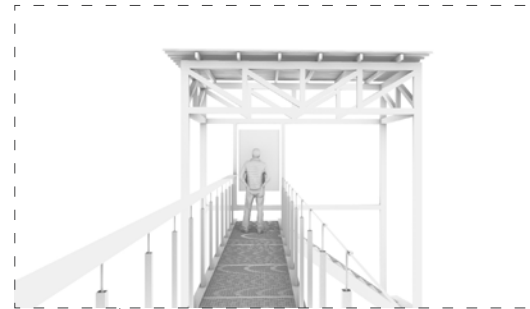

στέγαστρο & πρόσβαση / roof & access

σημείο πληροφοριών / info point

- +8.40 νότια πρόσβαση σε Νερόμυλο 1
southern access to Watermill 1
- +7.20 τελική επιφάνεια στεγάστρου
final canopy surface
- +5.50 Νερόμυλος 1
Watermill 1
- +3.65 γέφυρα & μονοπάτι από την όχθη Συρράκου
bridge & trail from the Syrrako riverbank
- +1.50 μονοπάτι από την όχθη Καλαρρυτιών
trail from the Kalarrites riverbank
- +0.00m νερό ποταμού
river water
- +960m river water

0m 1.5 4 10

+7.20 τελική επιφάνεια στεγάστρου
final canopy surface

+4.40 σκάλα - χώμα
stairs - soil

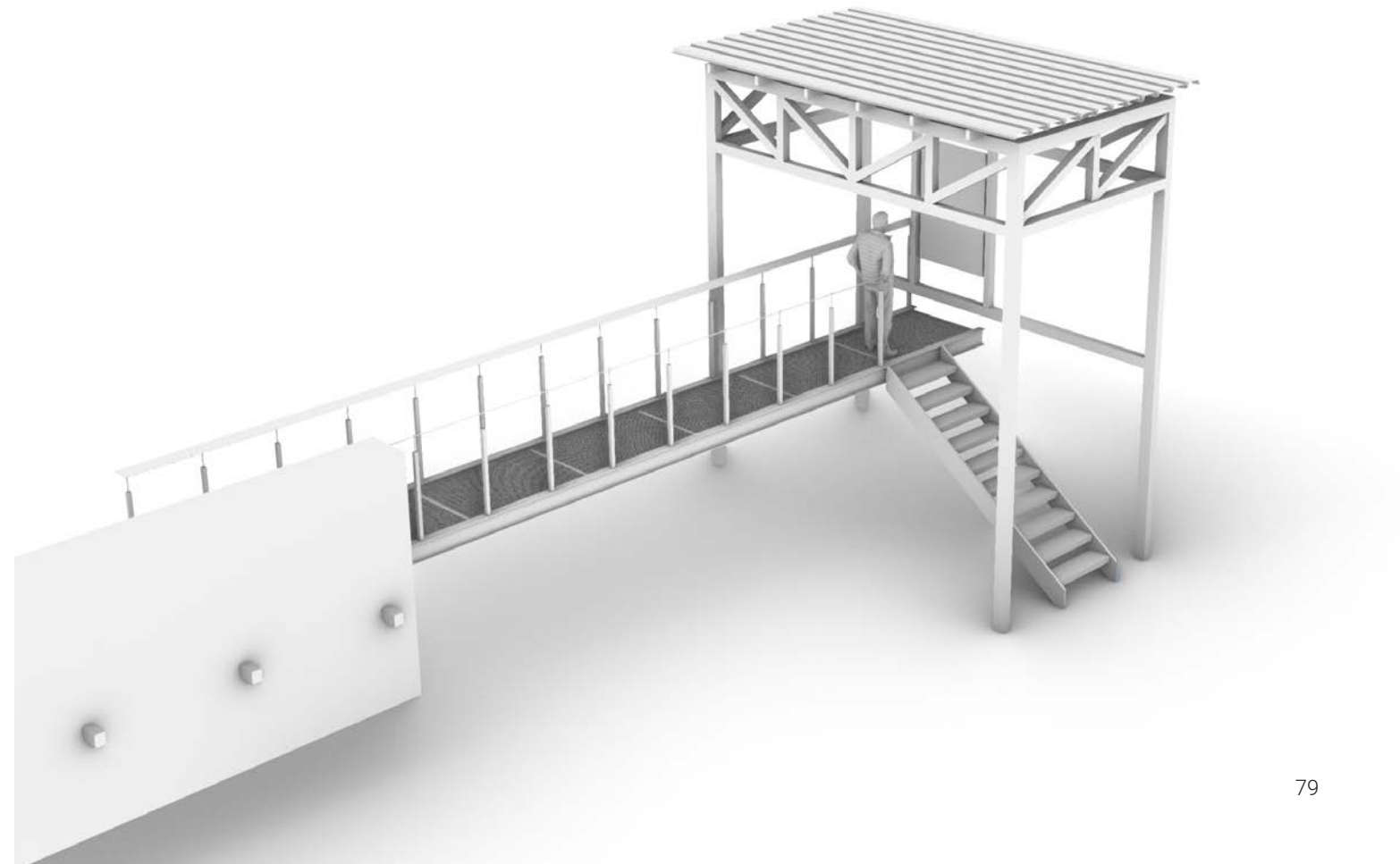
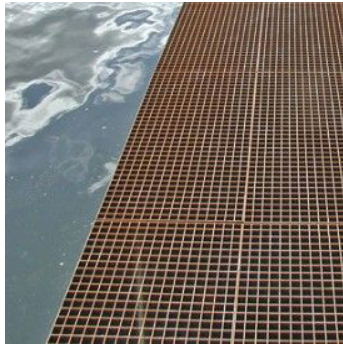
+2.80 εξέδρα
platform

+1.70 προτεινόμενο μονοπάτι
proposed trail

+0.00m νερό ποταμού
river water
+960m river water

εγκάρσια τομή Γέφυρας / cross-section of Bridge

Νερόμυλος 1 / Watermill 1

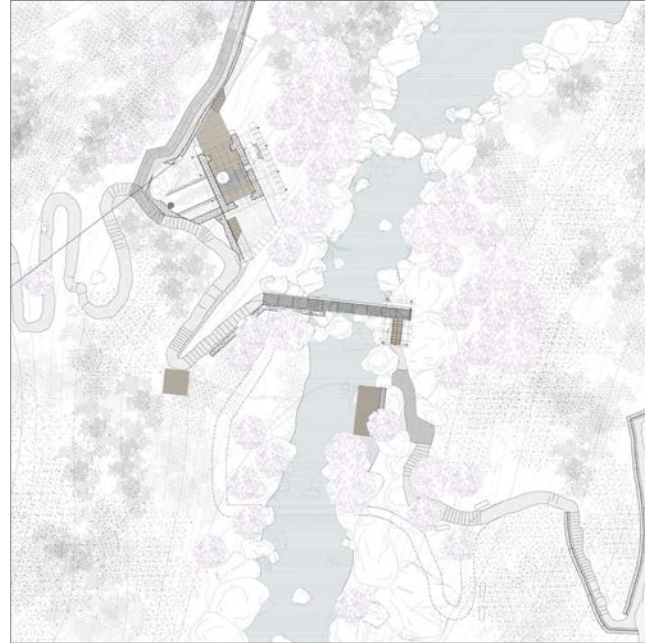

υφιστάμενη κατάσταση / current situation

πρόταση / proposal

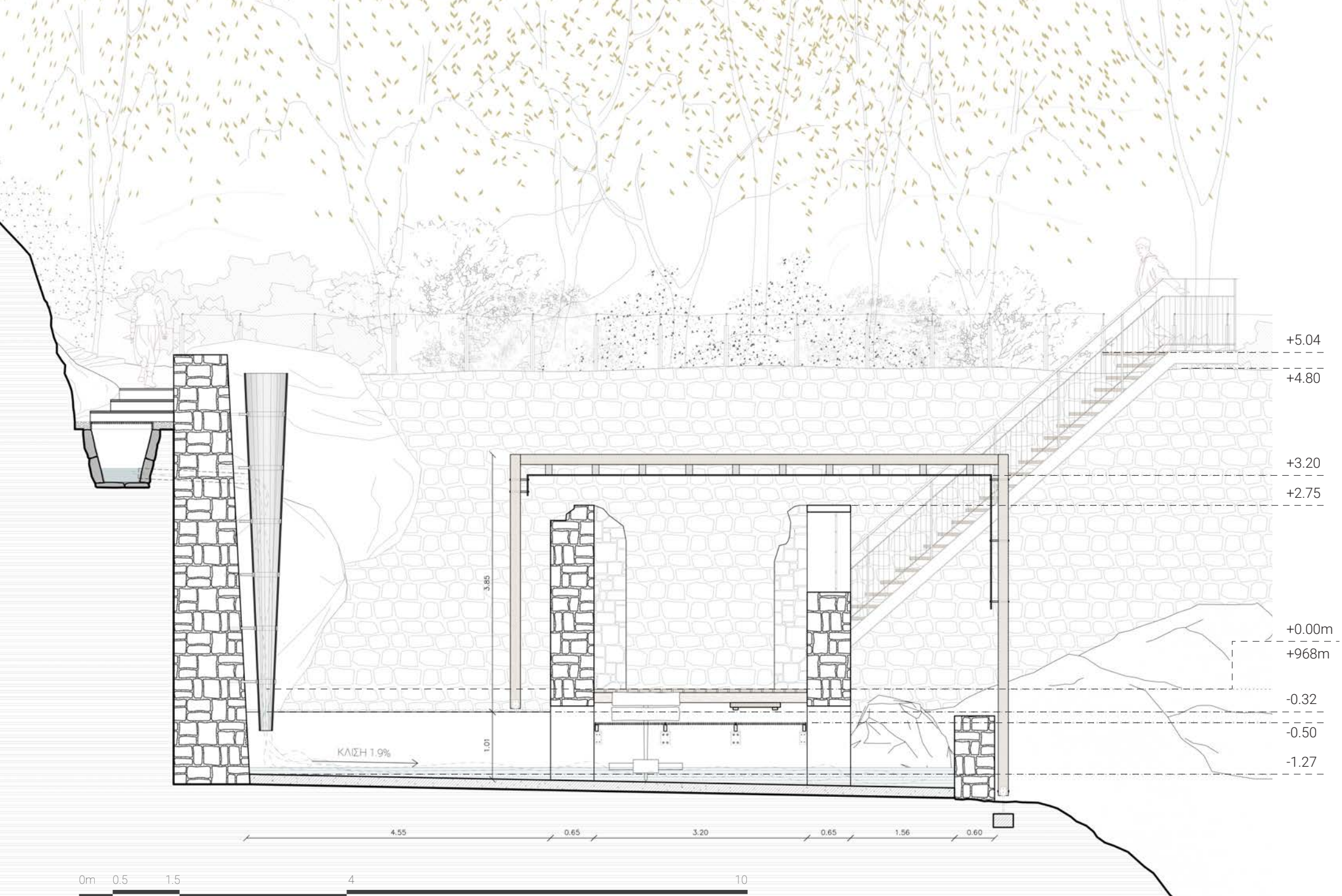

Τύπος παρέμβασης:
μερική επανάχρηση
Στέγαστρο, διαμόρφωση
δαπέδων, αμφίπλευρη πρόσβαση,
επανακυκλοφορία νερού μέσα
από το κτίσμα
Αρχική χρήση κτιρίου: μαντάνι

Type of intervention:
partial reuse
Canopy, flooring configuration,
bilateral access, water recirculation
through the old watermill
Original building use: fulling mill

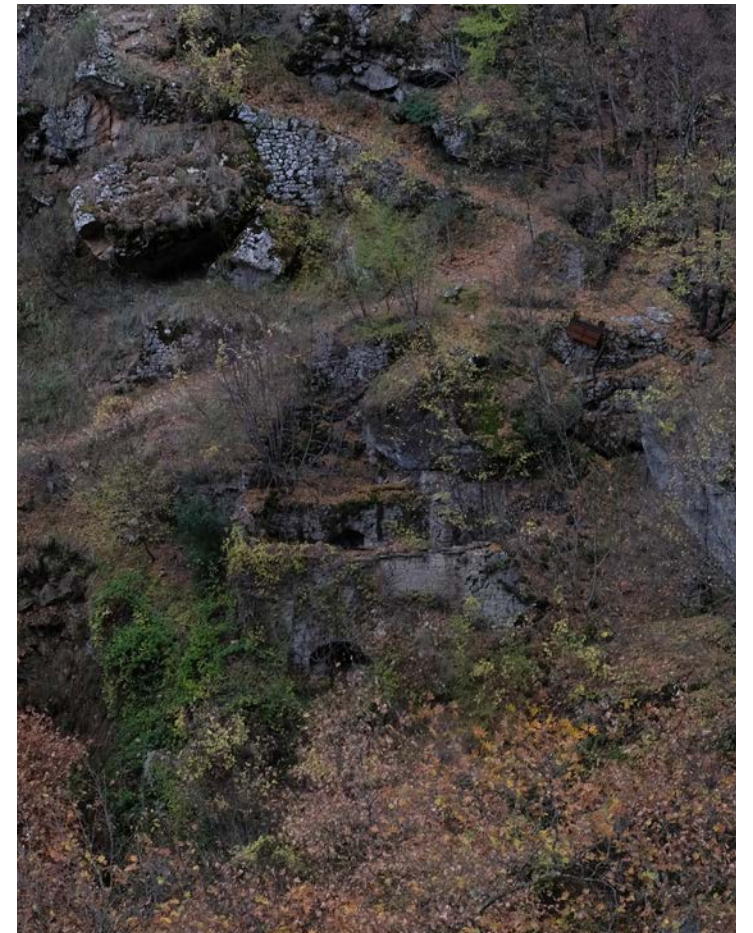
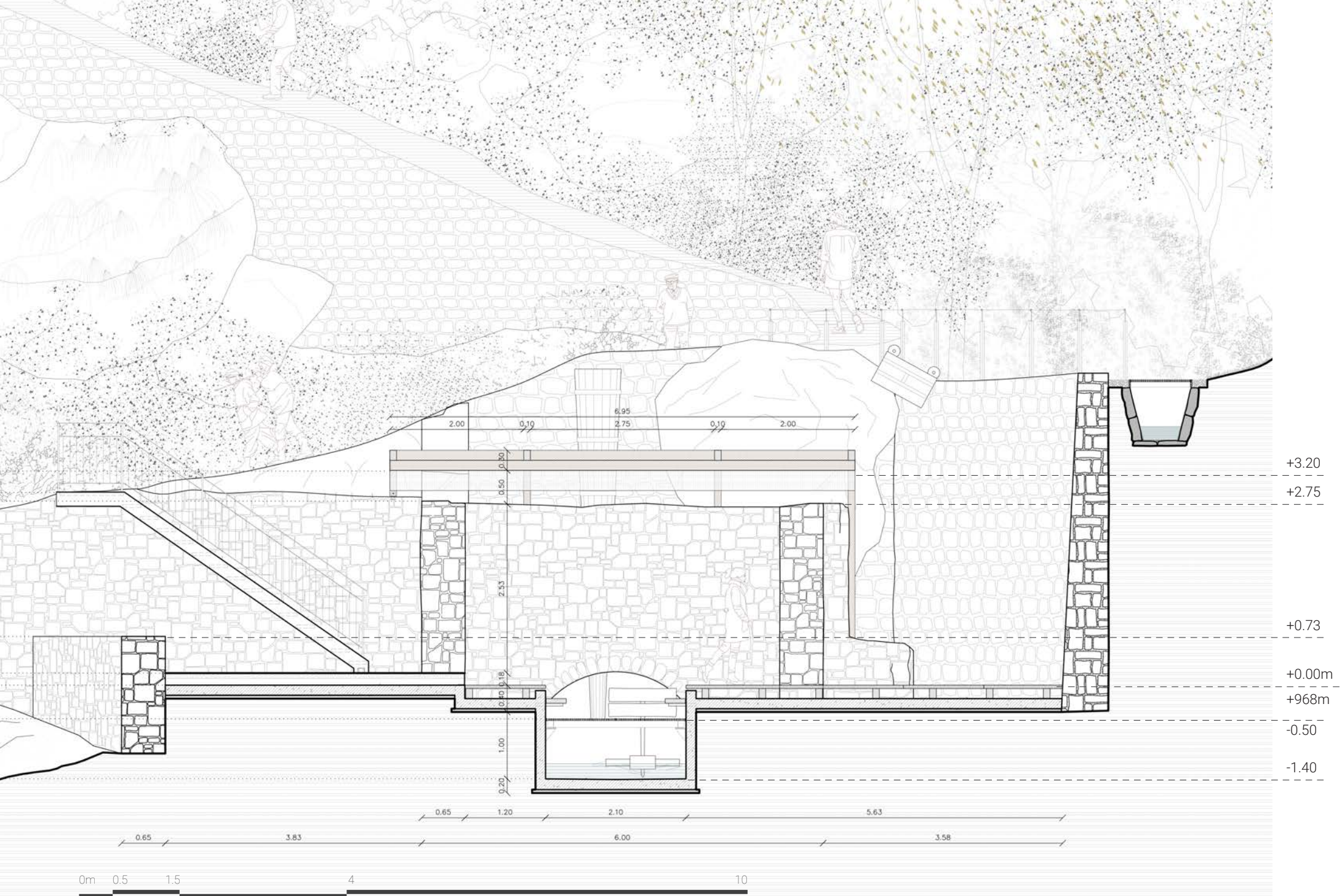

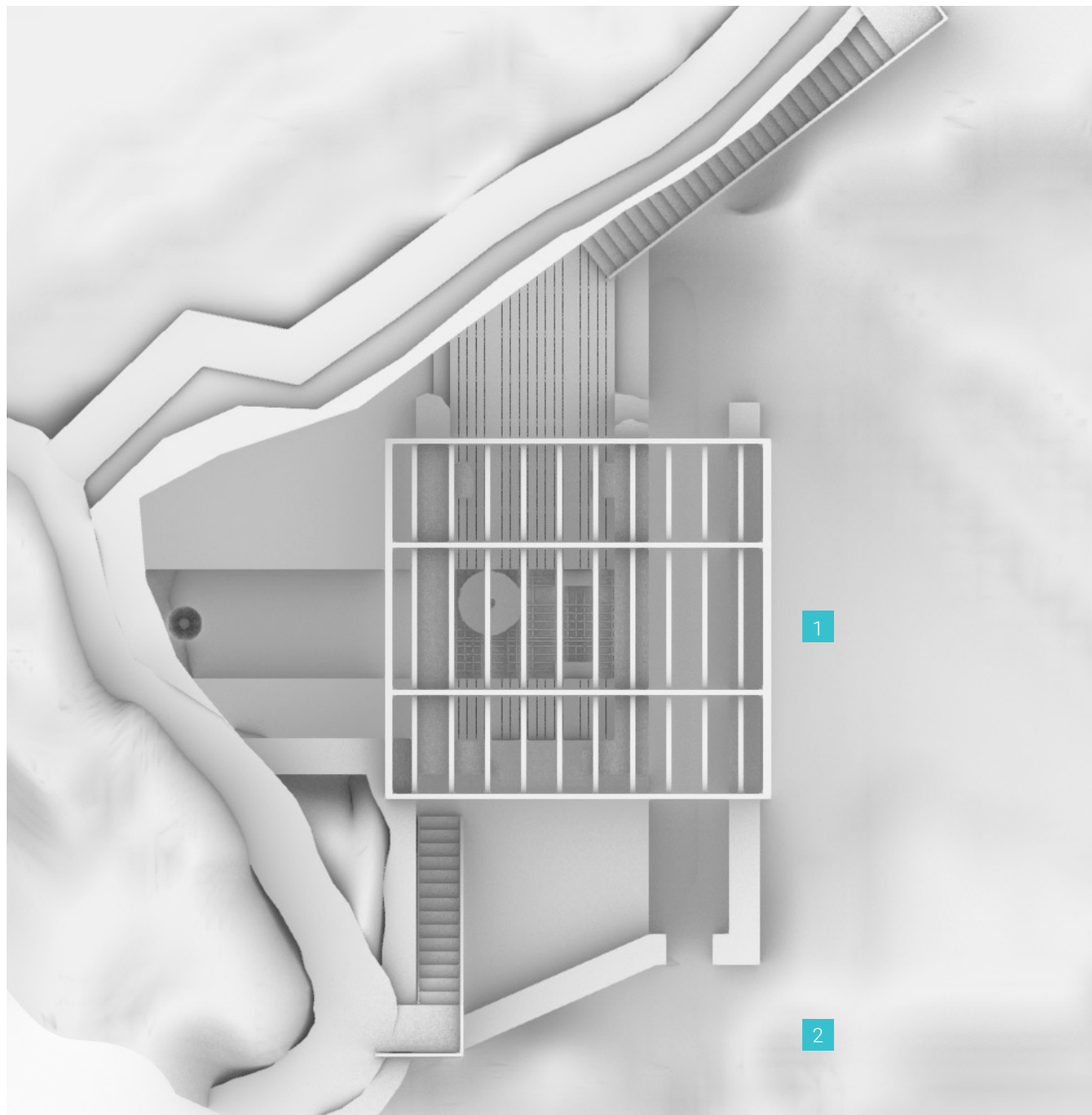
ο νερόμυλος παλιά (χρονολογία: -)
the watermill in the past (year: -)

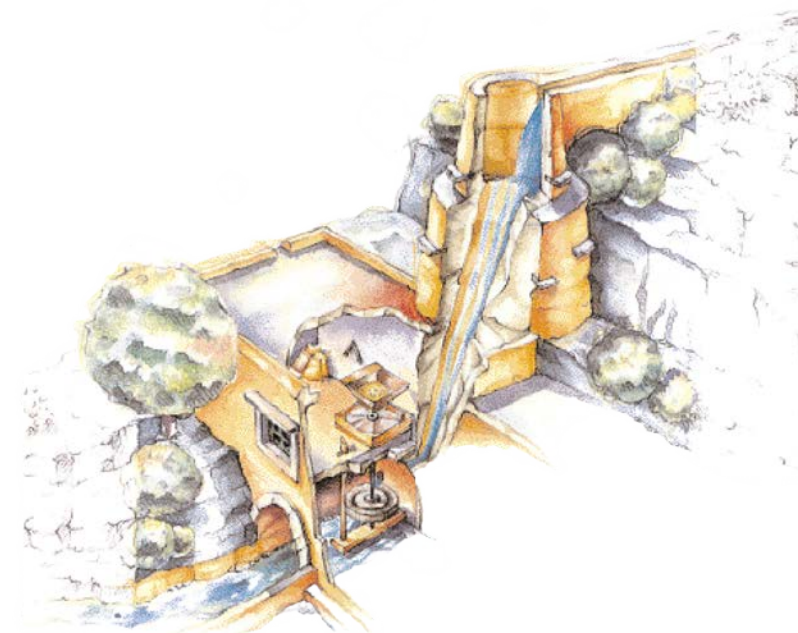

ο νερόμυλος σήμερα (χρονολογία: 2021)
the watermill today (year: 2021)

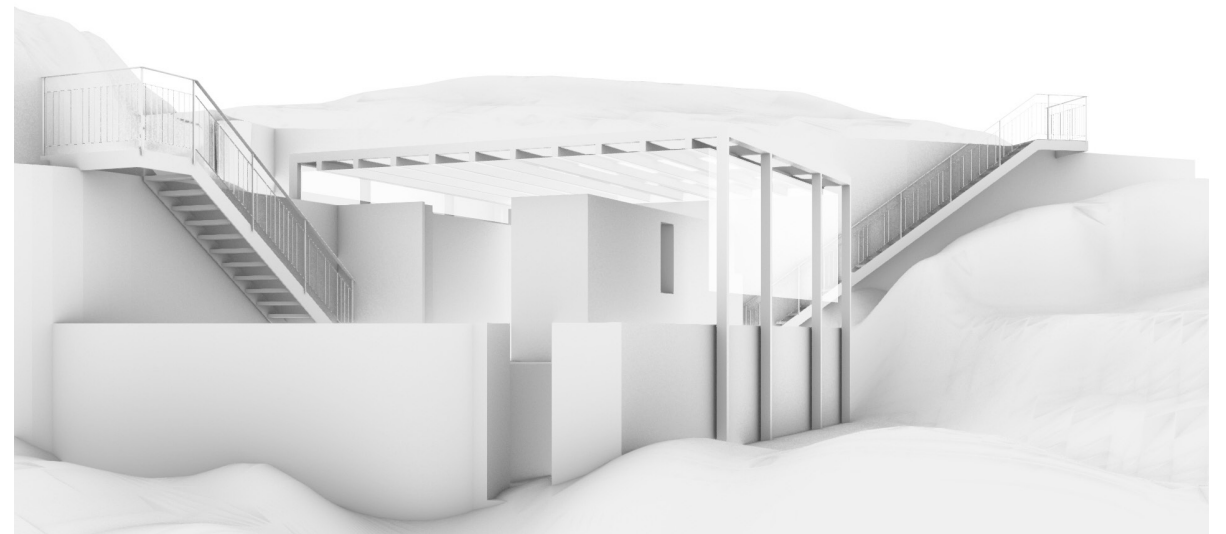
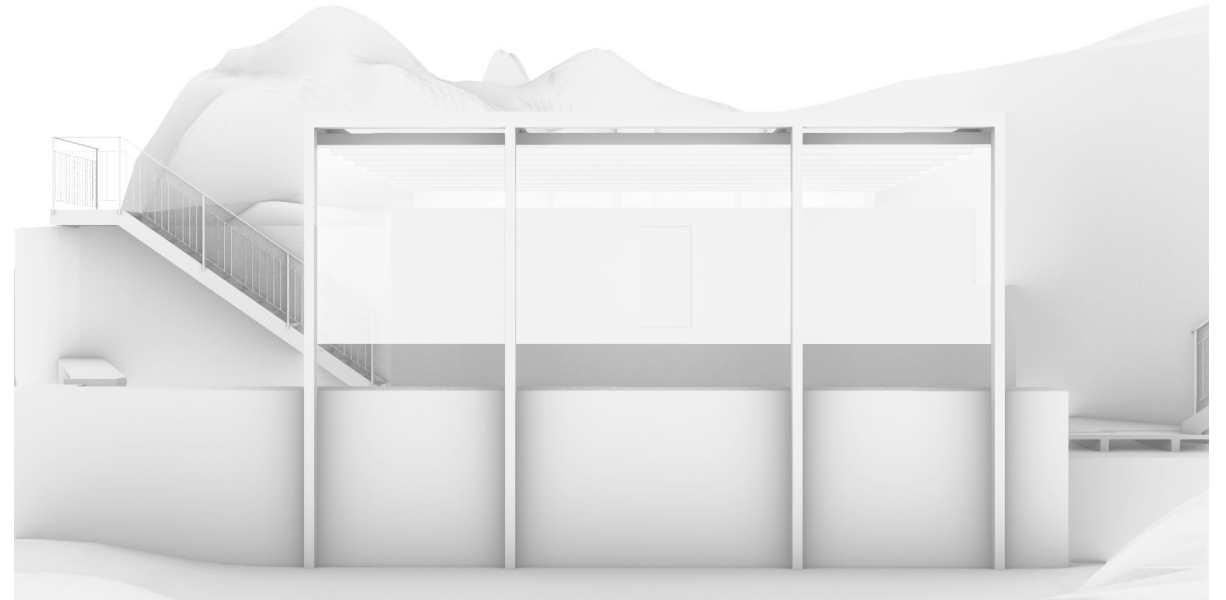

Τομή υδρόμυλου σε λειτουργία,
σχέδιο Ντόνα Πλατανιώτου
Πηγή: Επτά Ημέρες "Ελληνικοί Νερόμυλοι", εφημερίδα
Καθημερινή, τεύχος 15 Οκτωβρίου 2000, σ.4

Section of a Watermill in Operation,
drawing by Dona Plataniotou
Source: Epta Imeres "Greek Watermills," Kathimerini
newspaper, Issue of October 15, 2000, p. 4.

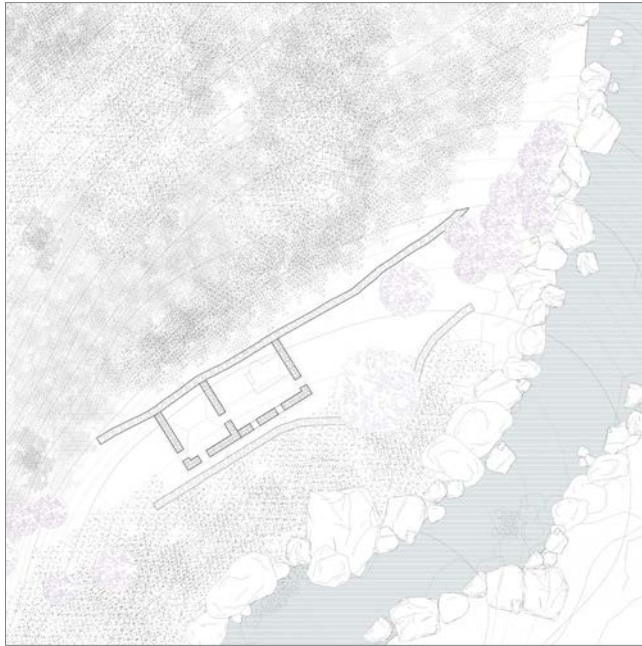

Νερόμυλος 2 / Watermill 2

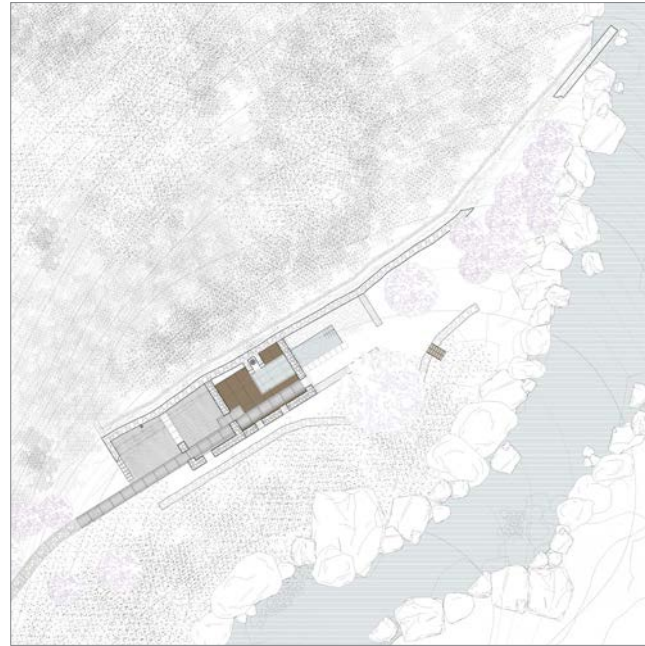

υφιστάμενη κατάσταση / current situation

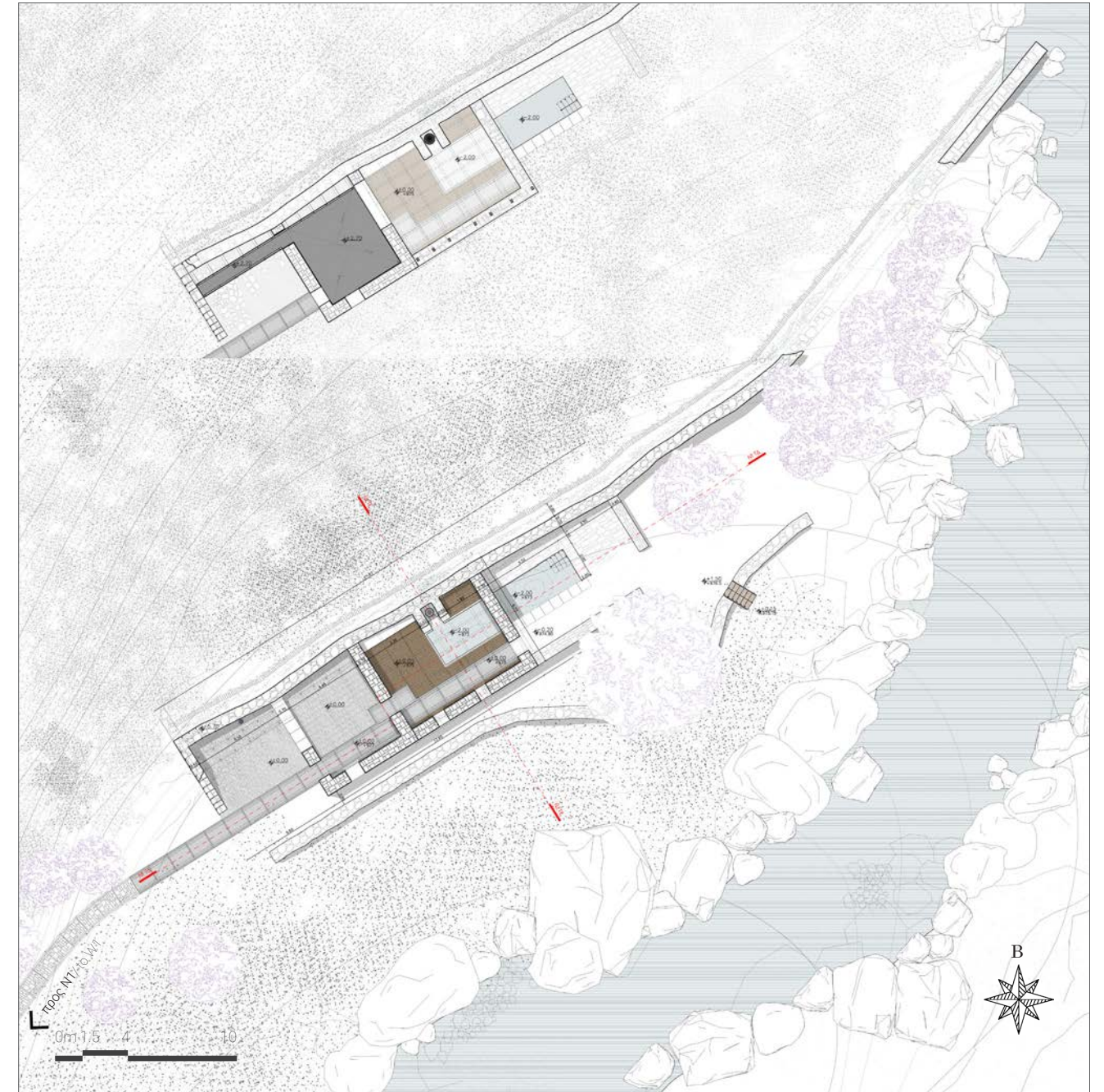

πρόταση / proposal

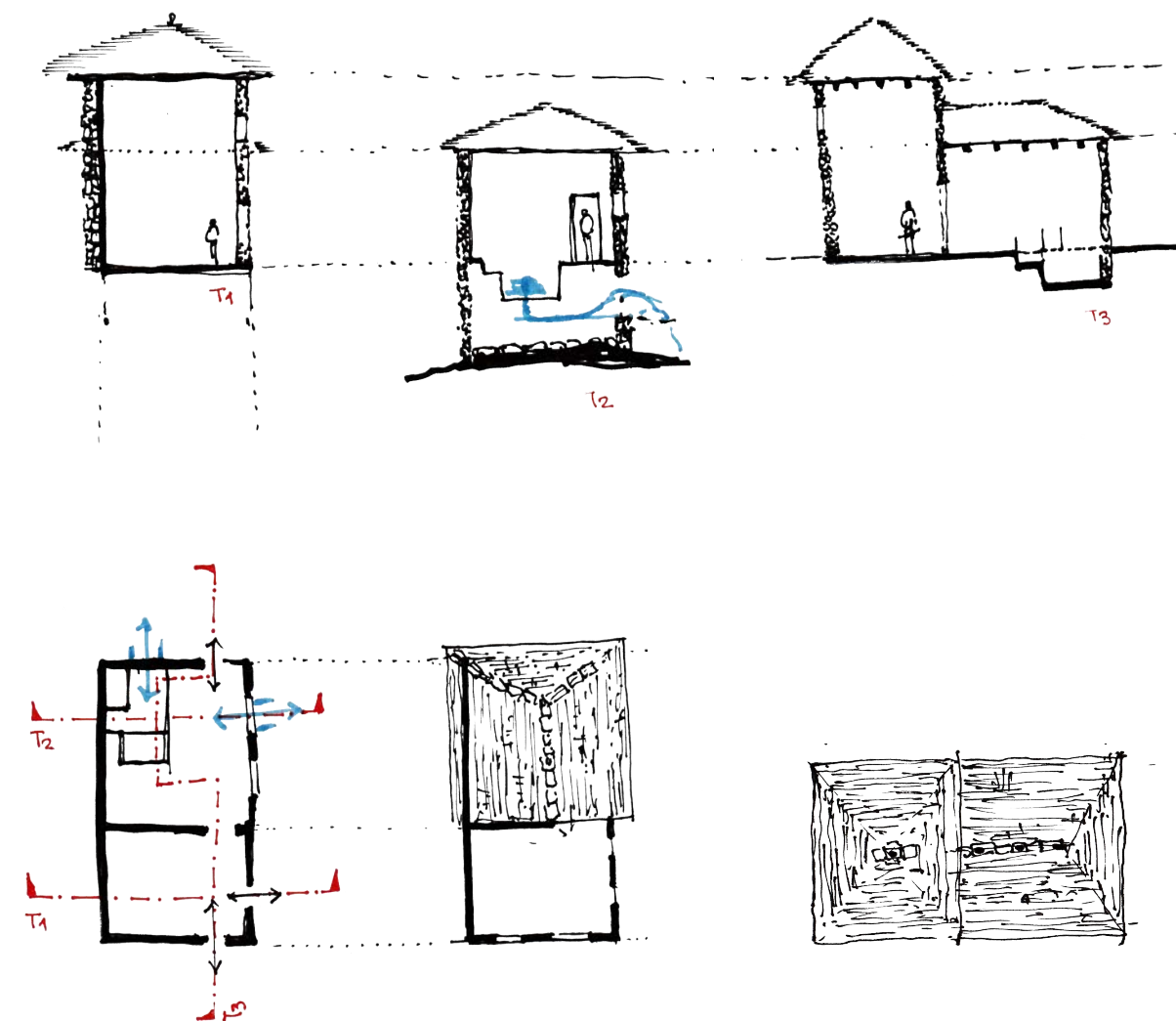

Τύπος παρέμβασης:
μερική επανάχρηση
Στέγαστρο, διαμόρφωση
δαπέδων, επανακυκλοφορία
νερού μέσα από το κτίσμα
Αρχική χρήση κτιρίου: νεροτριβή

Type of intervention:
partial reuse
Canopy, flooring configuration, water
recirculation through the building
Original building use: watermill

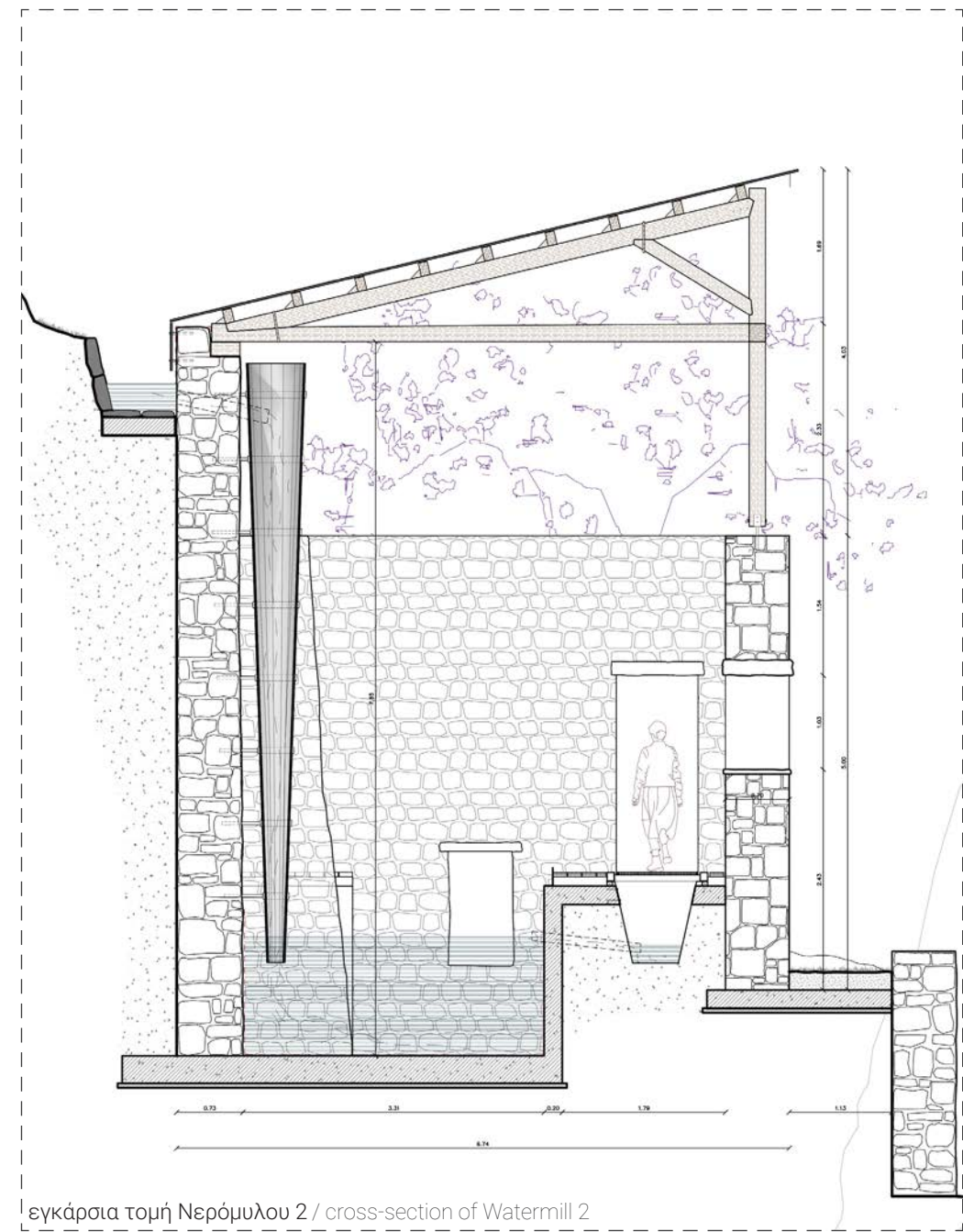
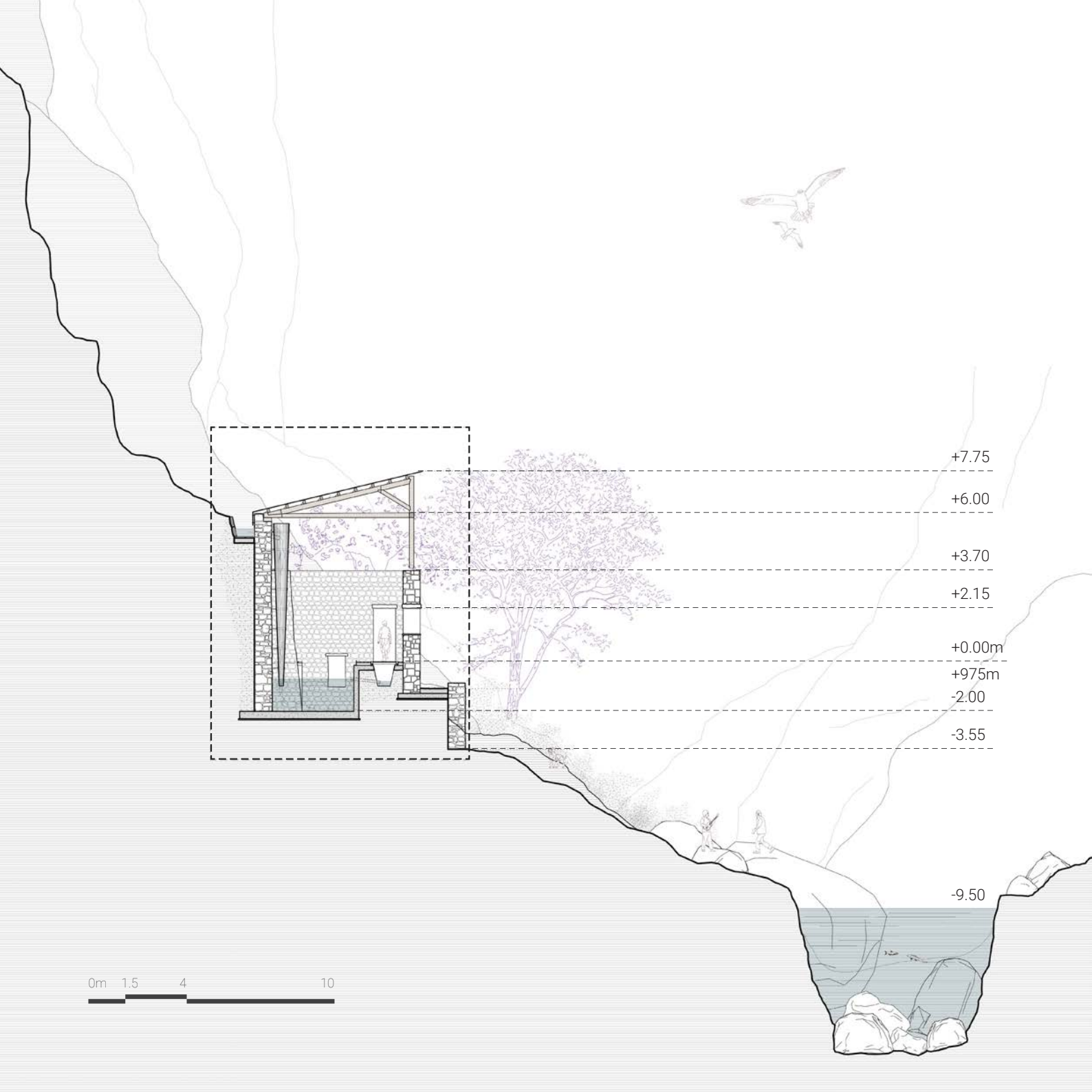

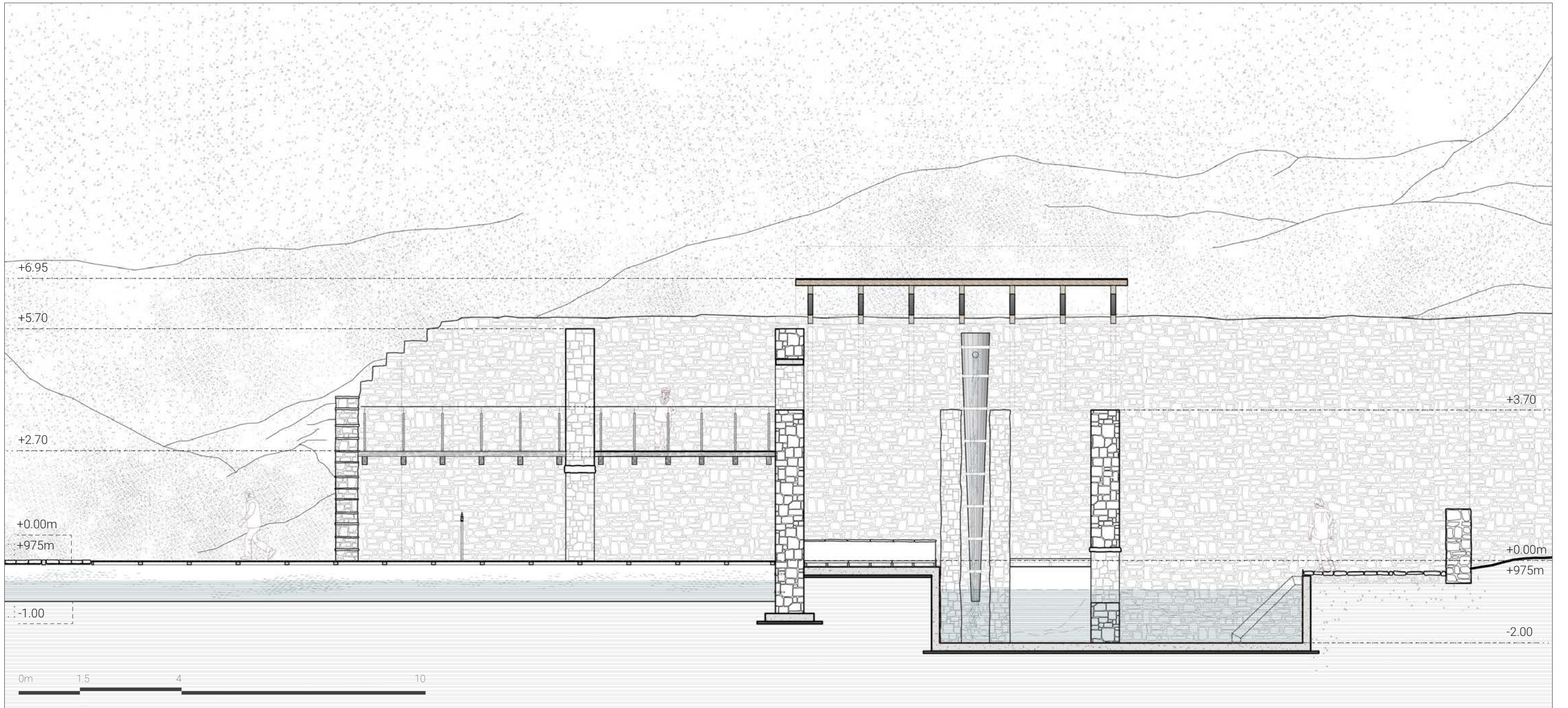

σημειώσεις γενικής ογκοπλασίας υφιστάμενου κτιρίου / notes on the general layout of the existing building

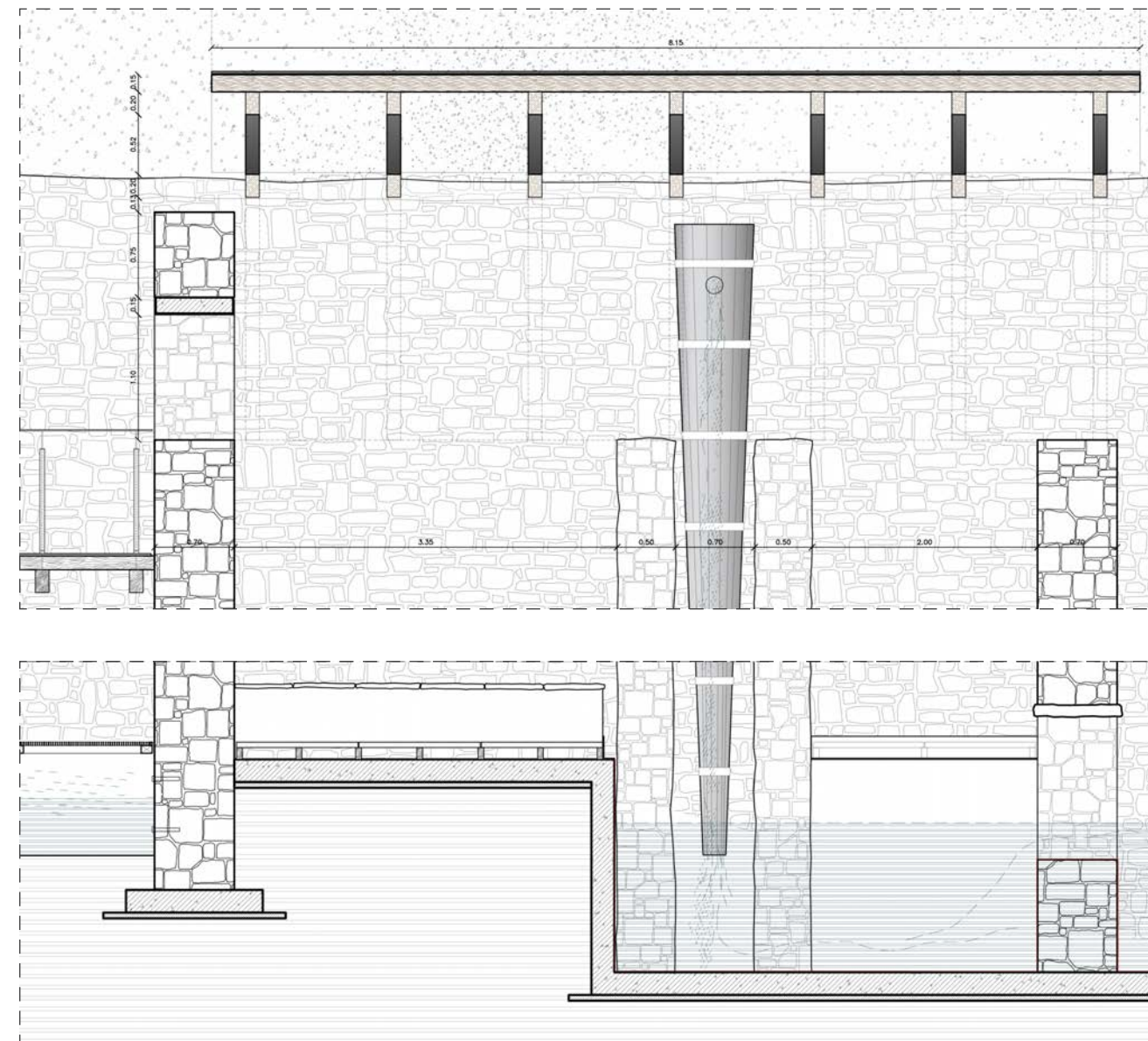

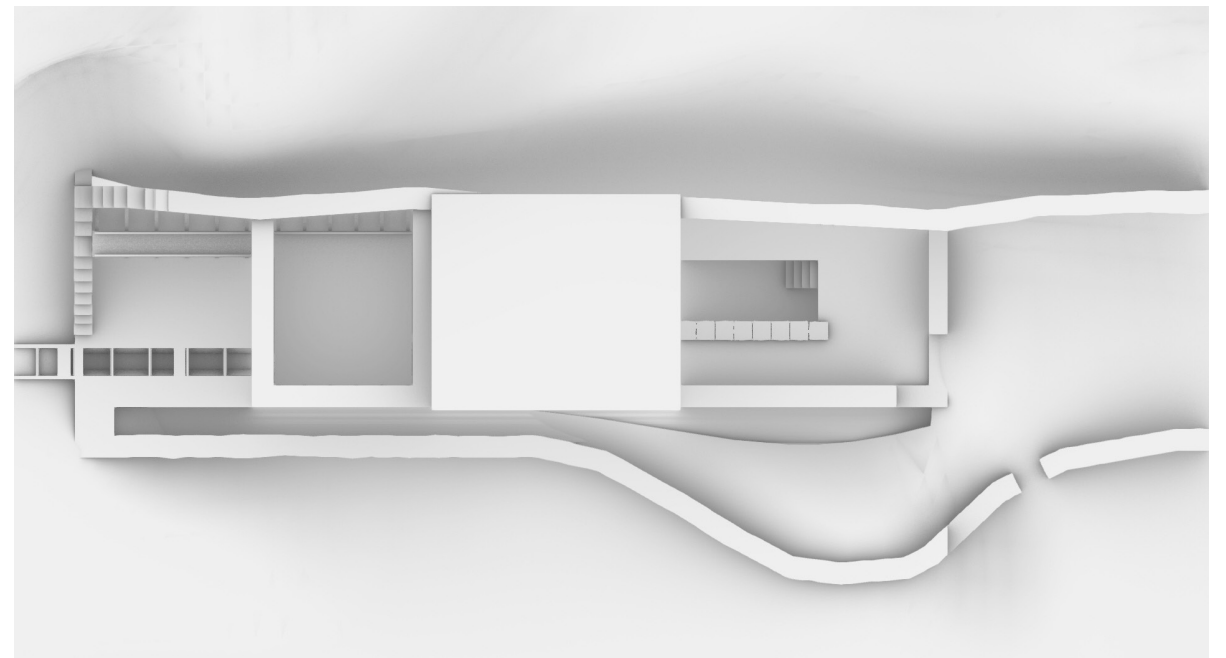
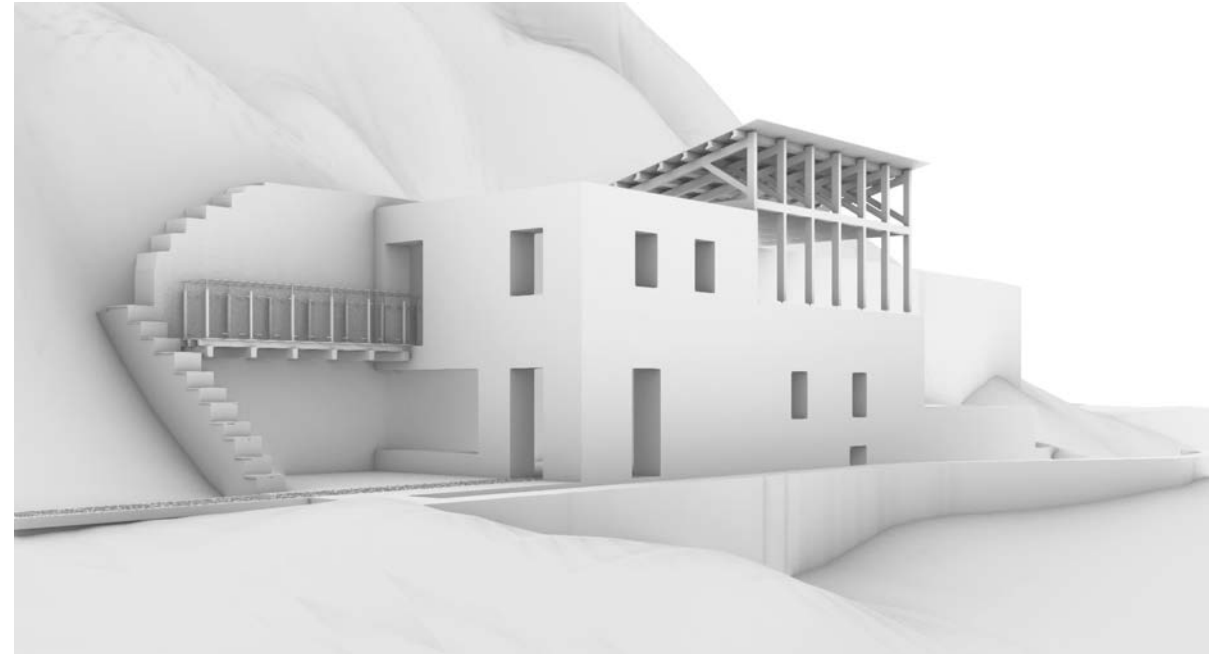

διαμήκης τομή Νερόμυλου 2 / long section of Watermill 2

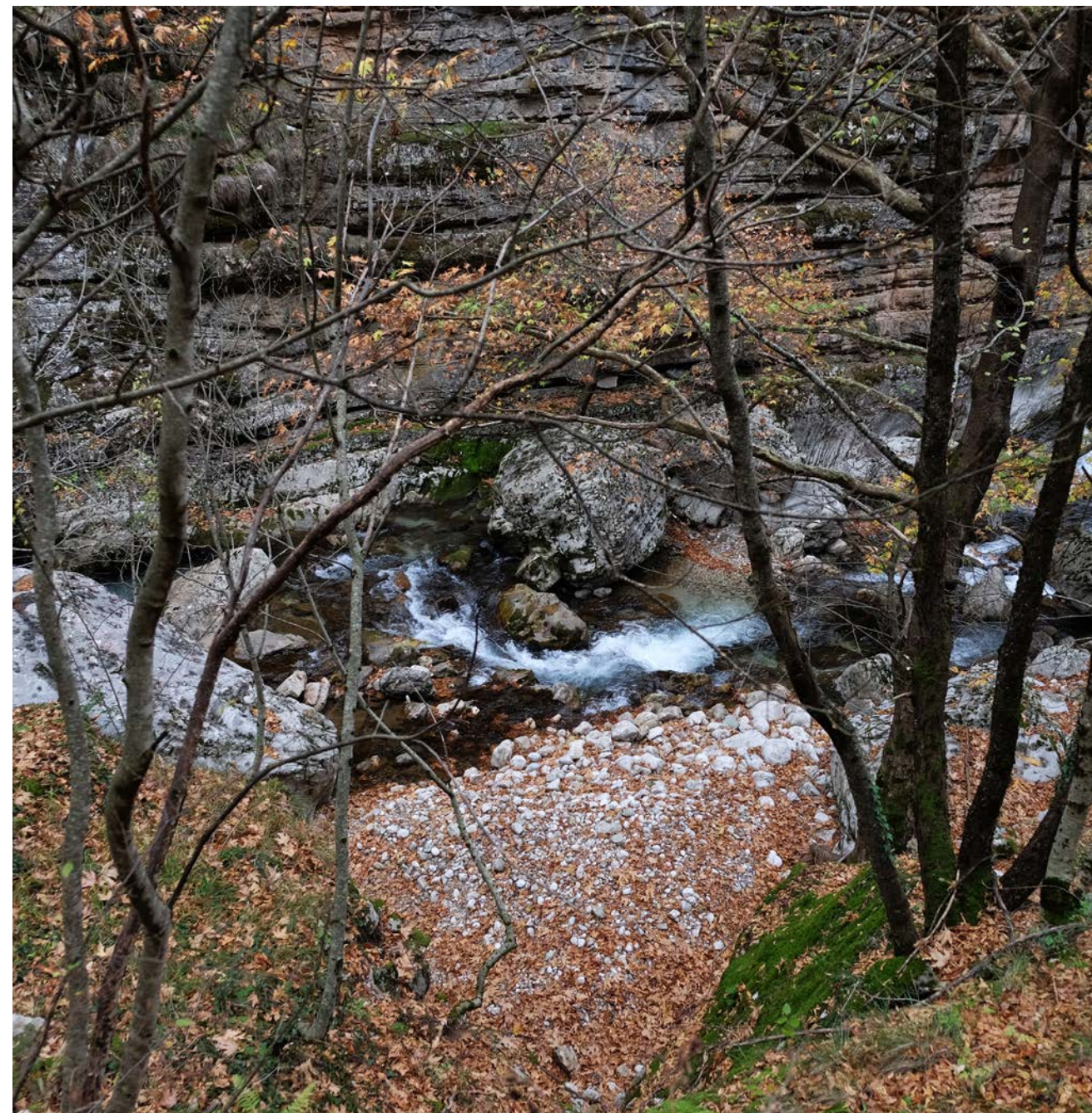
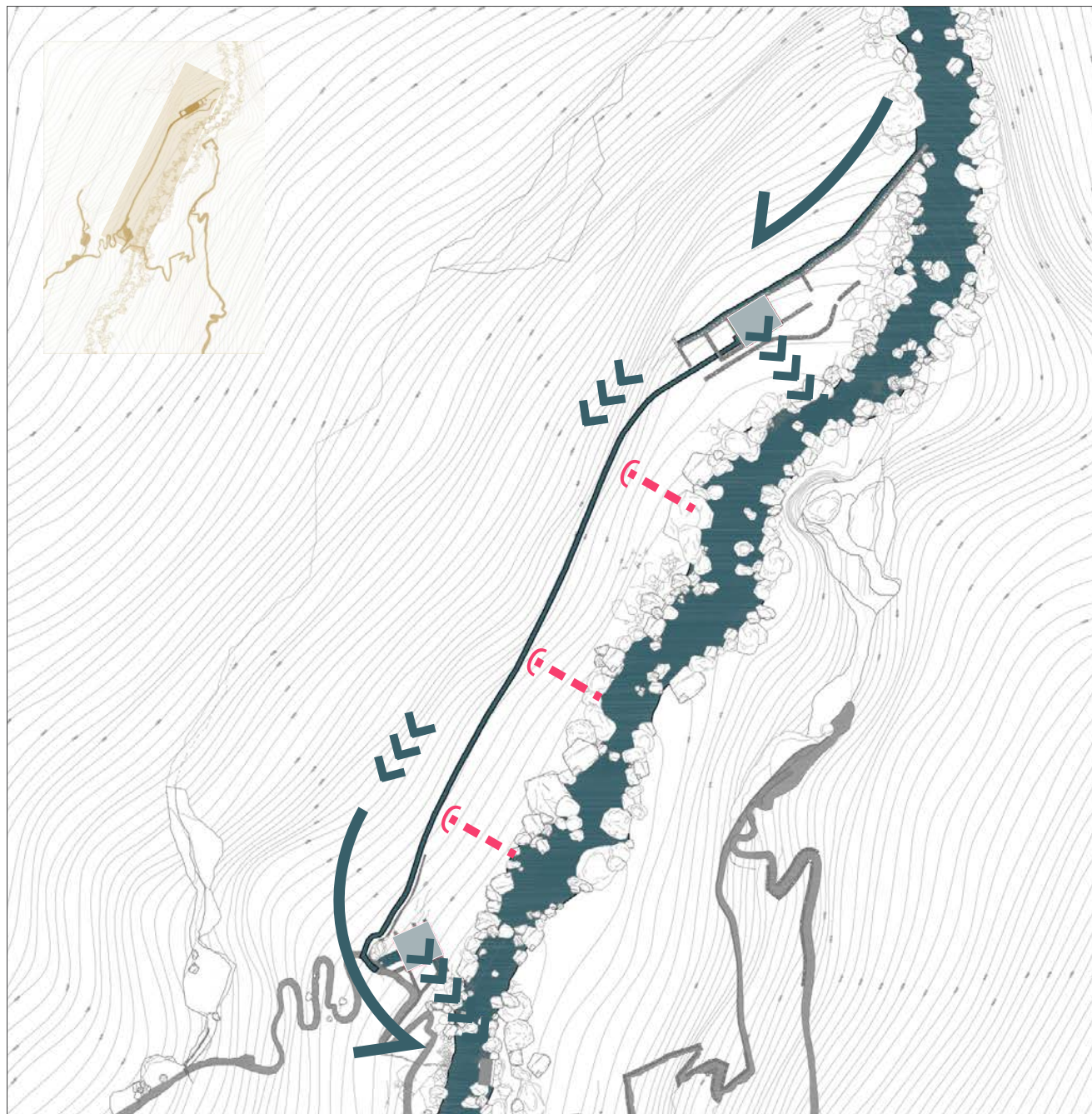

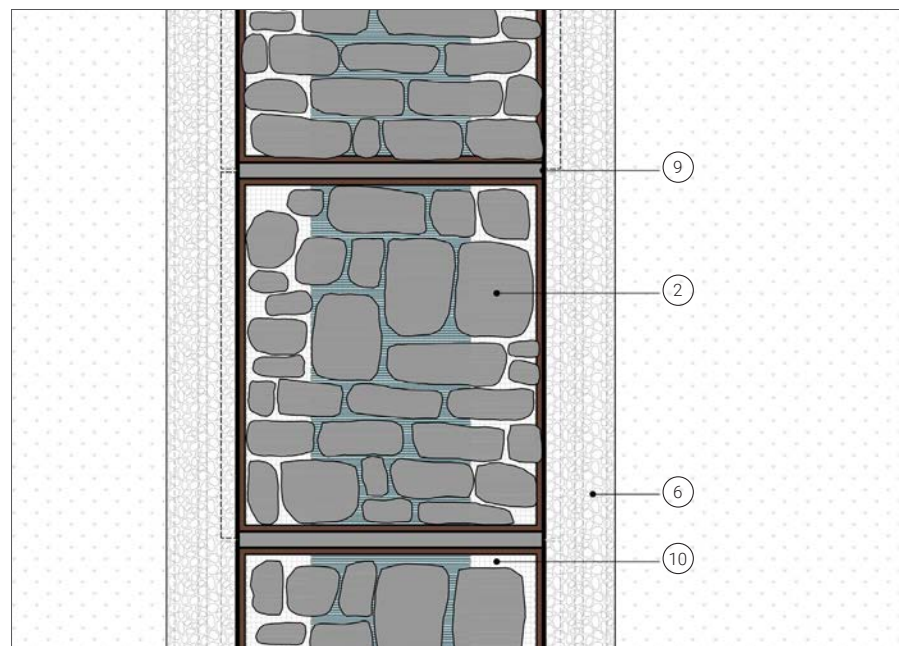
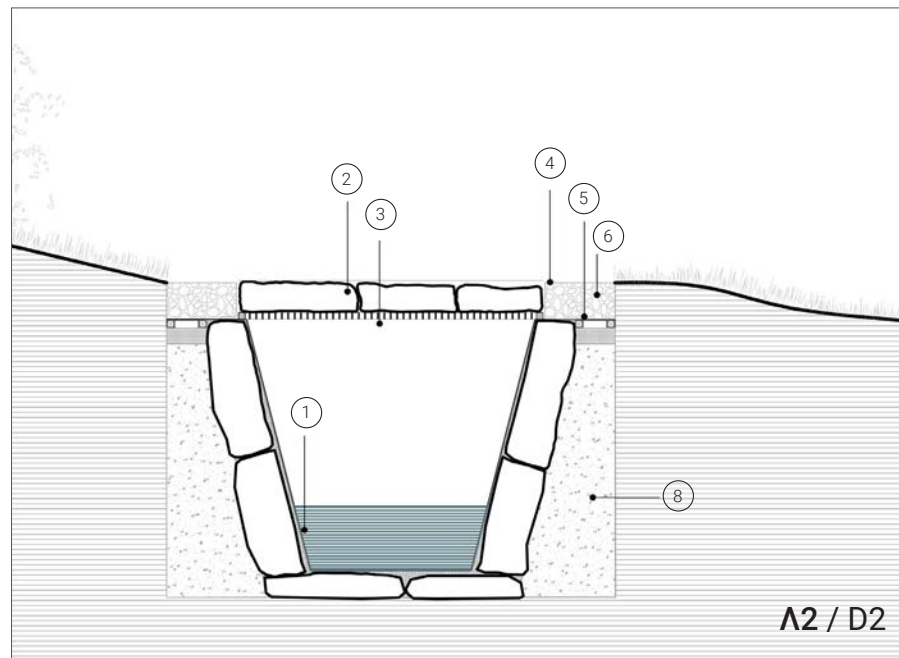
Μονοπάτι νερόμυλων / Watermills' trail

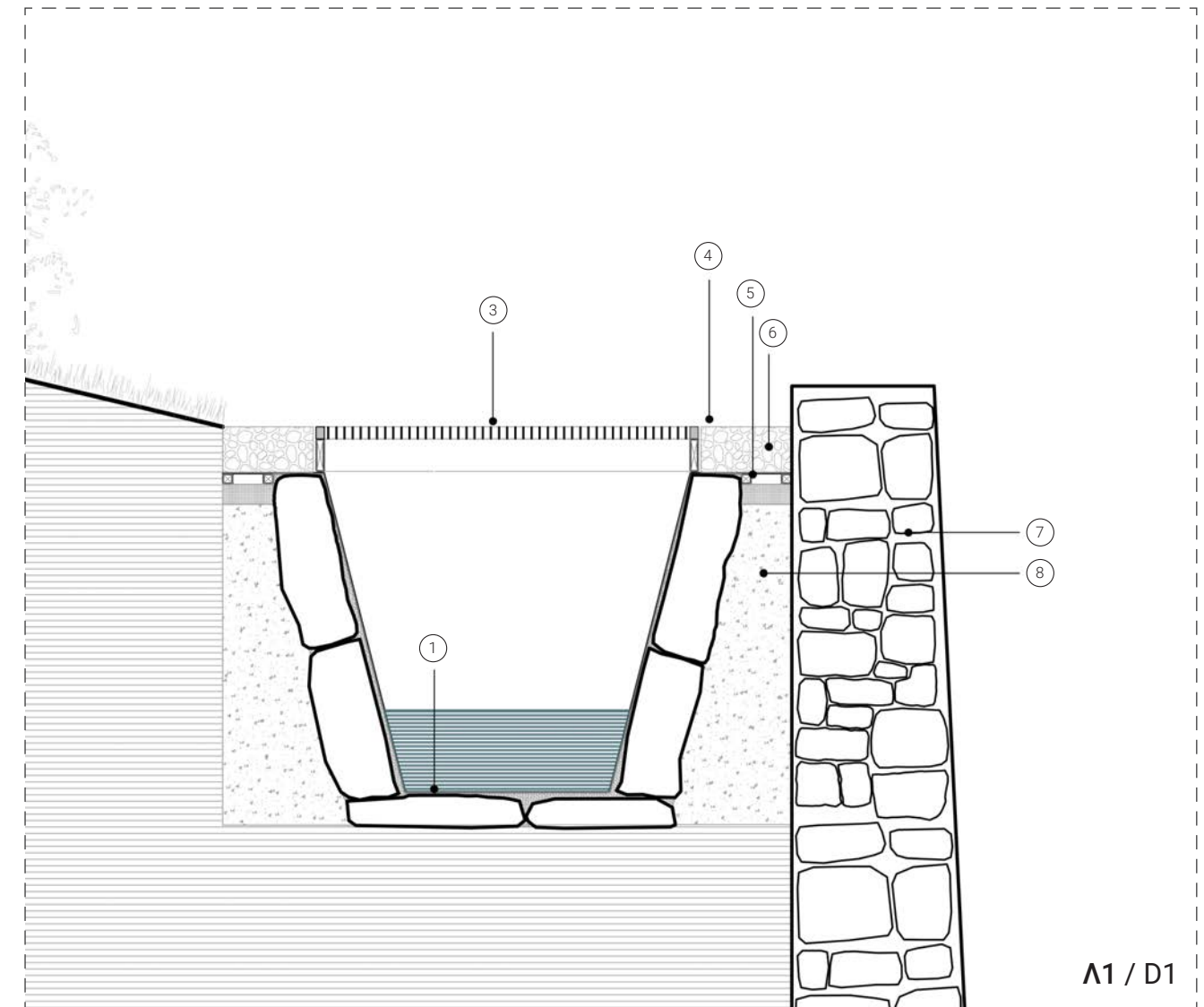

- ① Σκάφη από στραντζαριστή λαμαρίνα πάχους 3mm - εγκυβωτισμένη σε χαλίκι
Trough made of 3mm thick bent sheet metal - embedded in gravel
- ② Πέτρα περιοχής
Local stone
- ③ Μεταλλική σχάρα
Metal grate
- ④ Δοκός διατομής L (122x55x6mm)
L-section beam (122x55x6mm)
- ⑤ Κοιλοδοκός 25x25mm
Hollow section beam 25x25mm
- ⑥ Βότσαλο περιοχής
Local pebble
- ⑦ Λιθοδομή
Masonry
- ⑧ Χαλίκι
Gravel
- ⑨ UPN 100 αντί του λίθου ενισχυμένης ζώνης ("ουβιά")
UPN 100 instead of the reinforced stone zone ("ouvia")
- ⑩ Μεταλλική σχάρα από χάλυβα Corten (1100x950mm)
Metal grate made of Corten steel (1100x950mm)

Κατασκευαστικές λεπτομέρειες μονοπατιού που ενώνει τους δύο νερόμυλους
Construction details of the path connecting the two watermills

εναλλαγή τελικού υλικού: σχάρα (Λ1) - πέτρα περιοχής (Λ2) / alternation of final material: grating (D1) - local stone (D2)

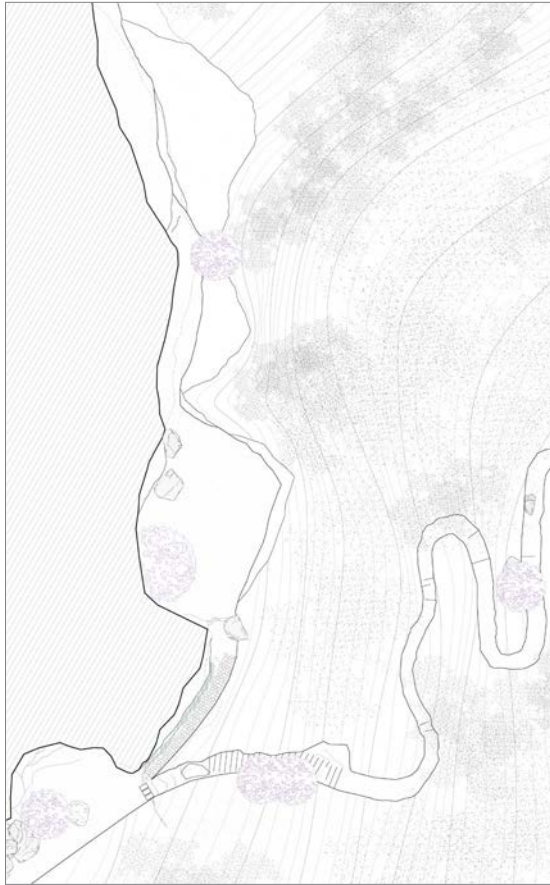

Σημείο Παρατήρησης 1 / Observation Point 1

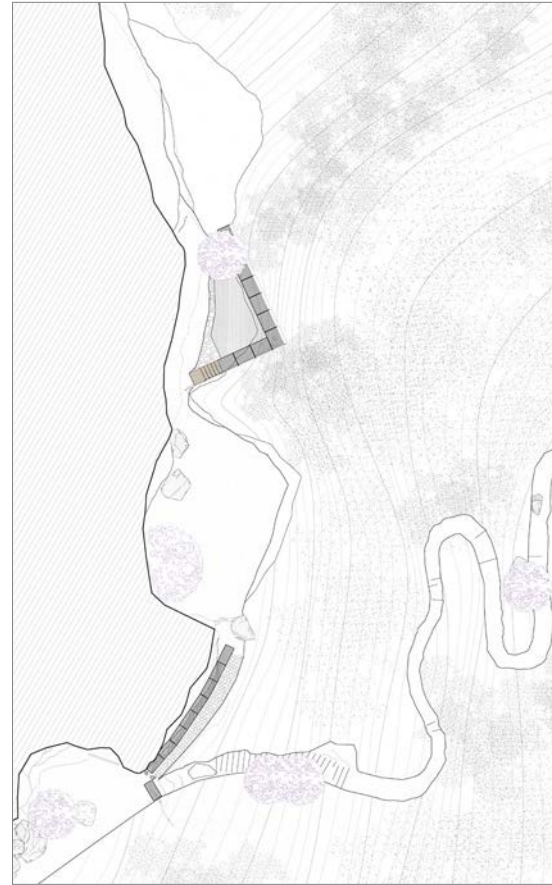
υφιστάμενη κατάσταση / current situation

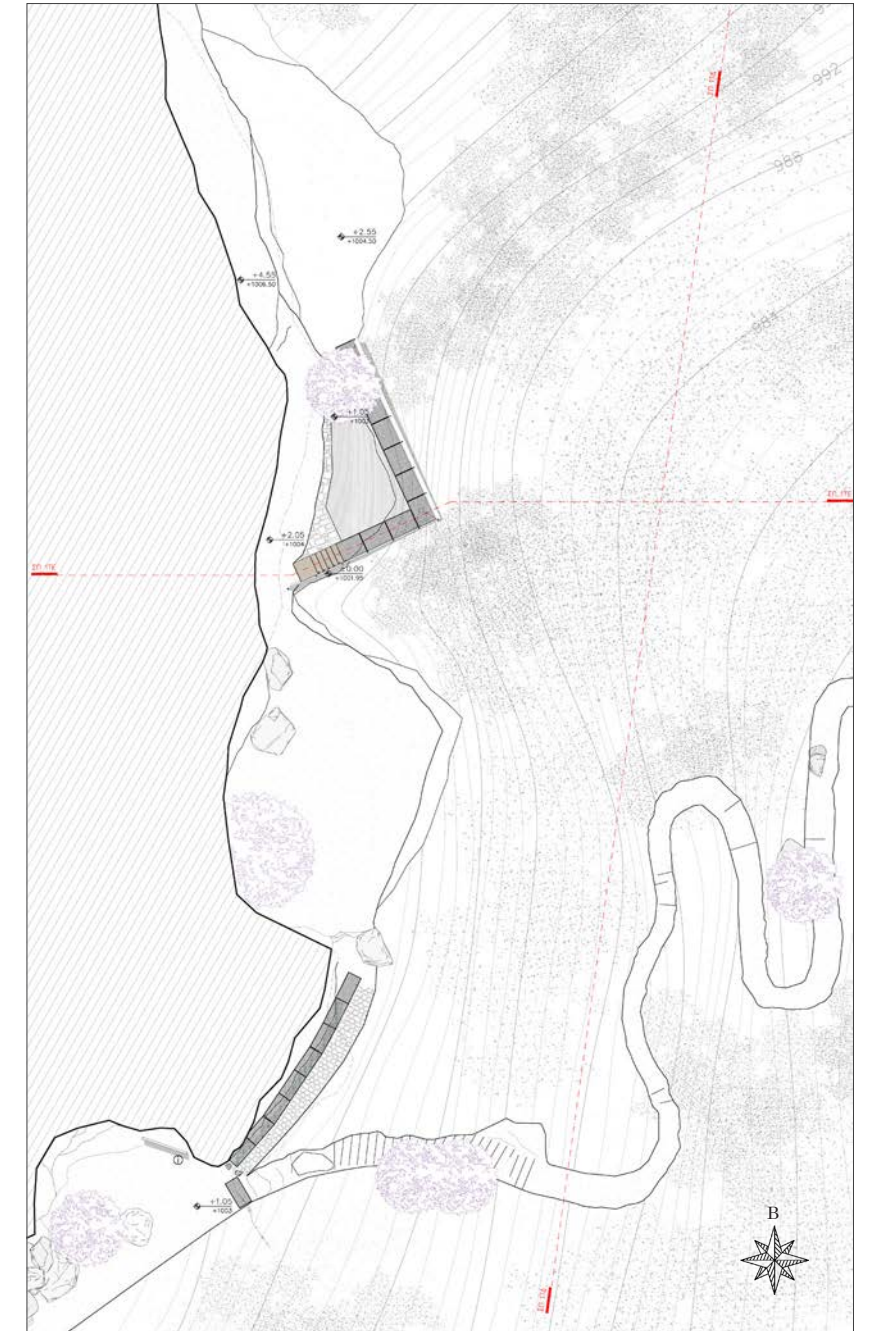
Τύπος παρέμβασης:
νέα κατασκευή
Περιμετρική μεταλλική
πλατφόρμα, αποκατάσταση
τοιχού αντιστήριξης

Type of intervention:
new construction
Perimeter metal platform,
restoration of retaining wall

πρόταση / proposal

0m 1.5 4 10

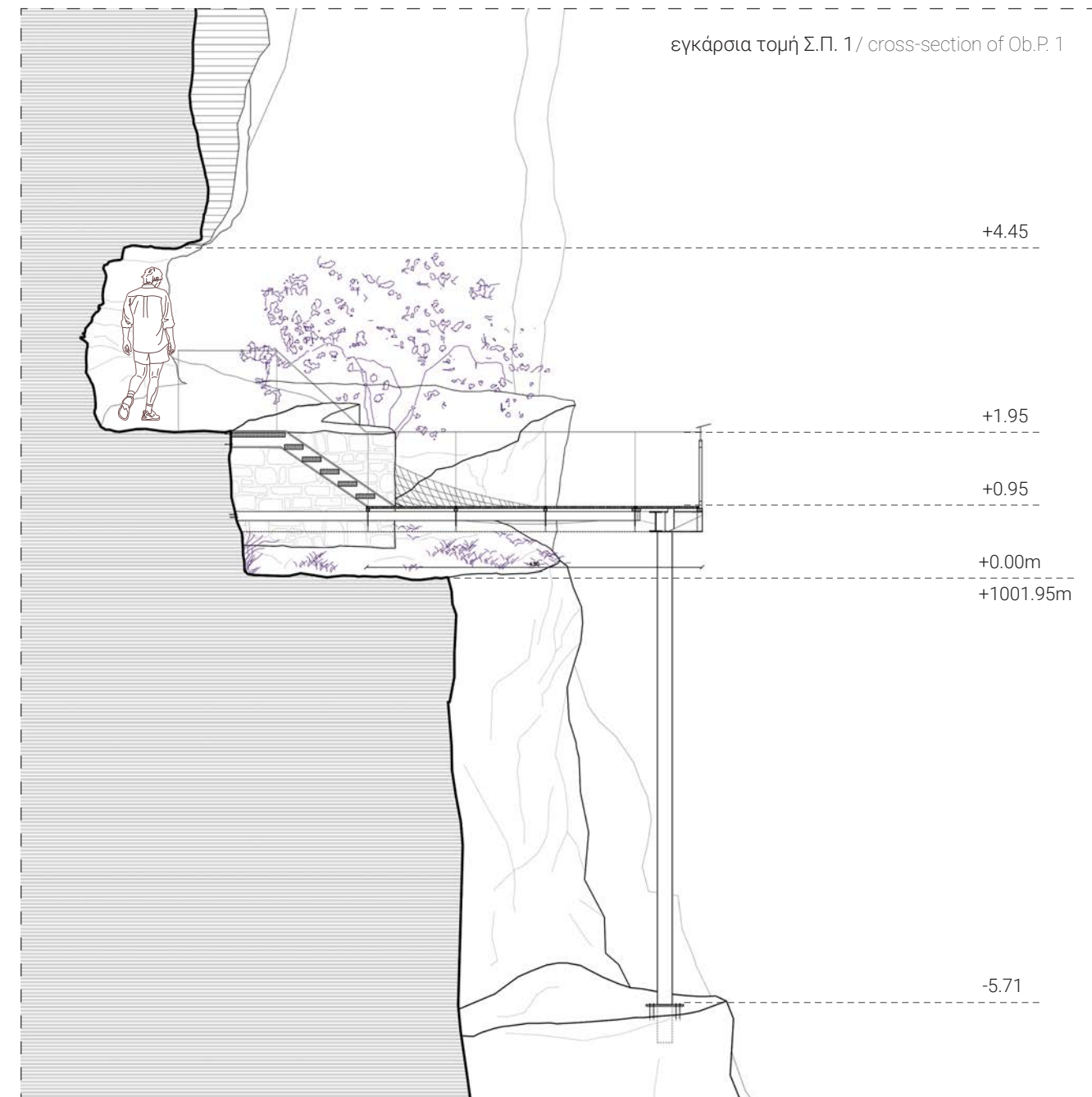

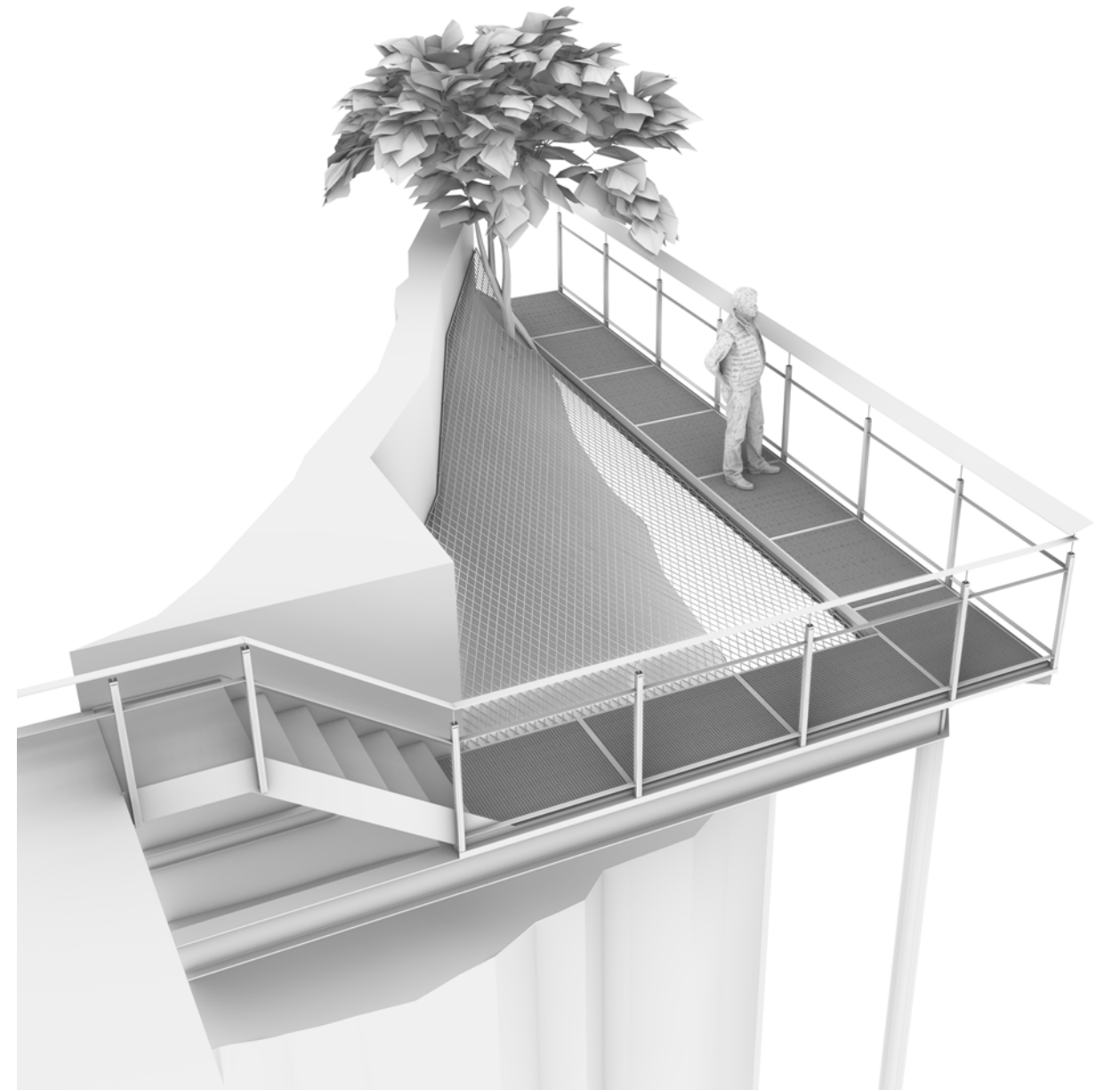
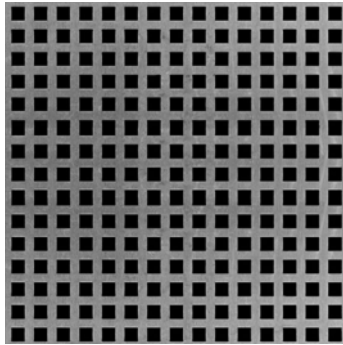

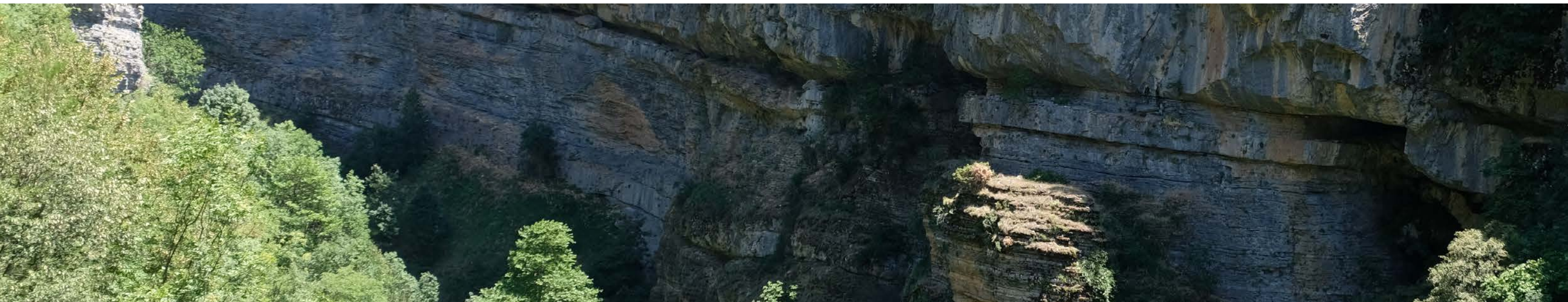

Σημείο Παρατήρησης 2 / Observation Point 2

υφιστάμενη κατάσταση / current situation

Τύπος παρέμβασης:
νέα κατασκευή
Ικριωματική κατασκευή,
περιμετρική μεταλλική
πλατφόρμα/ κάθισμα

Type of intervention:
new construction
Scaffold-like structure,
perimeter metal platform/
seating

πρόταση / proposal

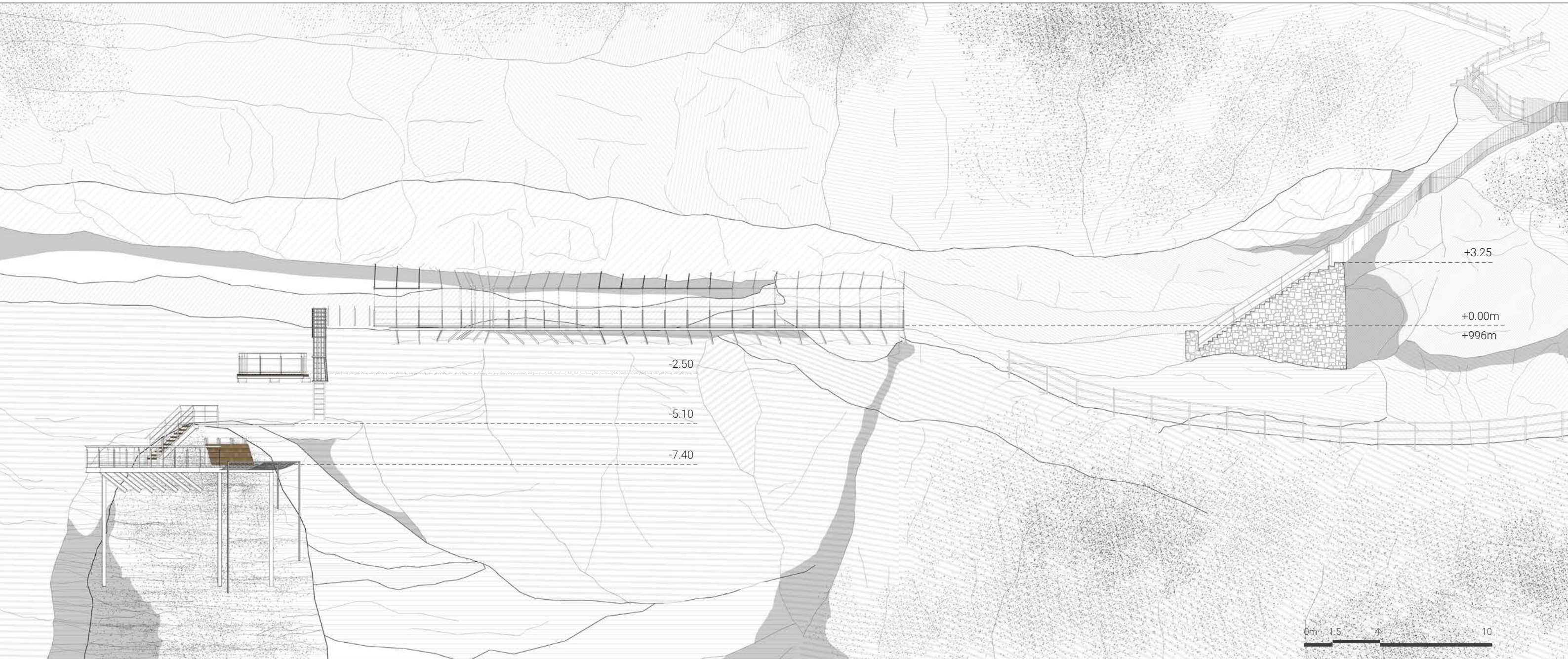
0m 1.5 4 10

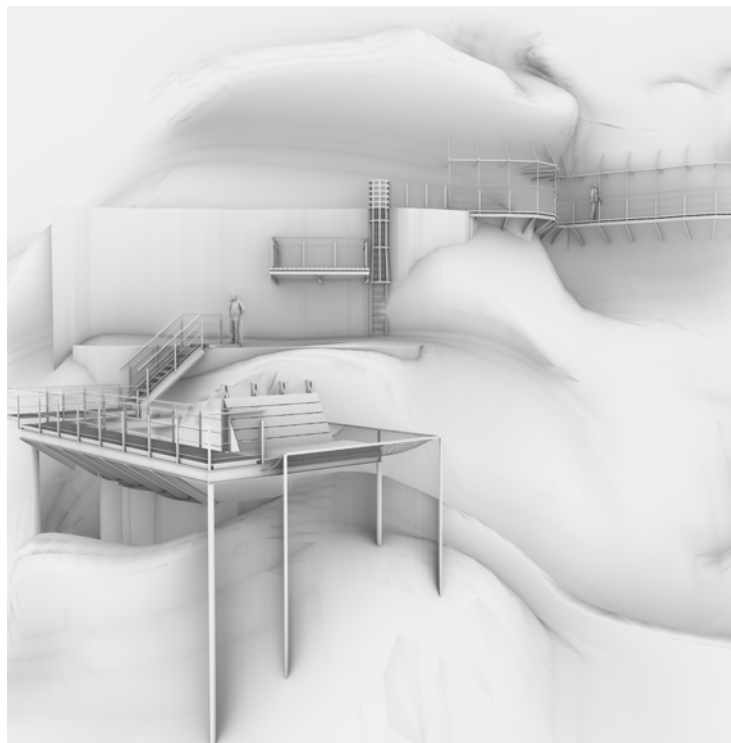

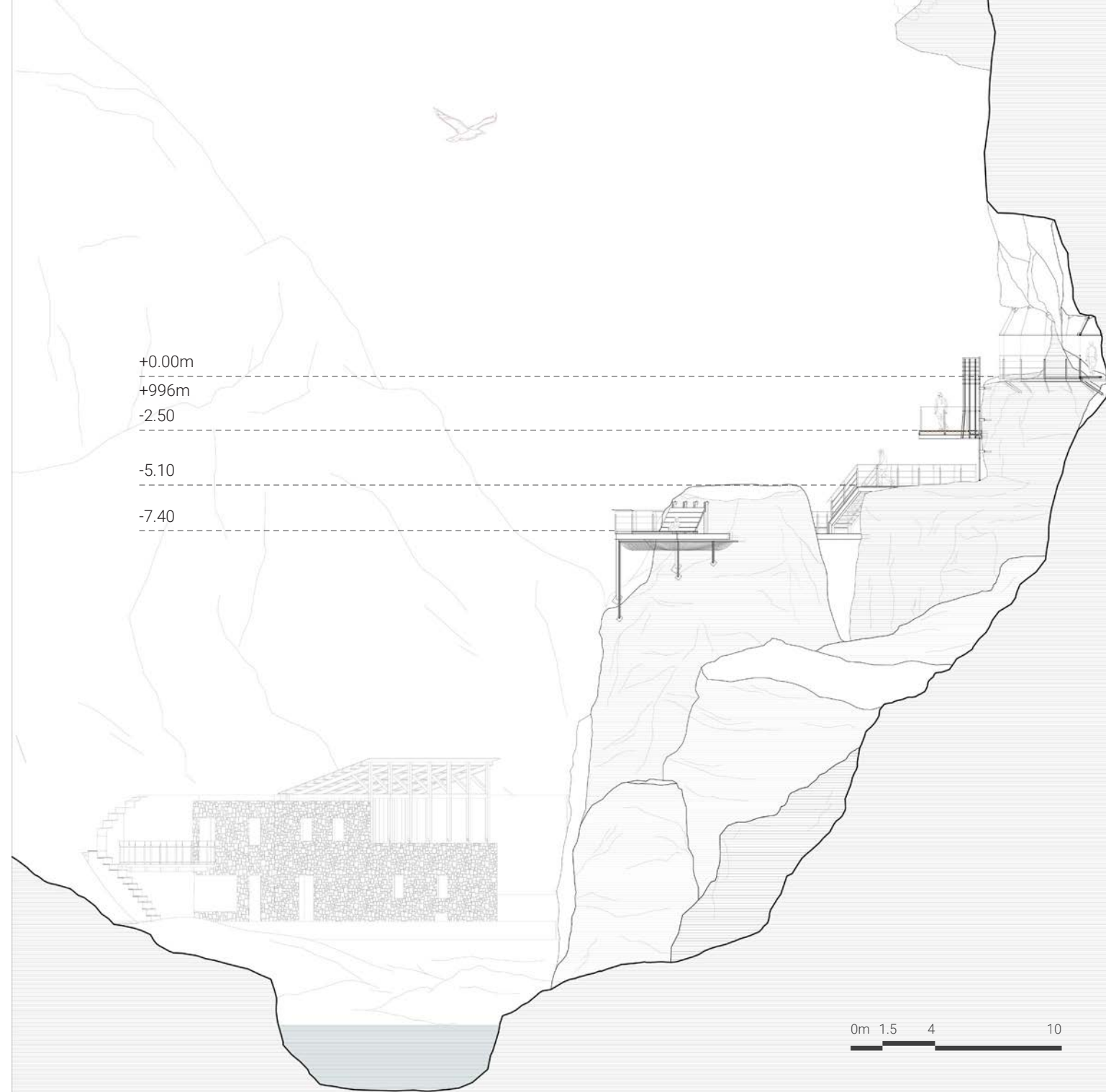

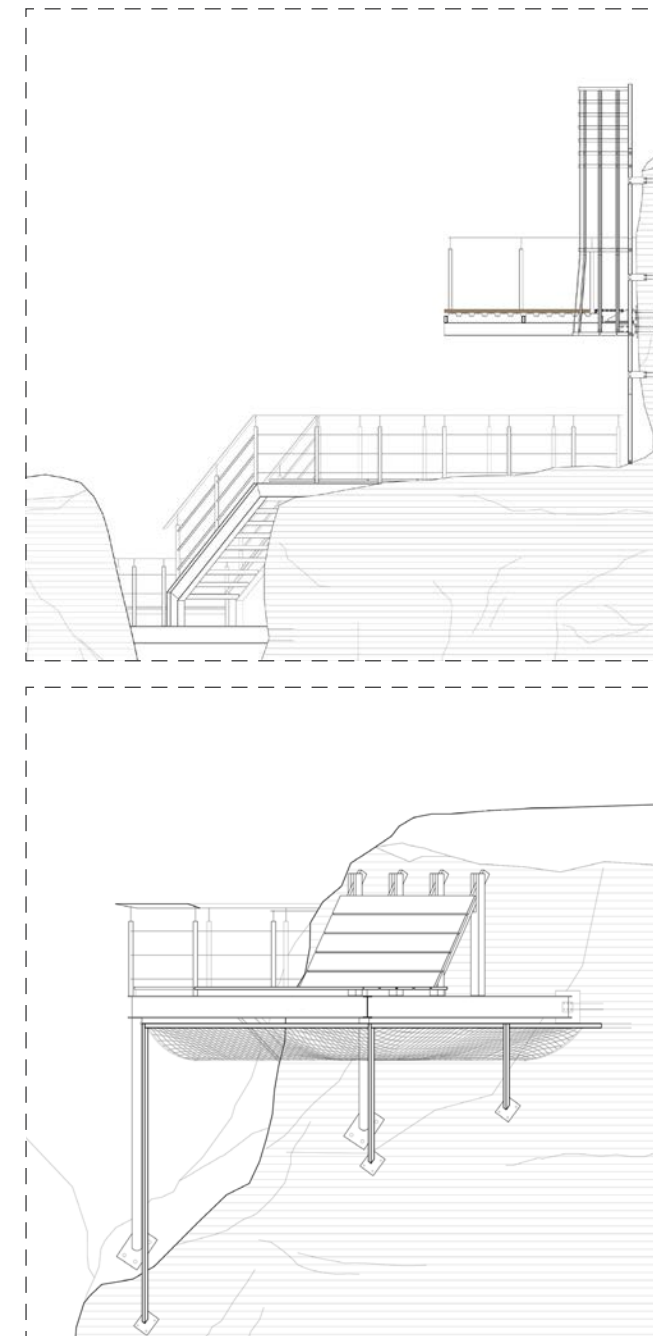
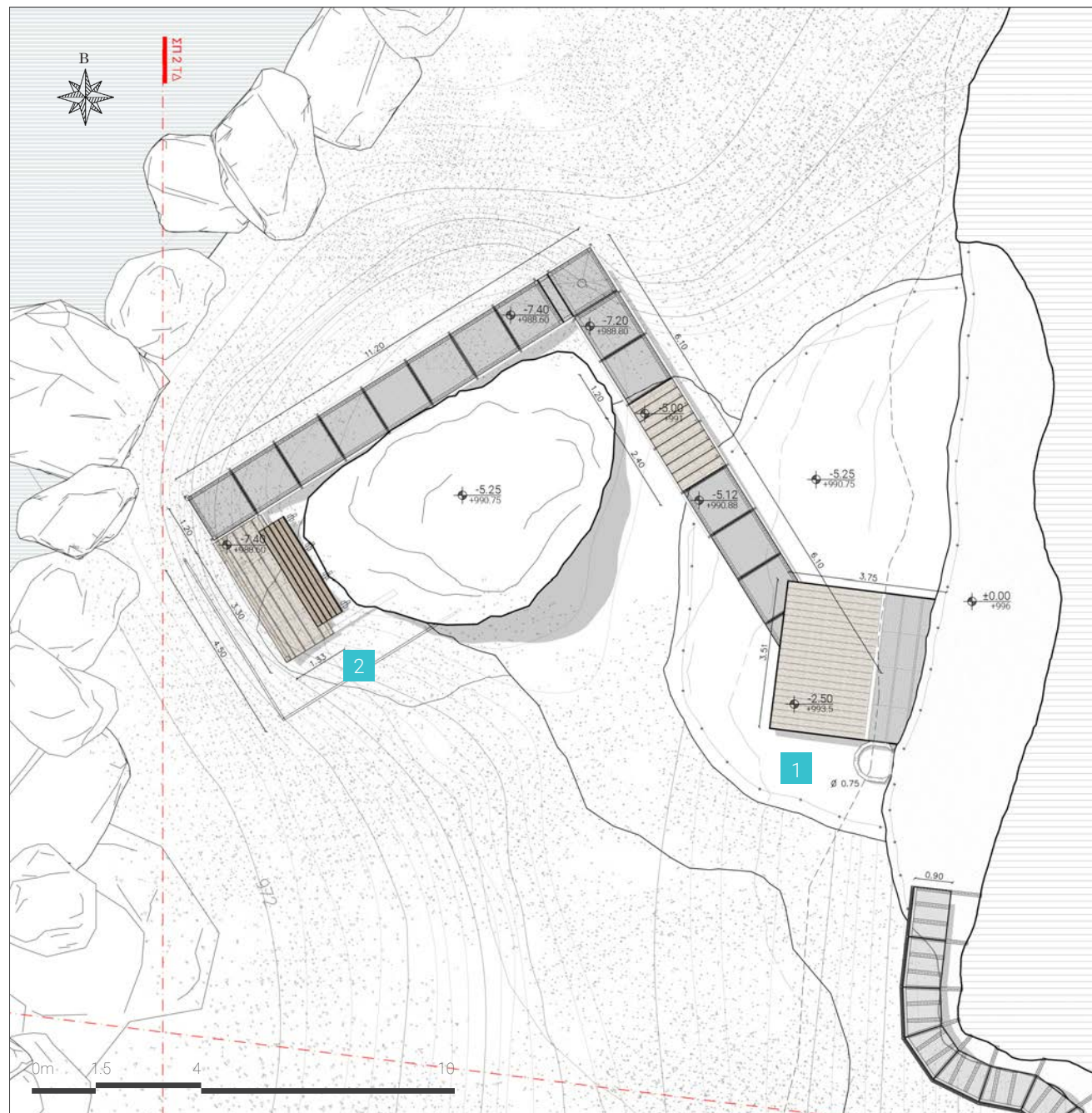

εγκάρσια τομή Σ.Π. 2/ cross-section of Ob.P. 2 >

1

κατακόρυφη πρόσβαση μέσω
σκάλας με κλωβό ασφαλείας
vertical access via a caged ladder

2

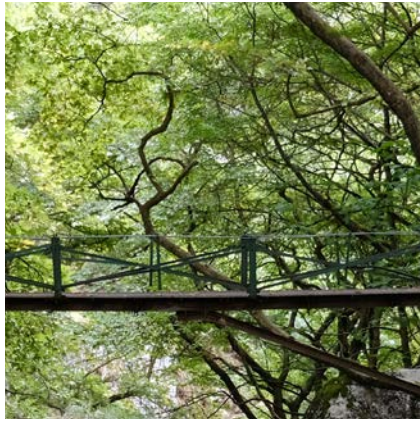
θέα από το καθιστικό: Σημείο
Παρατήρησης 1 και Νερόμυλο 1
view from the seating area:
Observation Point 1 and Watermill 1

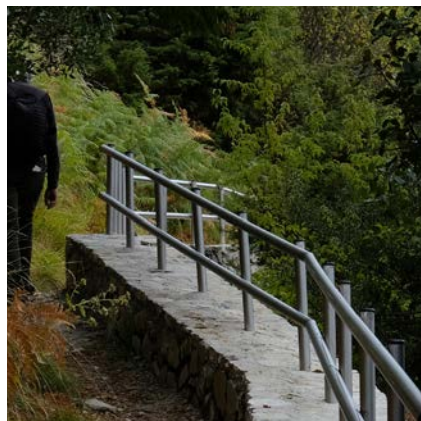
Κιγκλίδωμα / Railing

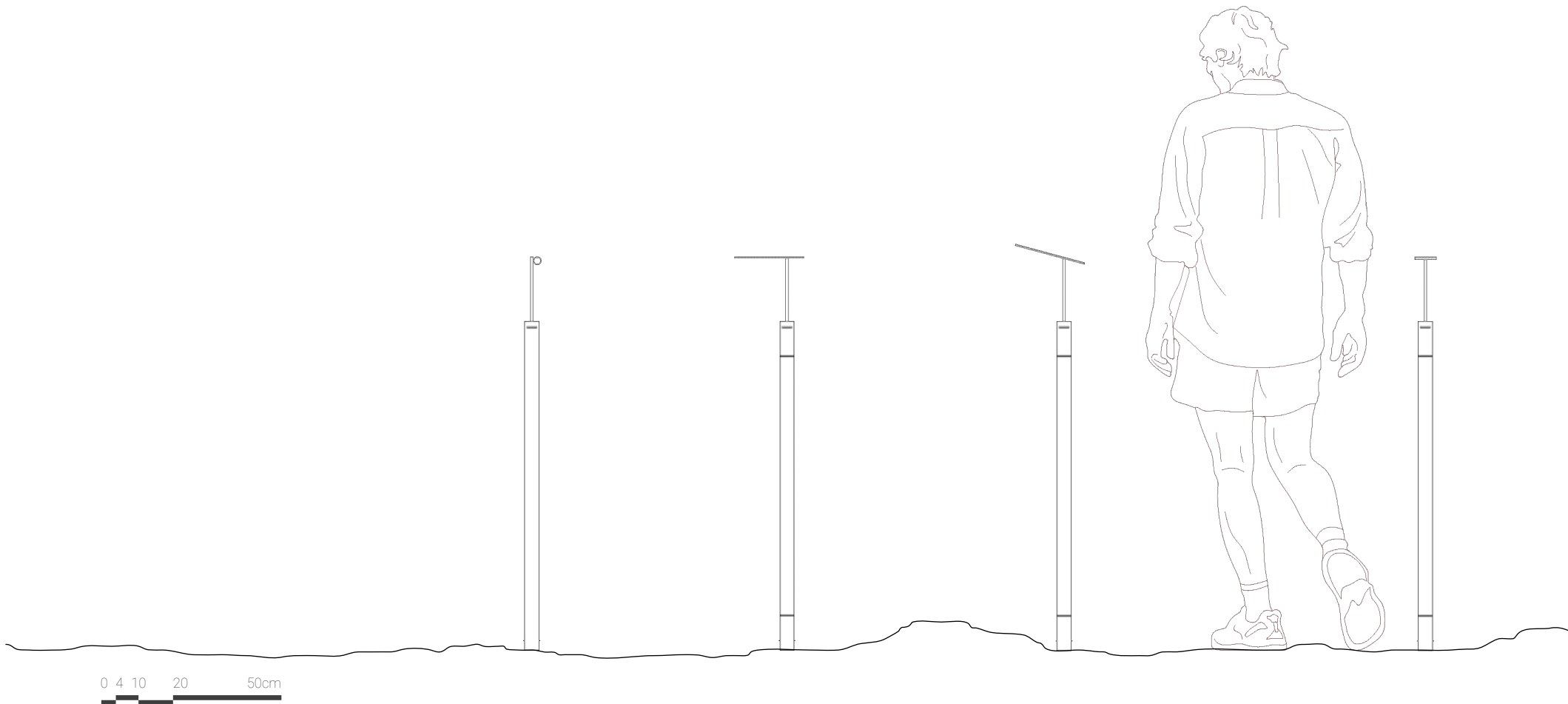

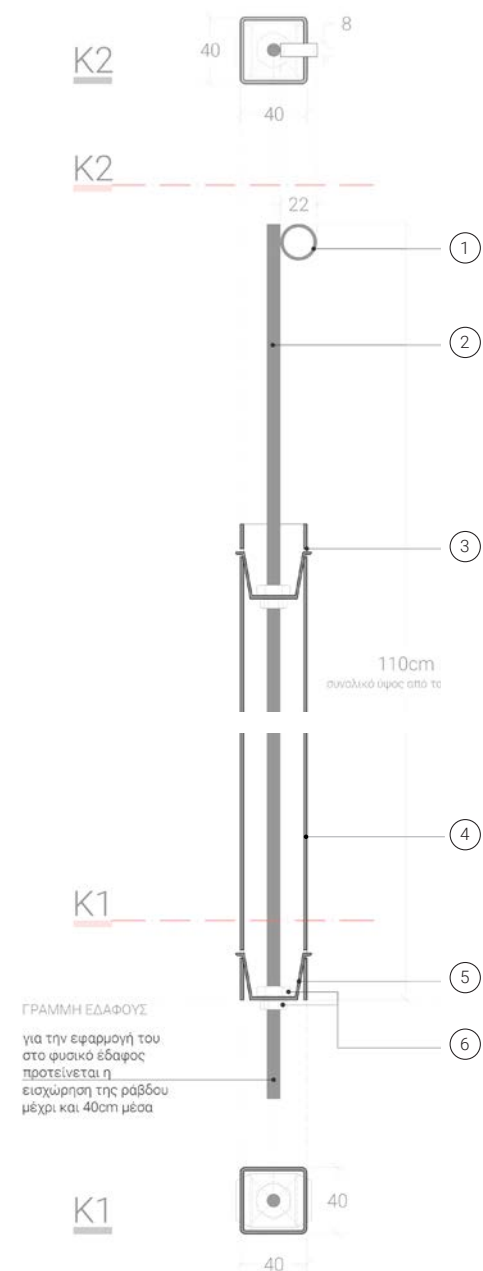
υφιστάμενες εκδοχές κιγκλιδώματος
/ existing railing variations

προτεινόμενες εκδοχές κιγκλιδώματος
/ proposed railing variations

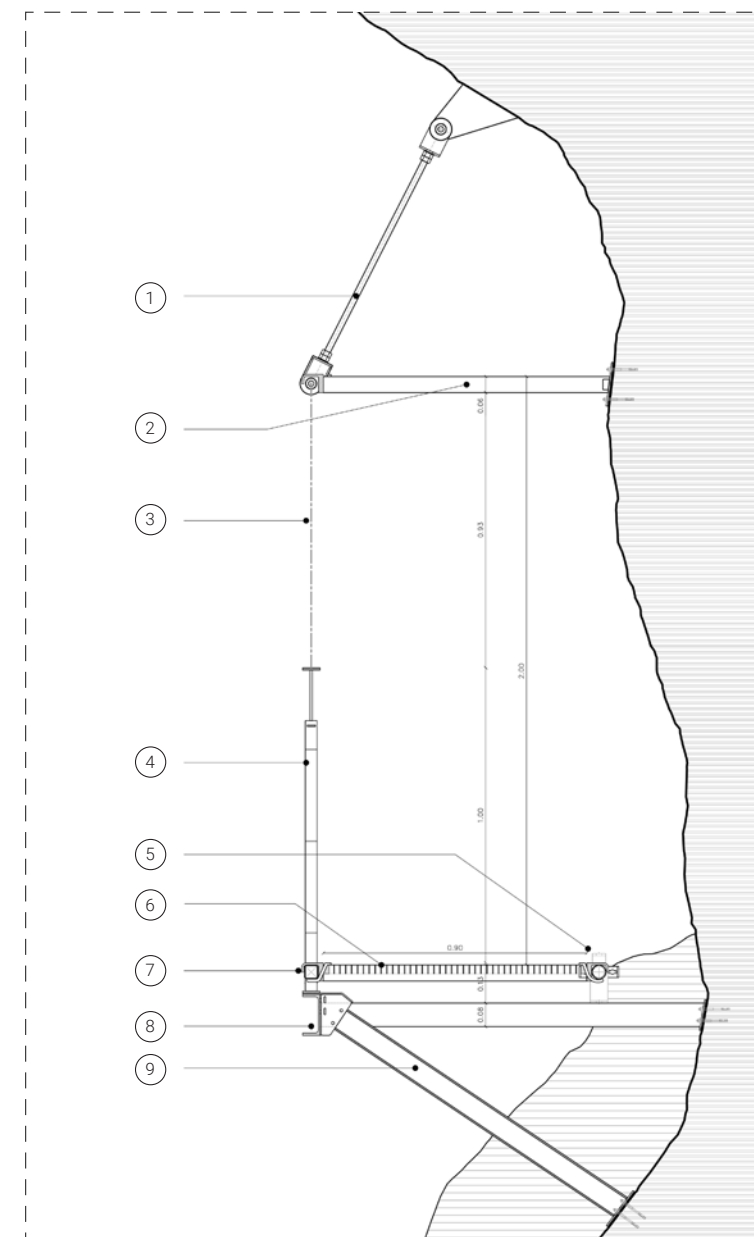

Λεπτομέρεια Κιγκλιδώματος (Λ1)
Railing Detail (D1)

- ① Χαλύβδινο δακτυλίδι Φ 18, πάχους 2mm
Steel ring Φ 18, 2mm thick
- ② Χαλίβδινη ράβδος Φ 8 μέγιστου ύψους 1.50m
Steel rod Φ 8, maximum height 1.50m
- ③ Εγκοπή 5mm για την υποδοχή του μεταλλικού προφίλ σταθεροποίησης
5mm notch for the insertion of the metal stabilization profile
- ④ Κοιλοδοκός Φ 40x40
Hollow section Φ 40x40
- ⑤ Μεταλλικό προφίλ σταθεροποίησης πάχους 2mm
Metal stabilization profile, 2mm thick
- ⑥ Ανοξείδωτο παξιμάδι
Stainless steel nut

Κατασκευαστική λεπτομέρεια εναέριας διαδρομής (Σημείο Παρατήρησης 2)
Construction Detail of Aerial Pathway (Observation Point 2)

- ① Σύστημα ανάρτησης με αρθρώσεις και πάκτωση επί του βράχου
Suspension system with joints and anchoring on the rock
- ② Κοιλοδοκός συστήματος 55x55mm
Hollow section 55x55mm
- ③ Ντίζα συγκράτησης
Retention rod
- ④ Ειδική κατασκευή κιγκλιδώματος (βλ. Λ1)
Custom railing construction (see D1)
- ⑤ Ειδική ικριωματική κατασκευή για την ανάρτηση της εναέριας διαδρομής
Custom scaffolding structure for the suspension of the aerial pathway
- ⑥ Μεταλλική σχάρα
Metal grating
- ⑦ Μεταλλική κοιλοδοκός 50x50mm
Metal hollow section 50x50mm
- ⑧ Μεταλλική δοκός διατομής U 140x60x50mm
Metal beam U-profile 140x60x50mm
- ⑨ IPE 80
IPE 80

Ευχαριστίες

Θα θέλαμε να εκφράσουμε τις θερμές μας ευχαριστίες σε όλους όσοι συνέβαλαν με οποιονδήποτε τρόπο στην ολοκλήρωση αυτής της διπλωματικής εργασίας. Ιδιαίτερα ευχαριστούμε τον Γιώργο Σμύρη για το πολύτιμο υλικό που μοιράστηκε μαζί μας, τον Βαγγέλη Μπράχο για τη δημιουργία τρισδιάστατων μοντέλων αναγλύφου, καθώς και τον Γιάννη Γκατζιά για το στήσιμο του εξοπλισμού την ημέρα της παρουσίασης. Ευχαριστούμε, επίσης, τη Σταυρούλα Δάλλα, τον Αχιλλέα Διαμάντη, τον Πάρη Κεχράκο, τον Κωνσταντίνο Μητσιώνη και τον Άρνολντ Τζελίλι για τη συνεισφορά τους στο υλικό της παρουσίασης. Ιδιαίτερη μνεία αξίζει στην Ειρήνη Κολιού για τις εκφραστικές πινελιές της στα σχέδια των κατόψεων και των τομών, καθώς και για τη συμβολή της στη διαμόρφωση της παρουσίασης. Ευχαριστούμε τον Πέτρο Κύρκο για τη βοήθειά του στο στήσιμο της παρουσίασης και το αναμνηστικό φωτογραφικό υλικό εκείνης της ημέρας, καθώς και τη Δήμητρα Ευκολίδου για τις πολύτιμες φωτογραφικές λήψεις στο πεδίο με τη χρήση drone. Θερμές ευχαριστίες στον Ιωάννη Μπενέκο, που μας συντρόφευε σε όλες τις επισκέψεις στο πεδίο και διέθεσε το φωτογραφικό του υλικό, καθώς και στον Άγγελο Ζήγο για την καθημερινή του υποστήριξη και συνεργασία. Επιπλέον, ευχαριστούμε τον Λευτέρη Κόλια (Digital Print) για το έντυπο υλικό, καθώς και τον Γιώργο Βαΐτση, πρόεδρο της τοπικής κοινότητας του Συρράκου, για το χρήσιμο αρχειακό υλικό που μας παρείχε. Τέλος, ευχαριστούμε θερμά και τον Ιπποκράτη Αλέξη, για το βιβλιογραφικό υλικό που μας χάρισε. Είμαστε βαθιά ευγνώμονες σε όλους όσοι δεν δίστασαν να μας βοηθήσουν όποτε τους το ζητήσαμε. Σας ευχαριστούμε πολύ.

Ολόκληρος ο κόσμος είναι μια σειρά από θαύματα,
αλλά έχουμε τόσο συνηθίσει σε αυτά που τα
αποκαλούμε συνηθισμένα πράγματα.

— Χανς Κρίστιαν Άντερσεν

Acknowledgements

We would like to express our sincere thanks to everyone who contributed in any way to the completion of this thesis. We especially thank George Smiris for the valuable material he shared with us, Evangelos Brachos for creating the 3D ground models, and Giannis Gatzias for setting up the equipment on the day of the presentation. We also thank Stavroula Dalla, Achilleas Diamantis, Paris Kechrakos, Konstantinos Mitsionis, and Arnold Tzelili for their contributions to the presentation material. A special mention goes to Irene Koliou for her expressive touches on the floor plans and sections, as well as for her contribution to the shaping of the presentation. We thank Petros Kyrkos for his assistance in setting up the presentation and for the commemorative photographic material from that day, as well as Dimitra Efolidou for her valuable drone photography in the field. Warm thanks to Ioannis Benekos, who accompanied us on all field visits and provided his photographic material, and to Angelos Zigos for his daily support and collaboration. Furthermore, we thank Lefteris Kolias (Digital Print) for the printed material, as well as George Vaitsis, the president of the local community of Syrrako, for the useful archival material he provided. Finally, we warmly thank Hippocrates Alexis for the bibliographic material he gave us. We are deeply grateful to all those who did not hesitate to help us whenever we asked for it. Thank you very much.

The whole world is a series of miracles, but
we're so used to them we call them
ordinary things.

— Hans Christian Andersen

Βιβλιογραφία

Βιβλία

Αυδίκος, Ευάγγελος Γρ., Η ταυτότητα της περιφέρειας στο Μεσοπόλεμο. Το παράδειγμα της Ηπείρου, Αθήνα, 1993.

Δήμας, Ηλίας, Ο παραδοσιακός χορός στο Συρράκο: λαογραφική και ανθρωπολογική προσέγγιση, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Ιστορίας-Αρχαιολογίας, Ιωάννινα, 1989.

Ηπειρωτικό Ημερολόγιο, Τόμος 5, 1983.

Καλιαμπάκος Δ., επιμ., Η συμβολή του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου στην Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη των Τζουμέρκων, ΜΕΚΔΕ, 2010.

Καυταντζόγλου, Ρωξάνη Λ., Συγγένεια και οργάνωση του οικιακού χώρου: Συρράκο, 1998-1930, Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, Αθήνα, 1997.

Μάργαρης, Βασίλης, Γιάννινα Πέτρινα. Και η Ήπειρος όλη μια πέτρα ναι χτισμένη, Γιάννινα, 2008.

Μουστάκης, Γιώργος, Πρέβεζα και Συρράκο, Πρέβεζα, 2008.

Μπενέκος, Πέτρος Κ., Χουλιαράδων Άπαντα, Ιωάννινα, 1974.

“Συρράκο. Πέτρα – Μνήμη - Φως”, τ.1, επιμ. Μαντζίλας Ι. Δ., Αλέξης Ι., Αυδίκος Ι., Πνευματικό Κέντρο Κοινότητας Συρράκου, 2004

“Συρράκο. Πέτρα – Μνήμη - Φως”, τ.2, επιμ. Μαντζίλας Ι. Δ., Αλέξης Ι., Αυδίκος Ι., Πνευματικό Κέντρο Κοινότητας Συρράκου, 2004

Φωτιάδου, Ερμηνεία Αθ., Συρράκο - Το παραδοσιακό Σπίτι, Ιωάννινα, 2005.

Βερν, Ιούλιος, Η Τζανγκάντα. Ένα ταξίδι στον Αμαζόνιο, μτφρ. Μπαριάμη Τ., εκδ: Τέσσερα Πι, Αθήνα, 2011.

Bonnefoy, Yves, Σε Αναζήτηση Τόπου, μτφρ. Χαντζόπουλος Θ., εκδ: Στερέωμα, Αθήνα 2023.

Εφημερίδες

Νομικός, Στέφανος, “Εφεύρεση και Τυπολογική Εξέλιξη”, Η Καθημερινή, περιοδικό: Επτά Ημέρες, αφιέρωμα: Ελληνικοί Νερόμυλοι, Οκτώβριος 2000.

Άρθα στο διαδίκτυο

Γήτας, Μίλτος, “Συρράκο: Ιστορικό αρχοντοχώρι των Τζουμέρκων” (Α΄ Μέρος), Δεκέμβριος 2017. <https://maxmag.gr/agnosti-ellada/syrrako-istoriko-archontochori-ton-tzoumerkou-meros/>

Γιαννακοπούλου, Στέλλα, “Η σημασία της παραδοσιακής αρχιτεκτονικής του Συρράκου, για τους κατοίκους του”, Ιούλιος 2010. https://www.researchgate.net/publication/307546265_E_semasia_tes_paradosiakes_architektonikes_tou_Syrrakou_gia_tous_katoikous_tou

References

Books

Avdikos, Evangelos Gr. The Identity of the Periphery in the Interwar Period: The Example of Epirus. Athens, 1993.

Dimas, Ilias. Traditional Dance in Syrrako: A Folkloric and Anthropological Approach. University of Ioannina, Faculty of Philosophy, Department of History and Archaeology, Ioannina, 1989.

Epirus Almanac, Vol. 5, 1983.

Kaliampakos, D., ed. The Contribution of the National Technical University of Athens to the Integrated Development of Tzoumerka. MEKDE, 2010.

Kaftantzoglou, Roxani L. Kinship and Organization of Domestic Space: Syrrako, 1998-1930. National Centre for Social Research, Athens, 1997.

Margaris, Vasilis. Ioannina of Stone: And All of Epirus Built of Stone. Ioannina, 2008.

Moustakis, Giorgos. Preveza and Syrrako. Preveza, 2008.

Benekos, Petros K. Chouliarades Apanta. Ioannina, 1974.

Mantzilas, I. D., Alexis, H., Avdikos, I., eds. “Syrrako: Stone – Memory – Light,” Vol. 1. Cultural Center of the Syrrako Community, 2004.

Mantzilas, I. D., Alexis, H., Avdikos, I., eds. “Syrrako: Stone – Memory – Light,” Vol. 2. Cultural Center of the Syrrako Community, 2004.

Fotiadou, Ermione Ath. Syrrako - The Traditional House. Ioannina, 2005.

Verne, Jules. Eight Hundred Leagues on the Amazon. (Original title: La Jangada - Huit Cents lieues sur l'Amazone) Translated by T. Bariami. Four P Publishing, Athens, 2011.

Bonnefoy, Yves. In Search of Place. Translated by Th. Chantzopoulos. Stereoma, Athens, 2023.

Newspapers

Nomikos, Stefanos. “Invention and Typological Evolution.” Kathimerini, magazine Epta Imeres, special feature: Greek Watermills, October 2000.

Online Articles

Gitas, Miltos. “Syrrako: The Historic Aristocratic Village of Tzoumerka” (Part A). December 2017. <https://maxmag.gr/agnosti-ellada/syrrako-istoriko-archontochori-ton-tzoumerkou-meros/>

Giannakopoulou, Stella. “The Importance of the Traditional Architecture of Syrrako for its Residents”. July 2010. https://www.researchgate.net/publication/307546265_E_semasia_tes_paradosiakes_architektonikes_tou_Syrrakou_gia_tous_katoikous_tou

Άρθρα στο διαδίκτυο

Συγκούνα, Ιωάννα, “Συρράκο - Ο ποταμός «Χρούσιας» και ο μύθος”, Αύγουστος 2006.

<https://www.vlahoi.net/istories-gegonota/o-potamos-xrousias>

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Θεσσαλία – Στερεά Ελλάδα – Ήπειρος 2007-2013». n.d. Τα Πέτρινα Κτίσματα του Νερού. Αδημοσίευτη έκθεση.

Διπλωματικές Εργασίες

Γούλα Αθηνά, Σχέδιο ανάπτυξης θεματικών διαδρομών και εναλλακτικού τουρισμού στον ορεινό όγκο των Τζουμέρκων, Τμήμα Μηχανικών Χωροταξίας και Ανάπτυξης, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη, 2019.

Κανελλόπουλος Νικόλαος, Περιβαλλοντική Αποκατάσταση Ανενεργού Λατομείου στη Θέση Τζούμα του Δήμου Κεντρικών Τζουμέρκων, Σχολή Μηχανικών Μεταλλείων - Μεταλλουργών, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Αθήνα 2018.

Σούλη Ελένη, Πολιτιστικό κέντρο στο Συρράκο, Σχολή Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, Αθήνα, 2005.

Τρομπούκης Χαράλαμπος, Μορφές Αγροτουρισμού στην Ήπειρο και ποια η οικονομική του συμβολή, Τμήμα Τεχνολόγων Γεωπόνων, Αλεξάνδρειο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Θεσσαλονίκης, Θεσσαλονίκη 2015.

Τσιάμης Περικλής, Η διαχείριση πολιτιστικής κληρονομιάς σε περιφερειακό επίπεδο. Μελέτη περίπτωσης η Εφορεία Αρχαιοτήτων Ιωαννίνων, Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Ιωάννινα, 2019.

Prichard Rosa, Decentering the Visitor: A Critical Reframing of Bornholm’s Extracted Landscapes, (more on her website: <https://www.rosaprichard.com/decentering-the-visitor>)

Πρακτικά Συνεδριών

Κοσιάρης Γ., και Μιχαήλ Κ. “Οι μυλόπετρες των πετρωτών Μαρώνιας Θράκης”, Δελτίο της Ελληνικής Γεωλογικής Εταιρίας τομ. XXXVI, 2004, Πρακτικά 10ου Διεθνούς Συνεδρίου, Θεσ/νίκη, Απρίλιος 2004.

Online Articles

Sigkouna, Ioanna. “Syrrako - The River “Chrousias” and the Myth”. August 2006.

<https://www.vlahoi.net/istories-gegonota/o-potamos-xrousias>

Operational Program “Thessaly - Central Greece - Epirus 2007-2013.” n.d. The Stone Water Structures. Unpublished report.

Theses

Goula, Athina. Development plan of the thematic routes and alternative tourism in the mountain range of Tzoumerka. Department of Spatial Planning and Development, Aristotle University of Thessaloniki, Thessaloniki, 2019.

Kanellopoulos, Nikolaos. Environmental Restoration of an Inactive Quarry at the “Tzouma” Site in the Municipality of Central Tzoumerka. School of Mining and Metallurgical Engineering, National Technical University of Athens, Athens, 2018.

Souti, Eleni. Cultural Center at Syrrako. School of Architecture, National Technical University of Athens, Athens, 2005.

Trompoukis, Charalambos. Forms of Agrotourism in Epirus and Their Economic Contribution. Department of Agricultural Technology, Alexander Technological Educational Institute of Thessaloniki, Thessaloniki, 2015.

Tsiamis, Periklis. Cultural heritage management at regional level. Case study the Ephorate of Antiquities of Ioannina, 2019.

Prichard, Rosa. Decentering the Visitor: A Critical Reframing of Bornholm’s Extracted Landscapes. More on her website: <https://www.rosaprichard.com/decentering-the-visitor>

Conference Proceedings

Kossiaris, G., and Michail, K. “The Millstones of Petrota, Maroneia, Thrace.” Bulletin of the Hellenic Geological Society, Vol. XXXVI, 2004, Proceedings of the 10th International Conference, Thessaloniki, April 2004.

Νομικό Πλαίσιο

ΦΕΚ 929.Β.05-09-1975 - Περί χαρακτηρισμού οικισμών Συρράκου & Καλαρρυτών ως ειδικής κρατικής προστασίας

<https://search.et.gr/el/fek/?fekId=686918>

ΦΕΚ 594.Δ.13-11-1978 - Περί χαρακτηρισμού ως παραδοσιακών οικισμών του κράτους

<https://search.et.gr/el/fek/?fekId=694533>

ΦΕΚ 181.Δ.03-05-1985 - Τρόπος καθορισμού ορίων οικισμών της χώρας μέχρι 2.000 κατοίκων, κατηγορίες & καθορισμός όρων και περιορισμών δόμησής τους

<https://search.et.gr/el/fek/?fekId=708562>

ΦΕΚ 924.Δ.23-09-1987 - Κατηγοριοποίηση, καθορισμός ορίων και όρων & περιορισμών δόμησης στον οικισμό Συρράκο

<https://search.et.gr/el/fek/?fekId=714881>

Σημειώσεις για τις πηγές εικόνων και λοιπού υλικού

Σελίδα 8-9: Στιγμιότυπο από χάρτες Bing.

Σελίδες 14-17, 22-25: Ορθοφωτογραφίες των χωριών Συρράκο και Καλαρρύτες αντίστοιχα, από το αρχείο του Υπουργείου Πολιτισμού.

Σελίδες 78, 90, 104, 122: Εικόνες υλικών: ελεύθερα διαθέσιμες στο ίντερνετ, συμπεριλαμβανομένης και της εικόνας στη σελ. 85 (παλιά φωτογραφία του νερόμυλου 1).

Σελίδα 89: Σκίτσο νερόμυλου σε λειτουργία, Εφημερίδα “Καθημερινή”, (βλ. αναλυτικά στο “Εφημερίδες”, σ.146).

Σελίδες 20 (φωτ. 2), 28 (φωτ. 1-3, 6, 8), 30-31, 34, 37 (φωτ. 1, 4, 6, 9), 74-75 και 87:

οι φωτογραφικές λήψεις είναι του Ιωάννη Μπενέκου.

Σελίδες 21, 112-13, 116-17, 124-25, 128-29, 142-43: οι φωτογραφίες τραβήχτηκαν από τη Δήμητρα Ευκολίδου με χρήση drone.

Υπόβαθρα για τα σχέδια των οικισμών: Αρχείο Υπουργείου Πολιτισμού

Υπόβαθρο για τις ισοϋψείς καμπύλες της περιοχής μελέτης: Αρχείο Γεωγραφικής Υπηρεσίας Στρατού (Γ.Υ.Σ.)

Οτιδήποτε άλλο από το σύνολο του υλικού είναι αποτέλεσμα προσωπικής εργασίας των φοιτητών κατά τη διάρκεια εκπόνησης της παρούσας διπλωματικής εργασίας.

Legal Framework

Government Gazette 929.B.05-09-1975 – Designation of Syrrako & Kalarrites as areas under special state protection.

<https://search.et.gr/el/fek/?fekId=686918>

Government Gazette 594.D.13-11-1978 – Designation of traditional settlements in Greece.

<https://search.et.gr/el/fek/?fekId=694533>

Government Gazette 181.D.03-05-1985 – Method for defining the boundaries of settlements with up to 2,000 inhabitants, categories & determination of building terms and restrictions.

<https://search.et.gr/el/fek/?fekId=708562>

Government Gazette 924.D.23-09-1987 – Categorization, definition of boundaries, terms & restrictions for building in the settlement of Syrrako.

<https://search.et.gr/el/fek/?fekId=714881>

Notes on Image and Other Material Sources

Pages 8-9: Screenshot from Bing Maps.

Pages 14-17, 22-25: Orthophotos of the villages Syrrako and Kalarrites, from the Ministry of Culture Archive.

Pages 78, 90, 104, 122: Images of materials freely available on the internet, including the image on page 85 (an old photograph of Watermill 1).

Page 89: Sketch of a functioning watermill, “Kathimerini” Newspaper (see full reference under “Newspapers”, p. 146).

Pages 20 (photo 2), 28 (photos 1-3, 6, 8), 30-31, 34, 37 (photos 1, 4, 6, 9), 74-75, and 87:

Photographs by Ioannis Benekos.

Pages 21, 112-13, 116-17, 124-25, 128-29, 142-43:

Drone Photographs by Dimitra Efkolidou.

Base maps for settlement drawings: Ministry of Culture Archive.

Base map for contour lines of the study area: Hellenic Military Geographical Service (H.M.G.S.) Archive.

All other material in this thesis is the result of the students’ personal work during its preparation.

Μαρία-Νεφέλη Μπενέκου
b.marianefeli@gmail.com
Παναγιώτης Κοντάκος
takis.kontakos@yahoo.gr

Maria-Nefeli Benekou
b.marianefeli@gmail.com
Panagiotis Kontakos
takis.kontakos@yahoo.gr

Puntea · Ροές υπό εκτροπή / Puntea · Flux Diversion

φεβρουάριος 2023 / february 2023